(١٥٢)

يوسف سينه چاكك

جزيرهٔ مثنوی

آدلی اثرینک علمی زره

طرفندن ترجمه و شرحی

[illegible]

ترجمهٔ مثنوی شریف علی دده قدس سره

صاحبه ومالکه محمد بن درویش

اسکندر عمتیوف

صولاق سلطانی

رحمة الله علیه

رحمة واسعة

الفقرا درویش ولی خادم
در تکیهٔ شام شریف
حالا سنه
۱۰۱۲

تملکه الفقیر درویش
حسین ابن محمد الخلوتی
فی سنة ستة ومائة بعد
الالف ... باره
۱۰۰

ارباب تصوفه آه عالمده نهان اولدی
... دنیا طرفه زمان اولدی
یوزلری رسوم ...

وار ایدر خیال یار ایله عالمیم
دیوانه دیرسه خلق جهان یوق غمیم

سرکه آنم بر خیال یار ایله
هر سیل سر خواب ایلدی صانورینی

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. ... 1923 ... Kütüphanesi

۲۲۲۲

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısım: Hacı Mahmud
Yeni Kayıt No: 2422
Eski Kayıt No:

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد بی حد وثنای بی عد اول حی بی زوال بی مکان
صاحب دلانی ظلمات جهاندن نجات ویروب احیات
عرفانه یتشدردی وعلم الیقین واسطه‌سیله عین الیقینه
واصل ایدوب مشاهدهء دیدار حق الیقیندن مؤید
وجاودانی قلدی ونقوش ماسوادن نفوسلری عاری
ایدوب کندی صفاتیله احیا وابقا ایلدی وموتوا قبله
ان تموتوا فحواسنده اولمزدن اول اولدروب وحیات
حیات سرمدی‌یه ایرکردی وسینه‌لرینی گنج منبع
اسرار ومعدن انوار ایدوب شش جهانه وجمیع موجوداته امداد
فیض اقدس بونلرك لسانندن جریان وسیلان
وذات شریفلرن آیینهء عالم نما ایدوب اوز سکرلیك

عالمه

عالمه بونلرك صفاتیله تجلی ایتدی بیله‌کم
بشرای اهل یقین سلطان العاشقین مولانا
جلال الحق والدین قدسنا الله بسرکم المعین
بیبوید بو رتبت صاحب دل آیینه‌سنی شش
ره بور حق اوره در شش جهت ناظر نور بود
الهی یوزلو آیینه در صاحب قلب صفای حق
تجلی ایلدن ایکر شش جهاته دائما
وصلوات صافیات وتحیات وافیات
اول شاه انبیا اوسرور اصفیا که
محمد مصطفی در صلی الله علیه
وسلم وعلی آله وصحبه اجمعین که هدایت
نوریله امتینی ضلالتدن وهاویهء جهالتدن
خلاص ایدوب علوم ربانیه ارشاد ایتدی تاکه معرفت نفسیله

معرفت

معرفت حقه ایروب واصل هویت اولدیلر
دخی آل واصحابی اوزرینه اولسون که
هر بری آسمان هدایتک نجم درخشانیدر که
اصحابی کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم
اول سلطان السلاطین وقطب العاشقین
اعنی سلطان عزو بنزم حضرت خداوندکار
قدس الله بسره العزیز سوردقلری مثنوی
ومعنوی شریفکه مرشد کامل وصورت
ومعنده شاملدر بحر ذخار معانی وکلمات
ربانی وکشوف الهامات مکانیدر وقتاکه
اول صفای دل های غمناک وجلای
چشمهای نمناک مولانا یوسف سینه چاک
نور الله مرقده بو بحری پایان معنویدن

که جهان

که جهان سنه کبی شش دفتر کوهر در
بو شش دفتر مجلددن اوچ یوز الیمش مقداری
که هر بیتی بر شهر بلکه شهر بر اقلیمدر انجا ب
ایلیوب نام شریفنده جزینه مثنوی یوسفی دیو
آد ایله اولسه مریدان آستان حضرتک و
ومعتقدان خانقاه عزیزدن بر ذات شریف
عالیشان درة التاج آل عثمان قبلندن
بو بنده حقیر مقبلده درویش علی ددیه
تکلف بیورلدی بو جبین مثنوی
معنوی به مقداری لسانیله شرح املا اولسون
که زبان فارسیده نبی بهره اولنلر نصیب اخذ
ایدوب صفای قلبه انشراح صدره ایروب حضرت
مولانا سلوکینه بهره مند اولسونلر دیو الحاح

اولمغین بو فقیر دخی سلطان جانبندن استمداد
طلب ایدوب نه وارد اولنور ایسه عنایت بیلوب
کستاخانه تحریره شروع ایدوب فضل
حقدن استعانت و تیسیر طلب اولندی والله
المستعان وعلیه التکلان کر
شد عطشان بحر معنوی فرجه کن در جزیره مثنوی
سلطان العاشقین قدس الله سره العزیز
بشنو از نی چون شکایت میکند از
از جدائیها حکایت میکند
نیدن مراد وجود انسان کاملدرکه درونی
نی کبی غل وغشدن پاک و مجلا اولوب ماسوی الله‌دن
مبرا اولوب دیندن دنیا مشکلاتنک عقده‌لری
حل ایدوب اولی آخره و ظاهری
باطنه وازلی ابدیه اولشدیدی

نیته کیم

نیته کیم بر باشندن بر باشنه وارنجه بر البشری
بوقدر وفراق یاردن سینه‌سی دلک اولوب
محل ناله وفریاد وافغان اولمشدر و کندی
لکندن اصلاً اثر قالمیوب آلت حق اولوب
صیت وصداسی نفس رحمانالله اولدی زیرا نی
نیز نسنه حرکت وصدا ایتمدیکی کبی انسان کامل الله
کورمسی و ایشتمسی و سویلمسی و جمله احوالی عین
ذاتالله اولدی بلکه کندیسی مطلق اول
اولدی زیرا اهل وحدت بر وجود اثبات ایلرکه
حقک وجودیدر اکر حقدن غیری بر وجود
دخی اثبات ایلسه‌لر مشرك اولورلر حاشا که اهل
وحدتده شرك اوله بس معلوم اولدیکه انسان
کاملك وجودی بردر اولده حقکدر و هم که

بو انسان کامل اکلدوکی معنی بی کلسه اتک

دخی یانیندن جمله وجود بر اولور اراده حقدن

غیری نسنه قلمز اکر کندینک واکر موجوداتک

نته کم بعض عاشقلر بو مرتبه ده بونی مشکل کره

جمله بر اولوب حق اولدی • مطلق ماسوی لر دف

وجنک وفنی انا الحق • منصور قدس سره بوکوزله

نظر ایتدیکده انا الحق سرن افشا ایلمه مجالی ولمدی اول

خلقی کالیله جهالتدن غرورده اولوب حقدن بحجوب والمعین

عرض ایدوب منصوری بر دار ایتدیلر وحضرت سلطان قدس سره

بر محلده بیورلرکه والله والله اکر بن افشا ایلدوکم سری

منصور اشد ایدی رسم حکمنکه سعی ایدن معارضک بر نسنی او

لیدی

اما اهل عشقک اول افتخاریدرکه محجوبیده واصل اولور بس

بندن مراد انسان کامل اولدی انسان کاملک شاه وقطب

وسلطانی

وسلطانی حضرت مولانا درکم قوت ازلیه نک مظهر ابدی

بشر ذاتنی بندن کوستردی ودخی ابرارلردن شکایت

ایتمسی بودرکم کندیلر بشریت لباسن کیمزدن اول نور

مطلق وذات مطلق ایدی بشریتکه عالم عناصرده کشف

وظلمانی والمعین واکثر خلق کثافت اوزره اولمعین

شکایت طریقن کوستردیلر والا انلر بو عالمده دخی

نور مطلق ایدیلر اما کما هو حقه کندیلری انکسه بلمشدر

ومثنوی شریفی سویلمکه سبب چلبی حسام الدین حضرتلری

اولمشدر وبشنونک مخاطبی انلردر بیورلرکه ای حسام الدین

ابیات بونی نجه حکایتلر یعنی ابیات نیم وجودمدن

حق سکانه حکایت ایلر ابرارلردن شکایت ایلر

یعنی امر کاف ونونیله باطندن ظاهره وعدمدن وجوده کلن

انسان کندولکنده الدنوبده نیابه کوکل ویروب اوهام

خیالاتیله محجوب اولوب بندن دوردی وشدیلرکه معاملتن

تحصيل ايمدوب اسفل السافلينده فالذين لا جرم بشريت سبيل
حقدن كن باطل اولديلر دير نعوذ بالله وبر دخي بودر كه
نبي اكرم قلمه بري نوندر وبري يادر ابجد حسابنه نون
اللي ويا اوندر جمله التمش اولور سين عددنجه و سين
حضرت محمدك عليه السلام آديدر كه قرآن عظيمده حق تعالى
يس ديمشدر يا حرف ندادر يا محمد ديمكدر يس سلطان
بو ذركه اشت سينيدر كه محمددن عبارتدر بجه شكايت
ايلر ايرلقلدن حكايت ايلر يعني ذركه عالم ارواحدن
عالم شهادته كه دنيادر بونجه ارواح سفر ايلر عالم دنيايه
كلوب كسب معرفت ايليوب تن واسطه سيله لندن حقيقتين
اكلموب آخره حتى بلوب نجه درلو عرفان ومراتب تحصيل ايليوب
نيه دنيادن سفر ايدركن كلوب يره واصل اولوب بهشت جاودانه
ينشوب بودنياده كسب ايلدكلري عرفان وعلم لدن بسببيله
كاه باغ جنانده حور وغلمان ايله صفاده اولوب سلسبيله

وكوثر

وكوثر ارماقلري ننده عيش ابدي ونوش سرمدي ايتمكده
وكونده وكونه قصر وكوشكلر وسندس واستبرق ف
كيوب وكاه تماشاي ديدارله حيرت ومدهوش اولقده
ابد الاباد ذوق وعشرتده اولوب نه شب ونه ظلمت ونه اشتاق نه
حرارت كمال لطافتله روح بردر وبخلدن اولسون نلودبور احوال
اولنلر بو عالمه كلدكن دنياده امنه دوشلر مكروه دربه
زينت وزينته الدانوب اولنلر حرف عيش ونوشه كوكل ويرب
الله اولان سرمايه بي بادا ايليوب ولا يزلدقلري مقالك
الست مقاميدي الذن حقيقروب تحصيل ايدن ميوب اسفل
السافلينده
قلوب نار جحيمه كرفتار اولوب انواع درلو عذاب ايلكزده متلا
اولوب ابدي عذاب جحيمده قالديلر نيتم امتم ديو حضرت محمد
عليه السلام ايرلقلردن حكايت وشكايت ايلر و
وبر دخي هركسه كه وطن اصلي سيندر دوندوشه بيطار
حال اولار دوذن فراقده اولمده اولور خصوصا
وطنندن ايكن ذوقده وزفاهيتده

اولمش اوله کذلك بندخی • لب آب جوده نشو ونماده
وسرور ونشاطده نسیم روح افزا ایله رقصان •
وجالوه کنا و اغنده وذکر وتسبیحدن • علم
شاهی وش بالا ایله قد چکوب باشده توع پادشاهی
کتوروب سنبل ونسرینلر اوزره سایه لر •
صالوب نه غم روزکار ونه استجرح مکار
دائما کسب هوا ایدوب لطافتده ایکن ناکاه
• دست قضا ایروب قد رتیغله باشن کسوب
یاتنی یرندن آیروب • پاره پاره ایدوب نجه زمان •
فراق وهجرانلری دن قوودوب نغزن دلك ایدوب
بونجه ریاضت ومجاهده‌دن صکره عاقبت استاد
کامله وبر مرشد کامله ایرورد ازکله •
هم نفس اولوب سرینه مظهر دوشوب نی زبان صوت •
وصدا ایله بلکلوب احوال درونندن •
وستر نهانیندن خبر ویرمکه •

یاشلدی

یاشلدی وطنندن جدا دوشدکن ویارانندن مهجور •
اولدغن جزنله انینله تقریر وشکایت ایله •
حکایت ایتمکه اغاز ایلدی کندی کبی نجه یوردلنمش وطنندن
دور اولمشلری وبورکی یانمشلری شوقه وطربه •
کتوروب انلره دخی الست عالمن یاد وناشاده کوکللرن
آباد ایلدی وحالن شرح ایتمکه بشلیوب •
درکه • کز نیستان تا مرا ببریده اند • از نفیرم
از نفیرم مرد وزن نالیده اند • که نیستاندن
یانی کسر مشکر دربم نفیرمدن ار وعورت اگلشلردر یعنی
بو نای وجودنی عدم نیستانندن حق جل وعلا کسوب
ایرمشدرکه عالم ار واحدر ومرد وزندن مراد عقل
ونفس کلدر ندر کر اول خلق اولان عقل کل ونفس کلدر
وجمیع موجودات ام حقیقه فیض ارشدر انلردر وعقل
کل موجوداتك باباسی ونفس کل اناسی •
منابه سنده در نیته کم انسانك •

انسانك اولی باباسی آدم و اول آنسی حوا اولدی
کبی عقل کلك مظهری آدم و نفس کلك مظهری
حوا اولدی بس دمك اولدی که بنم نفیر مدرك عقل
کل و نفس کل اول عالمده بکا ایکن جمع ایدی
اکلمشلر در بنم درد عشقم انلری بالیه کتوردی مشدد
وآدم حوا دخی وجمیع مرد و زن دخی باله ایمشلر
بنم بو نفیر مدرك و باله واکلدی لحنده درلر بارو
اولنجه **سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بکو**
شرح درد اشتیاق بو ردلرکه سینه استر
فراقدن شرحه شرحه اولمش اوله تا درد و اشتیاقك
شرحنی سویلیم یعنی عدم نیستانندن که عالم احد
ایرلمش و کسلمش و اول عالمدن ایرلدغی بلوب آنك
دردندن سینه سی شرحه شرحه پاره پاره اولمش
برکمسنه برکمسنه استرن تا اول عالمك اشتیاقی

دردن

دردن آکا شرح ایلیم نه حالتده اولدغم بلکه و اکلیه
والا اول عالمدن خبر اولمین بکا نه کیفیتلدرهم درد
اولور و بنم درد و اشتیاقیمی بلجه فهم ایلر معلوم اولدی بکا که
غرق اولمشك حالنی بیله غرق اولان بلور والعاقل
یکفیه الاشاره • هرکسی کو دور ماند از اصل
خویش باز جوید روزکار وصل خویش
هرکمسنه که اول اراق قلدی کندی اصلندن کیرو
استسه کندی وصلتك روزکارین یعنی هر کس
وطن اصلیسنه طالب در استرکه اول وصلته یوله کیدن
نیه الدکتوره خصوصا وطن سرینه ایرمش اوله
حب الوطن من الایمان حکمیله ذات ایمانی وطن
محبتنه واصل ایدوب ذاتی انك عشقنه والشده متن
من بهر جمعیتی نالان شدم جفت بدحالان وخوشحالان
شدم بن هر جمعیتده اکلیجی اولدم هم حاللی لر اله و

وابو حاللرده جفت اولدم یعنی بولداش اولدم جمعیت
جمله یه شاملدرکه جمعیت اولیالرک جمعیت
اشقیا که هر برندن اکلدم وهر برنه کندی دردی
شرح ایتمک دلدم اینی حاللرکه اولیا وصالحین
وبر حاللیلرکه اشقیا وضالیندر بولداش اولدم
واجو الدن انلره نالان اولدم اما ● هر کسی از ظن خود شد
یار من ● از درون من نجست اسرار من
هر کمسه کندی ظنندن بکا یار اولدی بنم درون عدن
اسرارمی ارمدی یعنی هر بیسی بنی کندیه قیاس ایلدی
وکندی بلکیسیله بکا یار اولدی عین
الیقینله بنی کوره مدی انجق کندی ظنیله کوردی
اولکه بنم حقیقتم وسرم درون عدده ادا طالب
اولوب بولدی والکه طالب اولدی لاجرم بولدی
وسرمدن محروم قلدی حال بوکه ● سر من از ناله

از ناله من دور نیست ● لیک چشم وکوش را آن نور نیست
بنم سرم بنم ناله مدن ایراق دکلدر لیکن کوزده وقولقده
اول نور یوقدر یعنی اول واسطه کیم سر بنم اوازیدن
وسوزمدن ایراق دکلدر بلکه مطلق سوز بلدوکم
اولدر نهایت شدت ظهوردن خفی واشکار العبدن
کزلیدر اما بو ظاهر کوزله و قولغله کورمک و اشتمک
استدیلر بلدیلرکه ایی جان کوزی کورر و جان قولغی
اشدرر زیرا انسانده اوج کوز وارد بری جان کوزی
وبری کوکل کوزیدر و اندن باش کوزیدر دیدار حقی
اول جان کوزی کورر اندن کوکل کوزی کوروب اندن
باش کوزینه انلره متصل اولور اولدخی کورمکه
استعداد بولور جمله سنک نوری اولور اندن
مستعد نظر الوهیت اولور نیته حضرت رسالت علیه

حضرت رسالت علیه الصلوة والسلام بوزرکه
معراج کیجه‌سی بن الله‌یی باش کوزیله کوردم اصحاب کرام
رضی الله عنهم سؤال ایدوب دیدیلرکه یا رسول
الله باش کوزیله کوردیکز الله خود جسددن منزهدر
سز نیجه باش کوزیله کوردیکز جواب ویردی
بونده بیلرکه نیجه سدرة المنتهی‌یه ایرشدم قرینداشم
جبرائیل آنده قلدی بکا فرق کلدی
اولوب یتمش بیک نوردن حجاب کچدم آنده‌ن جناب
حضرته ایرشدم الله تعالی بکا آیدیکه یا محمد
بو کل اول بلادن وجودم نور محض اولوب
جانم کوزیله قلبم کوزی و تنم کوزی برنه متصل
تن کوزی قلب کوزینه نقدی و قلب کوزی جان کوزینه
نقدی جان کوزی الله الله کوردی الله جان

کوزیله

کوزیله و قلب کوزیله و تن کوزیله کوردم دیدی
امدی هر سالکک عنایت حقله معراج حقایق
ایلر بعده ذات حقه قریب اولور الله تعالی جانیله
قلب ما بیننده اولان یتمش بیک حجاب نورانی وارددر
رفع ایلر و قلبیله تن ما بیننده اولان یتمش بیک
حجاب ظلمانی که واردر آنلری رفع ایلرز
حجاب ظلمانی نفسکده بشریتدن حاصل او
اولور ظلمانی در سلوکده ریاضتله بر اول
حجابلری رفع ایلر سلوکک خاصیتی اولدرکه
که سالک اجتهاد ایده بر اول ظلمت حجابنی
رفع ایده ظلمت حجابی رفع اولدقده مقابله‌سنده
نور حجابی رفع اولور ظلمانیدن رفع
اولدقجه برده نورانیدن رفع اولور یتمش

تا تعيّن بيله حجابي ظلماني ونوراني رفع اولونه له
قلب ما بينندن وقلبله روح ما بينندن
برمودكلو نسنه قلمز كوزي كوكل كوزنه
اولنسه كوكل كوزينه جان كوزنده جان كوزي
حقه كوزر واصل اولوردن آن حق جاننه محيط
اولور جاننه قلبنه محيط اولور قالبندن بننه محيط اولور
والله بكل شيء محيط سري آشكاره اولور
وجود سالك ذاتنه مستغرق اولور كاه كندني
وجودا شيادخي كذلك مستغرق اولوب اشياده و
اشيايي كندوده مشاهده ايليوب اشياده وكندي
وجودين بالكليه محو اولور وجود حقدن
غيري نسنه قلماز سالك امر كندن باطنده
باتش قالدي وكوزكه اولده وآخرده ظاهرده و
حق ايمش اما كندي غافل اولمغين ظنله شبهه ايچنده

غرق

١١

غرق اولوب كندني بشقه الوب كفر وشرك
ظلمتنده ايمش قچنكه تجلي حق ايرشوب خواب اغمادن
بيت
اويانوب نظر ايلديكه كورركه ليس في الدار غيره ديار
معشوق وعشق وعاشق جو نكم بر اولدي سنده
هجران نه نسنه دركم وصلت دخي صغشمز
زيرا وصلت ايكي شيء ما بيننده اولور كيلك فلحق
برلك ثابت اولوب ايله اولسه هيچ كمسنه كندي كنديه
واصل اولمق قيدي بيندن اولور مي ولمز بنيله حجاب بره
اولدي سر وحدت ظهور ايتدي بس سلطان بو زركه
تن زجان وجان زتن مستور نيست • ليك كس را
ديد جان دستور نيست • جان بتن تن جاندن اوز تولو
دكلدر ليك كمسنه جاني كورمكه دستور يوقدر زيرا انسنه
جاني كورمك محالدر وكورلمكه دستور يوقدر زيرا

زینتن جانی کورمک مستر اولمدی بو عالمه کلمکه
احتیاج اولمزدی اول عالمکه عالم ارواحدر اندن کورلوردی
بس معلوم اولدیکه بو عالم بشریته کلمکدن
مراد جانی کورمک ایمش انده سبیله بدن سبیلسله تاکه
ارواح اول عالمدن سفر ایلیوب عقلی کلدن
نفس کله اندن افلاککه اندن نجومه اندن
عناصره اندن جماده اندن نباته اندن حیوانه اندن
انسانه کلوب اندن عقل واصل اولوب عقل سرمایه
سیله اول سفر ایدوب کلدوکی عالملردن حاصل
ایتدوکی حجابلری که یتمش بیکی ظلمانی دیلمش بو حجابلری
بو سفرلرده تحصیل ایتمشدی اول عقل سرمایه
سیله سلوک وریاضات ایدوب یینه بر مرشد ایله
بر بر رفع ایلیوب مرتبهٔ اولایه رجوع ایدنه دخی روح

کیفیتن

کیفیتن ویروب ما سوی الله مذکور اولان حجابلردر
فلدروب جوق کوزیله حق کندوده ویره
شیدن مشاهده ایدوب حیات جاودانی بتشوب
اولمزدن اول اولوب کیمیای معرفت اولدقدن
صکره تن جانده جان تندن مستور اولمز اولور
کاری هردم مشاهدهٔ دیدار اولور اوقلم اکر
کوردم عیان هر برده عارف ایسک ور کل حق بو کوز
سنده ویردخی بودرکه جان بر آینه مثابه سنده
درکه ایکی جانبی مصفی ومجلی اوله ایکی جانبی
مصفا اولان اینه نظر ایتسک هر کیم صورت
کورنر ایله اولسه لازم کلدیکه انک بر جانبین کشف
تنده اولاکه اکا حایل اوله ویرده اوله تاکه نظر او
اولندقده صورت منعکس اوله بس روح انسان اول برده سی مجلی

آینه کبیدرکه هیچ برشیك صورتنی آنده کورنمز
اوبله اولسه الله تعالی حکمندن بدن
انسانی اوددن و یلدن و صودن و طبرقدن
جمع ایدوب قدرت الیله قرق صباح تخمیر ایلدی
تمام اولدقده نفخ روح ایتدی بدن روحه مرآت
آردنده‌غی پرده کبی اولوب صور اعمال روحیدن
کورنوب ظهور ایتدی فی المثل بدن روحه
آلت اولدیدر و جك بر جانبی بدنه اولدیغی کبی
بر نوری دخی جانب حقده اولدی بدن جانبی غایت
ظلمت اولمغین لذت صوریه غالبه ایتمکین حقدن جانبی
دخی محجوب ایلدی لازم کلدیکه الله تعالی انبیایی و اولیایی
بونلره کندیه ارسال ایلدی کیم روحك حقدن جانبندن
و تندن جانبندن ولانجابلری سلوکله مصقل
و تجلی ایدیلر تا که جمال حضرت بنجون تجلی

ایدوب آینه جانی پاسدن پاشه احاطه ایلیه تجلیکده
آینه روحده بر تو رحمان ظهور ایده آینه کندیه نظر
روحه الله آشکاره مشاهده ایده اول زمانده
آینه لوح حکم رفع اولوب صورت رحمان عیان اولور
صدای انا الحقه منصور روش آغاز ایده کندی محو اولور تنه
وجه پرده تنده بر اولور تنده روح اولور روحده لقای
حق دمبدم ظهور ایدر بو حدیث شریفك معناسی ظهور
ایدرکه قال النبی علیه السلام خلق الله تعالی آدم
علی صورته معناسی بودرکه الله تعالی آدمی کندو اسماسی
صورتی اوزرنه خلق ایلدی یعنی صفاتی اوزره خلق
ایتدی یعنی روح انسانی صفت رحماندر روح صفات
حق اولنجه آینه تنده اکا تبدیل اولوب واصل حق اولور
مادام که بشریتدندر اکاه خلقله وکاه حقله اولور
تجنکه بشریتدن قلقه حجاب صفات الله واصل اولور

بدندن جدا اصلی که طپراق و عناصردر آکه واصل اوله
اول عالمده دخی تن جاندن و جان تندن مستور اولمز
آتشست این بانگ نای و نیست باد هرکه این آتش ندارد
نیست باد • آتشدر بو نایك آوازی یل دکلدر هرکه
بو آتشی دوتمز یوغ اولسون یعنی کوتع اولسون فنا اولسون
که آواز اولوب بو آتشی دوتنه سلوکدن و اجتهاددن مراد
آتشدر تحصیل ایتمکدر تا اول آتش صاحبنی عشقه
واصل ایلیوب ابدی زنده ابده • وهرکه بو آتش عشقدن
محروم اوله یوغ اولسون که آنك وارلغندن یوقلغی
یکدر • آتش عشقست که اندر نی فتاد جوشش عشق
استکه اندر می فتاد • عشق آتشدرکه نی ایچنه دوشمشدر عشق
قینمه سیدرکه می ایچره دوشدی یعنی هر وجودك البته
حرکتی وجنبشی عشقله در اما هر شیئك عشقی مرتبه سنه
نسبتدر • نی حریف هرکه از یاری برید • پرده هاش
پرده های ما درید • نی یولداشیدر آشنکم اول یاردن کسلمش

اوله

اوله یعنی ایرلمش اوله و اول نیك پرده لری بزم پرده لریمزی
برتدی یعنی بزی جدا ایدن قورتردی هر پرده که نی لطفی کلوز
انسان کامله انسان ایدرمك اولورکه انسان کامل
اول کمسنه حریفدرکه کندی حقیقتدن ایرلدغیله
وکندی اولمسنی طلبنده اوله و الا بو نیك اولمیه
نی حریفه کلدیکی زیرا محجوب بشریتده • همچو نی زهری و تریاقی
که دید • همچو نی دمساز و مشتاقی که دید • نی کبی زهری
کیم یا تریاقی کیم کوردی و نی کبی همدم و دخی مشتاقی
کیم کوردی یعنی طالب عاشقه تریاك منکره زهردر
وطالبك دمسازی و دخی دوهمشتاقدر • نی حدیث
راه پرخون میکند • قصه های عشق مجنون میکند
نی قانله طولمش یولك خبرن ایلر مجنونك عشقنك قصه لرن ایلر
قانله طولمش یول عشق یولیدرکه اول یولده نجه باشلر کسلور
و نجه باشلر آیق ونجه ایقلر باشلر اولور عاشق دمبدم

دمبدم كندى قاپيله اوينر فاما آه زخوند كه
هر كه اول آه قطع ايليه لقاى معشوقه واصل اولور
ومعشوق كندى اولور نته كه مجنونى ليلى عاقبت اسيسو كلدى
مجنون كمال اتحاددن ليليه نظر ايلميوب ليلى نيم ديديكه
معروف قصه در اسده فنادن صكره بقا بودر ●
محرم اين هوش جز بيهوش نيست ● مر زبانرا مشترى جز
بيهوش نيست ● بو عقلك محرمى عقل سزلقدر غيرى كلمه تحقيق
دلده قولقدن غيرى مشترى يوقدر يعنى عشقه منسوب
اولان عقل عقلسزلقدر عشقه خدمت ايلين عقل عقل
كلدر وعقلسزلك ديوبردا ايتدكلرى عقل معاشدر كه
عوامه منسوبدر دلده قولقو مشترى اولديغى كبى عشقه دخى
عقل كل مشترى در ولا يعدر ● در غم ما روزها بيگاه شد
روزها با سوزها همراه شد ● بزم غمده كوندزلر كيجه
اولدى وكوندزلر كونلكلرله يولداش اولدى كندى بزم

كجه اولدى

كجه اولدى ديمك يعنى ظاهرى باطن اولدى وغم عشقده
بزم بو وارلغمز كندو زى غيب هويت كجه سنه تبديل
اولدى وباقى كندلرلرم سوز وحالات يولداش اولدى
روزها كر رفت كو رو باك نيست ● تو بمان اى آنكه
جز تو پاك نيست ● كندلر اكر كيدرسه دى كتسون قوقو
يوقدر سن قل اى فلكه سنجلين پاك يوقدر يعنى
كندلركه بو عالمى شادنده اولدقلرى اوقاتدر
اكر اول كندلركه بو عالمده بزم غمزه ابدى
اكر اخر اولوب كيدرسه دى كتسون سن قال اى
مقصود جان وذلكه سنجلين پاك يوقدر زيرا
ابدى وباقى سن سن ● هر كه جز ماهى ز آبش سير شد
هر كه بى روزيست روزش دير شد ● هر كه پاكدن غيريدر اول
صويه طويدى هر كه نى نصيبدر انك كونى كچ اولدى
بالغك مكانى صو اولديغى كبى اهل توحيدك

کده مقامی توحیددر بالوصول دنیایه اسلمه نجه هلاک اولور
اهل عشق دخی ایله‌در اما انلرکه بودریانی توحیددن نصیب
اولدی انلرک کونی نجه طوغدی صفات الله‌دن و عشق خدادن
محروم اولدی • در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن
کوتاه باید والسلام • نجه حالی هیچ خام بولمز پس سوز قصه کرکدر
والسلام یعنی نجه یللر سلوک ایدوب یانوب یقلوب دور
و شنت جست وجوده اولنک حالنی خام و مبتدی اولنلر
بولمز پس سوز مختصر کرکدر سوزی اوزتمنک فایده‌سی و لزومی
والسلام • در نیابد زبدکی مستمعان • ای دریغا
کرترا لنجابدی • تا زجانم شرح دل پیدا شدی •
ای دریغا اکر سنده صغلق اولیدی تا جاعدن کوکل
شرحی سکا آشکارا اولیدی یعنی دلمه یراشنک
سر الله فهم ایتمک نصیبی کلدر زیرا تحمل دکلدر که
عشق الهی‌ده سن سرحه حصم ایده‌مز ایله اوله شرح ل

هرکه

خوش

• هر کسه صغمز مقدار طور ایدر که فهم
ایده‌بیلمز • کین سخن شیر است در پستان جان بی کشنده
نمی کردد روان • که سوددر جان ممه‌سنده حکمی سر
خوش روان اولوب آقمز زیرا انسان کاملک صدری
• معانی سودیله ممّلادر و مرید اول سودک حکمی
• و محبیدر پس مرید مادام که اول معانی الهیه
• سودینی کوکل عالمنده تشنه اولوب حکمنجه
انسان کاملک صدری و عقلی ممه‌سنده خوش
• روان اولوب آقمز مدامکه مریدن اول داعیه تشنه و مراقب
اولمق کرکدر • مستمع چون تشنه و جوینده شد • واعظ
• ار مرده بود کویند • دکلیجی کمسه خوش صوسز
و ایسته‌نجی اوله واعظ اکر اولو اولورسه سویلیجی بلی اولور
یعنی مشتریسی قولاغندر دیلک اینمدی اکر دکلیجی اولان

اولان کمسنه زید وغیره معانی‌یه نسنه اولوب جان
قولاغیله دکلرسه بی اخبار واعظک سینه
سنده اولان معارف ظهوره ایتمسه اولمز البته مستمع
اولیجق سویلیجی شوقیله کلمک محالدر . مستمع چون تازه
آمد بی ملال . صد زبان گردد بگفتن گنک . دکلیجی چون تازه کله لال
ملالت سز کله بوزدل سویلمکدن چونکه رو
وسویلتمز اولور یعنی دکلیجی کمسلر سستلکدن وغم
وملالتدن دنیادن بری اولوب شول بهار ایامنده .
سیراب نباتات کبی تازه اوله و آب معرفتی نوش ایلیک
لیاقتی اوله اکر واعظک یا مرشدک بوزدل دخی .
اوله سویلمکدن لال اولور و چون کلور لیکن اوله . اولیکدر
دکلیجی نسلی بولوب قانمز زرا نباتات هیچ نمو صوینده طورمجی
ور درآید محرمی دور از گزند . چون محرم ایچری کلدکه ضرردن
برگشایند آن ستیران روی بند . زیاندن

ایراغ اوله او مستور اولنلر بندی بوزنی احرار یعنی .
بزم سرمزه محرم اولان ایچرو کلسه کوکل خلوتنده یاطار . رمز
جلوته اول مستور اولنلر که عروس معانیلردر
آچیلورلر نهان اولمزلر . چونکه نامحرم درآید از درم
پرده در پنهان شوند اهل حرم . اما چونکه نامحرم قبومدن
ایچری کله پرده ایچنده پنهان اولورلر اهل حرم یعنی نامحرم محرم
ومنکر اولر قبودن ایچرو کله جمله اهل حرم ملکی .
ابکار معانیدر پرده ایچنده پنهان اولورلر .
کندلرین کوسترمزلر . چونکه زاغان خیمه بر بهمن زدند
بلبلان خاموش شدند و تن زدند . چونکه قرغالر قیش اوزره
چادر اوردلر بلبللر خاموش اولدیلر و تن اوردیلر .
ایسه اولدیلر قرغادن مراد شول کسلردرکه علم الله
دن بی نصیب اولوب صورت علمنه قانع اولوب ایلکه
اننده نجم آدی خلق ایچون اولوب عالم صورتنده .

ومشایخ صورتنده جبه ودستار حمایله عوام
مسکینی الدبوب کلام خفی تخفیف ایدوب منبرلرده
جقوب حلقه نصیحت ایدوب کندیلری عکسن ایدنلردر
وبهمز کدا اوزره قیاس ایده که غایت صوقدن
عبارتدر انلر اهل صورتک اعتقادی وبونلرکه
ذکر اولندی مجنلری صفتی دزکه اول راغلر مکر
وتزویر جادرنی که کندولرک مکری وحیله سی
وریاسی ولطفلری ونفسلریدر بو اهل صورت
جاهللرک اول قیس اعتقادلری اوزرینه قویدیلر
وبودردمندلرک یولن اوروب اهل الله مجلسندن
دوروب محروم ایدلر لاجرم اهل الله دخی بلبل
کبی آشیان اولوب اوله قیاس صفتلی لره راز سویلیوب
عالملرینده اولدیلر مستمع خفته است کوته کن خطاب
ای خطیب این نقش کمزن تو براز دکلنجی اوبر مشد سوزی

قصه ایله ای خطیب بو نقش صوا وزرنده آز اوزره یعنی
دکلنجی اولنلر حب دنیا ایله ونقش ما سوا ایله آلوده
اولمشلردر خواب غفلت وجان دللری قیلمشدر امدی ای
ای خطیب وای واعظ بونلره کلام خدای وکلام
وکلام اولیانی سویلمک صوا وزرنه نقش زمق
کبیدر هیچ صو نقش قبول ایتمز همان سوزکی ضایع
ایدرسن دمکدر ٭ دربیان کتمان سر ٭ عارفان کز
کز جام حق نوشیده اند ٭ رازها دانسته وپوشیده اند
عارفلرکه جام حقی نوش ایلمشلردر جام حق عشق مطلقدر
هرکه بو عشقه مظهردر ایکی جهانک اسرارنه وعلم
لدننه عالمدر لیکن دلمه لمشیده رازلری کشف ایتمزلر
هرکرا اسرار کار آموختند ٭ مهر کردند ودهانش دوختند
هرکمکه بو اسنک اسرارن تعلیم ایتد مهر ایلدیلر
واغزن دکدیلر یعنی عالم عشقده ومشاهده ده ملبوس

اولان کارك اسرارن تعلیم ایدکلری لمسنك دهان
دنوب جهر او رمشلردر تا دستور اولمنجه بیان کلن
زلبس قفل است ودردل رازها. لب خموش دل پر
ازآوازها ایتی اوستنده اول عارفك کلیدوآردر
قکوکلیده رازلروآردرلبی ابسمدر اما کوکلی طبطلو
آوازلردر زیرا اسرارکار تعلیم ایدکلری لمسنه
اوصافله موصوف ایدر. سر عیب انرا سزد آموختن
کوزکفتن لب تو انددوختن. عالم غیبك سرنی اوکرن
اکا لا یقدرکه سوبلمکدن دوداغن دکمکله کوچی
یعنی سری فاش ایلمك قادر اوله هرنه طاعت سبیله
اوله تیر کسب ایتسه انی سر ایدنوب بر دخی سن تحصیل
سنعه سعی ایده. کوش انکس نوشد اسرار جلال کوچو
سوسن صدزبان افتاده لال اولمسنك قولغی اسرار جلالی ا
نوش ایدر کم اول سوسن کبی یوزدلی اوله لال.

نم‌ك

دوشنه

١٩

دوشنه یعنی حلاوه لکم کند ولروك یام شرینلری.
دروجودلری اسرار حقه مظهردر سوزلرکه
بزم اسرارمزی اولکمسنه قولغی ایجره سوز کبی
یوزدلی اولسه هرکز نطقه کلمسه. تا نکوید سر سلطان
تزابکسی. تانریزد قندرا پیش مکسی
یا سلطانك سرنی کمسنه دیمیه یا قند وشکری
سکك اوکنه دوکمیه یعنی سر سلطانی دکمسه
کمسنه ایجمو مکس اوکنه شکر دوکمکدر مکرم یدصاد
اوله درجو دریا نشد خرمرغ. فهم کن والله اعلم بالصواب
دریا یه لا یق اولمدی مرغ آبدن غیری فهم ایله
صواب الله اعلمدر یعنی صو ایله منسوب قوشلردن
غیری دریا یه لایق اولمز وغی کبی دریا
حقیقتنه حقیقته منسوب اولانه لایقدر ولا.

والّا نامحرم حقیقتدن نه خبر بلور • در زبان کمال
ذات پاك حضرت خداوندگار • ماهمه مرغ ابیا
ای غلام بحری می دانند • بر دوکلی مرغ آبلری ای غلام بزم زبان ما تمام
دلمز دریا بلور تمام یعنی بر دوکلی دریا حقیقتك
بونکو جلری وشناورلری بو زبزم دلمزی دریای •
حقیقت بلورلر انکا منسوب اولانلر بلور تمامه
خلق ما بر صورت خود کرد حق • وصف ما از وصف
او گیرد سبق • بزم خلقتمز یعنی بزم دلمز کندو صورت
اوزرینه ایلدی حق بزم وصفمز انك وصفندن درس سبق
بو حدیث شریفك مضمونیدر که خلق الله آدم
علی صورته یعنی الله تعالی آدمی کندو صورت
اوزرینه یراتدی سلطان قدس سره بیورلر که
بزم صورتمزی حق کندو صورتی اوزرینه

خلق

خلق ایتدی بزم وصفمز سبق انك وصفندن •
درس ویردیکه جسمك خلقتی روحك صفاتی •
اوزره در وروحك صفاتی صفات الله اوزره
در وانسان کاملك جسمی روحیدر روحی •
صفات رحمندر وصف خدا ایله متصفدر
در جهان وسبقی دایما خدادن دوتر • جسم ما روپوش ما
ما جودر ماز ایرکه در جهان • بزم جسممز بوزمز •
اورتیسی در جهان ایچنده بر دریا کبی بو صمن جوینك •
التنده کزلنمش یعنی جسم روحه نسبتله دریایه نسبت •
صمان جوبی کبیدر دیمك اولورکه بزم دریای حقیقتمز
نرحونی التنده کزلودر • کار قندم نیستا شکر
م هم ز من میروید ومن میخورم • قندکانین دخی شکر
قمیشلغین هم بندن بتر نیه بن برین قنددن وشکردن

وشكردن مراد علم الله ومعرفة الله دركه شكر وقند
قمشلقدن حاصل اولديغي كبي معرفت وحقايق
وعلم لدن دخي بندن حاصل اولور و بندن ظهور ايدر
كشف الهام سببيله بنده هم بر بر يعني اول نيم حقا
ومعارفي فهم ايدين وبلر بنده بنده حقيقتي بن
اولز اولن بنده بنده در و نيم نورمدندر انك ايچون نيم محمد
وبنده غيري اولانه نصيب دكلدر تاكه نفر بنده نيما ر
شكل من نقل من نوشيد بيس ز انقل من تاكه نيم شكلم
سري الدنيه نقلمدن اوكدين نقلي نوش ايدك يعني نيم
جسمه وصورته الدنغك بنده كه رسول عليه السلام
حقنده منافقلر ديرلردي وما هذا النبي يأكل الطعام
ويمشي في الاسواق دمك اولور كه بوني بيغامبر ركه
بمك يرو خارسولرده كز ظاهرنه نظر ايدوب معتقدن
محروم اولديلر جانب حقدن جواب كلوب ديدكه ديكي

يا محمد

يا محمد سن ديكه قل انما انا بشر مثلكم يوحي الي يعني دي انلره
يا محمد كه اكرچه بن سزجلين بشرن ليكن بكا جانب
حقدن وحي كلور امدي حضرت خداوندكار دخي قدس
سره بو بيله بيورركه عالم غيبدن بكا الهام كلور صفتك
صورتنه الدنغك نيم نقلي معارفي نوش ايلك اندن اوكدن ن
كه بو صورت عالمنده نقل ايدن من جوخوه شيدم درون
نو غرق مي نتا نم كرد خويش ازنوه فرق بن كنش كبي نور بحنه
غرق اولبدرن كوجم نيتركه كندمي نوردن فرقا ايلم يعني
كرچه صورتا بنده سزك شكلكزده بن لكن بن نور احد له
ايله غرق كيم هركز كندمي نوردن فرق ايده مز اولدم
امدي صفتك بني بشر صانوب نورمدن محروم اولمك
فيتم سوي نماز ورحلق بهر تعليم استره مر خلق را
نيم نماز جانبنه وخلوت جانبنه كتم خلقه يول تعليم ايتمك
ايچوندر يعني بن صورت عالمنده جوقدن قالقدم نيم نور عالمنده
اولدوغم و نماز و خلوت ايتدوكم مطلق سره و خلقه

بولنه کوسترمکدن وارشاد ایتمکدن بو خسته بن وقص اصلمه
ومسکن مأولمه جوقدن کیدردم لیکن جانب حقدن سزه یول
کوسترمکیچون مأمور اولدم تا که سزی دخی حبس
تندن خلاص ایدیم طوردوغم اوکجو بتدن خواب فی بینهم
• ولی دخی خوابلی • مدعی هستم ولی کذابلی
دوش کورین ولی ایجوده دکلن مدعی یم بن ولی یاکیجی
دکلن دوشدن مراد عالم مثالدن وعالم آخرتدن
که بو عالمده اول آخرتی دوشده کورلور زیرا کیشی
بو عالمدن کیدر بو مدعی کبی اول عالمده بولنور نته که حدیثده
النوم اخ الموت یعنی اویقو اولمک قرنداشیدر اویقودن
اونسته روح بیله بو عالمه کلور بحتکه انسان فوت اولسه
بو عالمدن بالکلیه فالموت رحتی اول عالمه التر آمدی
اول عالمه نسبت بو عالم دوش ولدعی کبی ولده بو عالمده
دوشله کورر لیکن بو عالم فانیدر اول باقیدر
بس سلطان سوزلرکه دوشن کوررن ولی اویقو
دکلن یعنی اول عالی آخرتی که سن آنی دوشده

دکه

ده

اوچنجی

• اوچنجی کورسن بن انی نشکارا • اونیقلقده سیر ایده ین
• ویران نظرمدن کتیمز • ودعوامده دخی صادقین
• نزد انکه لم یذق دعوی سبت این • نزد سکاران فوق
• معنیست این • آنک بالنده که دائما مشتد ذوق
ابدی مشتدر دعویدر بو سوز اما افقده ساکن اولنلر
قتنده معتدر یعنی اهل فائده ومشاهده ایلیجی فائنده
ومعنی کوکنده ساکن اولان فائده بو سوز معتمدر
اما نا اهل وغافل یاننده دعویدر من لم یذق لم یعرف
• دربصیرت منکران • چون زاران حسیم باطن بین بوده کنج
نی بیدار اندرون وجوددن سنده اول باطن کوزدخی کوز
• او لمباهر وجودک ایجنده کنج طن الله یعنی هیچ
بر وجوده انکار ایلمه که جمله مخلوق خدادر که
قرآن عظیمدن کلمشدر قال الله تعالی ما تری فی
خلق الرحمن من تفاوت که خلق رحمانده تفاوت

کورمزسن ایچون تفاوت روشده وقولده وفعلده در
بوخصوصده خلقتده تفاوت یوقدر حکمت باطن •
کوزیله کورمکده در • کز ترا باز است
آن دیدهٔ یقین • زیر هر سنکی یکی سرهنك بین اما کر یقین کوزی
آچق ایسه سنده هر طاشك آلتنده بر چاوش
کور یعنی یقین کوزی آچلدقدن صکره هر طاشك •
دبنده وهر ذرّه ده بر معنی کورسنکه اول سنی
آکاه ایلمکده و نور حقی کورمکده بر چاوش اولور
کار درویشی وراء فهم تست • سوی درویشان
بمنکر سست سست درویشلکك کاری سنك فهمك اردنده
درسن درویشلر جانبنه سست نظر اتمه یعنی
درویشلرك بر اشلری وار درکه فهم و عقل
انی کلمز سنده انی بلن اولیا ایسه مظهر در وسندر
یعنی عالم فنا و ترك بر عالمدرکه انی کلمغه آکاه و اهل

اولو

٢٣

اولمق کرکدر بو خصوصده بو سنك فهمك انی کلمز •
همان توقف ایت انکارله سن سنلکله بونلری •
نظر ایدوب و بالله کرمکده وجودکده و دنیکه
جلدلکلوز • ز آنك درویشان وراء ملك و مال
روزه دارند رزق از ذو الجلال اندن اوتری که
درویشلر ملك ومالك اردنده در در رزق دوترلر
ذو الجلالدن یعنی دنیادن و دنیاده آلندن
کچمشلردر ذو الجلال اوله کوکلی یعنی انلر درکه
درك و بی نهایه رزق و طوترلرکه لا عین رأت و لا •
اذن سمعت کبی نه کوزلر کورمش اوله ونه قولاقلر
اشتمش اوله • تو همان دیدی که ابلیس لعین •
کفت من از آتشم آدم ز طین سن همان انی کوردکه ابلیس لعین •
کوردی دیدیکه بن اودم آدم بالچقدندر یعنی آدمك معنیسنی
کورمدی • انجق صورتنه نظر ایدی صورتنه

صورتنه نظر ایتدی صورتنده الذنوب معنیدن محروم
اولدی • چند بینی صورت آخر چند چند • چشم ابلیسانه
را یکدم ببند • صورتی کورسن آخر نیچه نیچه اول
ابلیس کوزین بر دم بغله یعنی ابلیسدن اولان کوزی بغلیجه
رحمان کوزی اچمزسن صورتدن کچکه معنی بوله سن •
کار از آن ویران شدست ای مرد خام که بشر دیدی
مر ایشانرا چو عام ایش بوندن ویران اولدی ای خام
کیشی که سن بونلری عوام کبی بشر کوردک یعنی اولیای
وفقرایی ابلیس و عوام کبی بشر کوردسن ایدنلر بونی
کندی اشکی تباه ایدرسن خدادن و مرداندن آخذ ادن
دور اولورسک در بیان آن مقلدانی که خویش را به کامل
قیاس کنند جمله عالم زین سبب گمراه شد کم کسی ز ابدال
حق آگاه شد جمله عالم بو سببدن ازغون اولدی
از کمسه ابدال حقدن آکاه اولدی ابدال

حقی

حقی از کمسه بلدی وکاملدی زیرا انلرک وجودلری
مرآت مجلی در هر اینه معمور که انلره نظر ایدنکندر
شنی اعتقادنک وافعالنک صورتی اول مرد روشن
ضمیرده منعکس اولور کورجك اعراض وانکار
ایدر اما انلرکه مؤمن و باخدادن محبتلری
وحسن اعتقادلری منعکس اولور نظر ایتدکلرکه
جمال و کمال مشاهده ایدرلر محبتلری زیاده
وایمانلری درست اولوب قلبلرنه داخل •
اولورلر تا ایدر رحمة للعالمین انلردر • آن ولی
کز آسمانها برتر است • آن ولی ابدال یا پیغمبر است
بیغمبر
اولیا کوکلده کوکلردن دخی یوجه رکدر اولیا ابدال کوکلی یا
کوکلده دیا پیغمبر یعنی ابدالکه اولیا اکابردر انلرک
کوکلردن
و پیغمبرلرك کوکلری لوح محفوظ خدادر کیم کو
تر ایلر
عرشدن یوجه در بلکه یدی قات کوك انلرك نفسیله

قصد جنك انبيا مى داشتند ٭ جسم ديدند آدمى
بپنداشتند ٭ انبيانك جنكنى قصدن دونديلر جسمنى كوروب
آنى آدم صنديلر ٭ يعنى جسم انبيايى كوركنديلرى
كبى قياس ايديلر حالاكه انبيا واوليا اطوار جسمدن
منزهلردر اول سببدنكه انلر وجودك زبدهلرى ٭
بشريتلرنده كثافت با نيرا يدوب روح صافيلرن
مكدر ايتمشلر ٭ زيرا منكر انك ديدهلرى نفوذ
اولمغين انلرك انوار غيبيهلرين مشاهده ايدهمزلر ٭
كفته اينك ما بشر ايشان بشر ٭ ما وايشان بسته
خوابيم وخور ٭ وديلركه اشته بزده بشر بونلرده بشردر
وبونلرده يمك وايچمك واويقو اسيرى يعنى بو انبيا واوليا
غداى جسمانيلرين كوروب غداى روحانيلرين
بى خبر اولوب ديديلركه بونلرده بزم حاللرن وبوق
ويمك ايچنده دربزدن فرقلرى ندر ٭ اين ندانستند

اين نه دانستند ايشان از عمى ٭ هست فرقى درميان بى
منتها ٭ بونى بلمديلر بونلر كورلكلرندنكه اورتهده نهايتسز
فرق واردر ٭ يعنى كورلكلرندن كنديلره قياس ايديلر
بلمديلركه بونلر ايله كوكلرين زياده فرق واردر بلمدكلرينك
سبب اولدركه انجق روح حيوانى معاشنده
مقيد اولوب همتلرين وسرمايهلرين اول جانبه
صرف ايليوب نور بصيرتدن نى نصيب اولديلر بونلر
روح قدسيلرى عالم غيبدن نه وجهله پرواز
نفس بنفس حقله نه معاملهده اولدغن ادراك ايتمديلر
از مقلد تا محقق فرقهاست ٭ كين چو داود است وآن
ديكر صداست ٭ تا مقلده چوق فرقلرى واردركه محقق داود
كبيدر اولرى صدا كبيدر يعنى اهل تحقيق
حضرت داود مثالندهدر ومقلد اوازه متابعه
سندهجميع موجوداتك اوازى ٭

وصوت موجوددر اما داودك اوازی انجق داوده مخصوص صدر
و داود اوازیله بين السماء والارض درو محقق حجی مقلد
منددر • کافر و مؤمن خدا کویندلیك درمیان
هر دو فرقی هست نيك • کافر و مؤمن خدادر ولی
ایکسنك مابيننده اکی فرق واردر زيرا مؤمنك
خدا دیمسی ایمانله و تصديق ايله در و حضرت رسوله
صلی الله عليه وسلم متابعتله اما کافرك
خدا دیمسی شرکله و کفرله و بوته سجده
ايلمکله در و رسولك انکاريله در ايله اولسه
کافرك خدا دیمسی عين کفر دولدی اما مؤمنك
عين ايمان اولدی • ایکسنك فرقی يردن کوکه دك
اولدی خدا دیمکده فرقی نهايه اولدی
آن که گدا کوید خدا از بهر نان
متقی کوید خدا از عين جان

اول

اولکه گدا خدا دیر ایمك ایچون اما متقی نك خدا دیمسی
عين جاندندر يعنی بعضی کدا ایمك ایسته مك ایچون
ن الله دیر اما متقی که اهل تقوادر وسالکدر عين جاندن
و درونندن دلدن الله دیر بس کدا الله دیمکله متقی نك
دیمسی اولمدی و کافرله مؤمن دیمسی دخی کذالك دکلدر
ایله اولسه حضرت خداوندکار قدس سره بوکه اشارت
بیوردلرکه بعضی درويش عالم فقره مطلق الله بولمق
ایچون داخل اولور غرضی مرادی ایکی جهاندن ورسلردو بوتون
تمامز اما بعضیلر واردر که عجزندن و ضرورتندن
درويش اولور ايلدا اولسه اضطراری درويش ايله
اختياری درويشك مقامی و مراتبی و سير و سلوکی
وخدايله نازونيازی بر دکلدر کدای جاند کدای
تميز ايلك ديو مثال دخی بيوردلر • هر دو کون زبون
عل خورندار محل • ليك شد زين نيستی وز آن دکر

هر ایکیسی درلو اری بر محلده بدنلر لیکن بو بدندن کیرن
و اول بدندن غسل حاصل اولدی یعنی بعضلر درو بنس
اولوب خو بولنسه کبر دکن فقر خونندن تنا ول انیدکن
نجه معنی و معارف و مشاهده و ذوق حاصل ایدر
بالاسی کبی هر بشیدن و هر ذره دن بر کونه عرفان
و بر کونه ذوق حاصل ایدوب قلبی خانه سنده
شهود لذتن ویروب غسل مصفای معرفت الله نجه لری
بشیرین دهن و سدره وطن ایلر اما بعضیسی معرفت الله
لیاقتی اولمیوب فقر خونندن بدلجه بغض حسد و نفاقی
زیاده اولوب آتشك آروسی کبی همان ایردوکبی صوقوب
احد مقدن غیری نسنه حاصل ایده مز اصلنده غنی
و نهادنده کی ظلمت و خیانت محك فقرله ظاهر اولور
بر عقرب اولور نعوذ بالله زیرا اولر سوء مسلکلردر
سلوك و درویشلك انسانك محکیدر شول کسنه نك
ذاتی خالص التون کبی پاك و نورانیده عالم فقره داخل

اولجق

اولجق نورانیتی و لطافتی ظاهر و هویدا اولوب
دمبدم ارد باد ده و ترقیده و ظهورده اولور اما
ذر اصلی قلب و ظلمانی و نازی اولور سه فقر
محکنده فی الحال انی آشکار ایدوب و اهالی
بینده رسوای ایلر خسر الدنیا و الآخرة الله تعالی
عنایت ایدوب انلرندن حفظ ایده. هر دو کون اهو کیا
خور دند و آب زنن یکی شرکین شدو ار مشك ناب
هر ایکی درلو آهو بر اوتدن بر یکر و بر صودن ایچدیلر
اوبرندن نجاست حاصل اولدی و برندن صافی
مشك اولدی اشته بیت دخی مذکور اولنلره
مثالدر. این خورد کردد پلیدی و جدا و ان خورد کردد همه
نور جدا. اول بری بد و کندن نجاست و پلیدی حاصل
اولور کندیدن ایلولر انجانه کیدر اما بری دو کلی
نور خدا اولور یعنی شول روشن کم لیل و نهار

نور خدا

توحیده وعبادتنده وتحصیل معرفتده وسلوکن
ومراتبن تکمیل ایتمکده درایله کمسنهنك بیت
وابجدکی دوکلی بو رخدا اولور واما انلرك صورت
فعرله مصور اولوب معنی فردن ومقامات سلو کلدن
بی خبر وبی حاصل وعبادتده کاهل وطلبده قصور
اوله انوك یدوکی وایجدوکی همان کندی کبی
بلید ومردار دراندن کامل عك وایجمك وفضلا ن
رفقا اولور حمر بن هبیجه مرفا ایتمشلردنا اولوره
العیاذ بالله دربابان ذات باك عارفان
بو بابان علمله وعملله وصدق وجدانله عرفانه
قدم بصن عارفلرك ذات پاکی انشا سندهده در
جون مبدل کشته اندا ابدال حق نبستند ازخلق کردا
وقت جون تبدیل اولدیلر حقك ابدا للری خلقده ن
دکلده انلرسن انلردن دیرقی دندر یعنی ابدا ل
حقك وجودلری وبشریتلری تبدیل اولوب

تبدیل

تبدیل اولوب بو خلقك فهم ایلدکی وجوددن
غیری بر وجود دخی کسب ایتمشلردر وبو خلق
اکلدوغی طبقدن کچمشلردر اضلله
وسلوك وجذبیله عالم ارواحه وزمره
ملکوتنه عبور ایتمشلردر بس انلر بو خلقدن
دکللردر زلمنك ورفقن بس انلردن جور
کندوکه قیاس ایلیوب انلره دل اوزادور
رحمت حقدن دور اوله جسم شان اهم نور
اسرشته اند نا از روح وازملك بکذشته اند
انلر ولی جسملرنده قدرت نوریله یعنی مشید
نا انلر روحدن وملکدن ایلری کچمشلردر یعنی
انلرکه بو عالم وجوده کلوب کلمشلردر بلوب
واکلیوب بو جهانه نیجون کلدکلرن فهم ایدوب
ماسوادن الچکوب زبیر کا ملك ایتکن

طوتوب وسلكنه منسلك اولوب اگرچه عالم
بقاده ايسه انلك كلمات ومعارف شريفه‌له
عامل اولوب دائما بونلرك كلامنده عيان وجمالن
بيان مشاهده ايليوب اول سببدن كه
سلطان قدس الله سره العزيز بويورمشلردر
هر كه بنی كوره وسويلشمك ديلرسه كلامم
بولسون زيرا بن نطقمدن ايرودكلم ومجالده دخی
بولورمشلردركه بز بو خاك وآب وعناصردن
اولان لباسمزی چقروب حروف ومعانی لباسن
كيدوك بزی استين حروفمز ومعانيمزده
بولسون ولا انده بولمسن غيری يرده هيچ بولمز
امدی عارف وابدال اولمق استين طالب
كركدر كه كوشش ومجاهده ايدنده اولوب
كلام بزنه ومعرفت بزنه وجذبهٔ الهيه

مظهر

مظهر دوشوب نفس اماره‌دن ولوامه‌دن زاتن تنزيه
ايدوب عقول جزئيه‌دن وادراك سفليه‌دن مرآت قلبن
پاك ومجلا ومصفا ايدوب منبع تجليات الهيه
ومنشأ واردات نامتناهي اولوب محل صفا ومعدن وفا
اولدی قد ذكره ذات شريفی اولئك الابدال الحقا
زمره‌سندندر اولوب بو عالمك احوالندن مبدلك اولوب
اولدی جسمی نوردن يوغرلمغين روحدن وملكدن
دخی لطيف اولوب جميع مقاماتك انتهاسنده كلي
في مقعد صدق عند مليك مقتدر ومقام محموده
ساكن اولنلردن اولوب ارواح لريله حقيقيله
واصل اولور رزقنا الله واياكم • دردل انكور
انكوري رادبده اند • دردفاي محض شيء ردر
ديده اند • اول ابدالر اوزم دانه‌سي اجنده‌مي
كورمشلردر محض فناده شی كورمشلردر يعني مرسی

حقیقتده کورمشلردر و اصل حق اولوب حقایق
اشیایی فرداً فرداً عیاناً مشاهده ایتمشلردر جمله
موجوداتی عالم ازلده علم الله ده کورمکین بو عالمده
کذلك عیاناً کوروب اصلیله بیلمشلردر •
پیشتر از خلقت انگورها • خورده میها و نموده شورها
اوز ملکر بر دلها زاوك انلر مثلر ایچوب شور شکر
کوسترمشلردر یعنی عالم ازلده ذات الله ده طیران
و جولان ایلرکن دایما حضرت احدیت انلره
تجلی جمال ایلیوب اول تجلیدن دم بدم مست
و مدهوش اولوب بی کیف و بی تعین شور و شکر
و بیهوشلقلر ایتمشلردر • برتر اند از عرش و کرسی
وخلا • ساکنان مقعد صدق و خدا •
بو ذکر اولان ابدالدر و بنلر بو جهتلردن •
مراتبده عرش و کرسی • دن وخلادن •

وخلادن
کذ عالم

وخلادن کذ عالم عدمدن مقعد صدق خداده •
ساکنلردر • خالدین فیها ابدا رضی الله تعالی عنهم
ورضوا عنه • در بیان تقسیم مراتب اولیاء کرام
اولیاء کرامك مراتبلرینك تقسیمی بیاننده •
در • ز اولیا اهل دعا خود دیگرند • که همی
دوزند و گاهی میدرند • اولیادن
اهل دعا خود غیریلردر کیم انلر کاه ذکرلره
نیت ایلرلر هم خیر دعا ایلرلر هم بد دعا ایلرلر تصرف
قوتیله کاه یقرلر و کاه بیرلرینه مرادیله •
امر حقیله حاصل اولوره • قوم دیگر که شناسم آن
ز اولیاء که دهانشان ز بستن باشد آن
بوردلرکه اولیادن بر قوم دخی بلورم کیم •
انلرك اغزلری دعا ایلمکدن بغلودر •
یعنی هرگز حقك خلقنه تصرف الزاوزملر قضایی •

دیلرسه

دعا

قضای حقه بیوز و یروب تسلیم اولمشلردر که خلاص آل سنّة
آنلره کفر اولمشدر ذوق و بلاء بیلرندن بر اولمشدر.
ایکیسندن مقبوللردر. قوم دیگر سخت پنهان میروند
شهرهٔ خلقان ظاهر کی شوند. بر قوم دخی واردر که
قبتی کرنلی کیمسه‌لر بو ظاهر خلقده فخر مشهور اولور
یعنی اهل ظاهر آنلری بیلهمز و سوزلرین اکلیمز
هم کرامتشان هم ایشان در حرم نام شان ننشنوید ابدال
هم کرامتلری هم کندیلری حرم خاصده در آنلرك
نام‌لرینی ابدال دخی ایشتمز زیرا آنلر حقك باطنی صفاتنه
مظهردرلر حرم باطنده پنهان اولمشلردر مادام که
کندیلرین بیلدرمیه‌لر مراد ایدنمیلر ابدال کندیلرنی
اکلیمز قنده قالدی اهل ظاهر جمعنا الله
وایاکم بهم. در بیان اتحاد اولیاء کرام
اولیاء کرامك اتحادلری و یکلکلری بیاننده در
صورتا و معنا. کر از ایشان مجتمع بینی دو یار هم یکی

هم یکی

٣١

هم یکی باشند و هم شش صد هزار.
اکر سن بونلردن ایکی یاری جمع اولمش کورسك هم
بر اولورلر هم التی یوز بیك اولورلر یعنی ایکیسی بر یره
کلنجك التی یوز بیکین اراده حاضر بولنورلر زیرا
حقیقتده التی یوز بیکین بردر و ایکیسی بر یرده و الحق
تصرفلری و قبض و بسط و همتلری عالم خلقده التی یوز
بیکندن زیاده اولور. بر مثال موجها اعدادشان
در عدد آورده باشد بادشان موجلر مثالنده در آنلرك
صاغیشلری یکدر بل آنلری صبی یه کتورمشلر اوله یعنی بل
امواج دریانك حرکتی کتورور عدده و کثرته کتورور
حقیقتده بلکی ده امواج ابدان اولیالی ایله عدده کتورمشلردر
بوغیسده روحلری و جسملری و باطنلری و ظاهرلری حقیقت دریاسی
بالوصول مقیم اولدیغی کبی مقیم و دائمدر مفترق شد آفتاب جانها
در درون روزن ابدانها جانلری کونشی مفترق و طاغق اولدی

و طاغوت اولدى بدنلرك بنجره سى ايجره يعنى بدن جانه زندان در
بدن انساندر بشقه و شخص شخص اولمغين
روح قدسى كه افتاب حقيقى اولدر بو بدن خانه لرينه
تجلى ايدوكده هر بدنك قلبى و حواسى باطنه
روزنلركه عالم ارواحه و جانب ملكوته
اچلمشدر اول افتاب حقيقينك بر نورى و شعاعى نوردر
اولان روزنلردن عبور ايدوب جميع بدنه احاطه
ايدوب قاپلامشدر شويله كه هر عضوده بر موضع يوقدركه
اول روح حقيقى آكه محيط اولمامش اوله پس
اول افتاب معنوينك ضياسى و بر نورى جميع ابدان
انسانيه راه غيبدن الله متصل اولمشدركه
كويا بو ابدان اول روح حقيقينك بحرينه
امواج نامتناهى اولمشدركه دائما
تلاطم و تموج ايتمكده در اما
بو بحر محيط ابحره ابدان عاشقان

كاملدن

۳۲

اول بحر نور اعنى اولشنكه

كاملدن و واسطهء سلوك و عرفا الله ايله صاف
و لطيف اولمشدركه هر كز فرق اولمغه مجال
يوقدر اما اجسام عوام الناس اول بحرك الكرجه
موجلريدر لكن انجق اين موجدركه دريادن
قالقوب تعين بولدقده جماد اولوب كرو بحره
رجوع ايتميوب غربت لباسن كيوب بر جسم
كثيف اولوب ظهور ايندكى دريادن اعراض
ايتمكله نسنلر ايله اول جود درياى نور دخى كندندن
اعراض ايدوب رذايل طبيعت غالب اولوب و اولمغه
روح نوركن نار و ظلمته تبديل اولمغه نسنلر اكر
عنايت ازلى سبقت ايلمز ايسه اول نوردن بر ذره
فرياد رس اولور ايسه عاقبة الامر اول كثافتدن
خلاص بولوب ينه اول بحر ذاته كه كل شيء واليه

ح

كل شيء واليه ترجعون ز امر الله رجوع ايدوب
صفا به و راحته و سروره واصل اولورد الا نعوذ
بالله عنايت ايرشميوب نور ايمان دن مدد اولميوب
قالورسه ظلمت غلبه ايدوب عذاب جهنمه منقلب
اولوبه رحمته حقدن دور اولور اما عارفان
هركز كثافت قبول ايتميوب موجبلرين
بحره اولسندرو بر كاه بحر اولوب كاه موج
اولوب جسملري روح محض اولوب ذوق روحانيتدن
ايرلمزلر ايتدكم حديث شريفدن كلمشدر
ارواحنا اشباحنا اشباحنا ارواحنا
يعني جسمنز روحمزدر وروحمز جسممزدر پس
معلوم اولديكه مؤمن كاملك جسمي روحدر
اكر سؤال اولنسه كه هيچ جسم روح حدينه
داخل اولورمي جواب اولدركه كمال لطافتدن

جسم

۳۳

جسم بر مرتبه به وارر كه روحمدن جسميدلنمز
اما روحك حدي لطافته و جسمك حدي كثافته در
رقت ايتدكم بعض واصل عارفلر بو مثللر كه
رق الزجاج ورقت الخمر فتشابها وتشاكل الامر فكانما
خمر ولا قدح وكانما قدح ولا خمر يعني شيشه
انجلدي و شراب صاف اولدي و ايكيسي بربرينه
بكزدي امر مشكل اولديكه يا كه كورنن قدحدر
شراب يوقدر ياخود شرابدر قدح يوقدر يعني
كمال اتحاددن ايكيسي بر اولمشدر پس عارفلرك
بدني صاف شيشه كبي در وروحي صاف كبيدر ايكيسد
صافوفي عشر اولمغين بر كورنور حقيقتده دخي بردر
مؤمنان معدودلنك ايمان ايكي جسمنا معدودر لكن
مؤمنان اكر حد عددلنمز و جوغلمشدر اما ايمان
بردر و جسملري صاغيلي در ولي جان بردر كنر

جان يكي

كثرت صورتده در . تفرقه در روح حيوانيدر
نفس واحده روح انسانيدر طاغلو و بسانلق
روح حيوانيده در اما نفس واحده اولان
روح انسانيدر روح حيواني اولدركه جميع
حيوانانك و انسانك جسمنك حياتي انوكله در
و انك مكاني يوركدر و جميع اعضاسي
ايدر و اول حدن و نورك قنديل مرتبه سندن
در روح حيواني باغ مرتبه سندندر و روح
انساني نوردر و اول نورك ضياسي عقلدر
و نطقدر و ايمان و تصديق حقيقي و محل تسديد
بن اجسامك جاني جان انسانيدر و جان حيواننك
جاني جان انسانيدر و جان انساننك جاني نور الله
نور السموات والارض در . مراد روح حيوانيدر اسفلي

وارضيدر وسمادن

وسمادن مراد روح انسانيدر زيرا كه علويدر .
آز نظرگاه هستاني نغر وجوده اختلاف مؤمن كبر و يهود
نظرگاهد ندراي وجودك زننده سي مؤمنك و كافرك
و جهودك بر برنه مخالف اولدقلري زيرا المؤمن ينظر بنور الله
مؤمن اللهك نوريله نظر ايلر يعني مؤمن ايلر دركه
الله نورينه واصل اولديلر مراتب قطع ايدوب تجليات
قدم تصديلركاه صفات تجليسنده كاه
ذات تجليسنده اولوب اسرار حقاني مشاهده
ايدرلر اما انلركه اول نوره واصل اولميوب
ظلمت كفر و نفاقده قالديلر نظرلري حقيقتدن
محجوب اولوب عالم جسمانيده محبوس اولوب عقللري
هر بري بر سمته كروب بر برنه مخالف اولديلر . معدني
تجربه و افراد نيست . و انكه شد محجوب ابدان . معاني بجده رانق

بله

در شكست

وبکتا الک بو قدر وا ولکه بدنلرله محجوب اولدی
شك ایجنده در یعنی اولکه بدننه بیله قائم اولدوغن
اکلدی اکی لکدن وشرکدن خلاص اولدی و اولکه
بدن حجابنده وایکیلکدن قالدی وجودی ذره سن
شمس حقیقتده نظهر دوشرمبوب ابدی شك ده
وشبه ده قلوب منزل نجاته یول بولمدی
در بیان منازل خلقت آدم که بردلسنك منزللری بیانندهدر
منبسط بودلم یك کوهر همه بی سر وبی پا بودیم آن
عالم ازلده دوکلمز ویدر یك پاره بر کوهر ایدك
باش سز وایقسز ایدك دوکلی اول پاشده ایدك
آفتاب
یعنی عالم ازلده جمله مز بر جوهر ایدك یك کهر بودیم همچون
هر
بی کره بودیم وصافی همچو آب آفتاب کبی بك پاره بر کوهر
ایدك صوکبی دوکوم سز وصافی ایدك سنلك وبنلك
یوغدی چون بصورت آمدان نور سره شد عدد چون

چون

شاهای کنکره چون اول عالی نور صورت عالمنه کلدی
کنکره لر کولکه سی کبی عدد وصاغش اولدی
یعنی اول نور یك پاره فرد ومجرد وبر کوهر در لیکن
بدن کنکره لری چوغلغینه هر بدن کولکه اولور
اول نوری ایروایره کوستردی کو یا صو بوزنده کی
حباب کبیدر بدنکه اول حباب قرون صونك
اوستنه کلمکله نسقه بر وجود کوستردی بو خصله
حباب وصو بردر و مومنك دوجی و بدنی
بر در بری بربدن ایرد کلدر آمد اول با قلیم جماد
در جمادی در نباتی او فتاد بدن انسانی عالمن عیند
که پیدا کهر دنلشدی اول عالمدن عالم جماده کلدی و جمادن
ن
عالم نباته دوشدی یعنی ابتدا عالم ارواحه کلدی اندن
افلاکه نجومه کلدی اندن عناصره عناصردن جماده

جمادن نباته کلدی • وز نباتی چون بحیوان فتاد •
نامدش حال نباتی هیچ یاد • و نباتدن چون حیوانه دوشدی
هیچ نباتلک حالی یادنه کلمدی یعنی هر عالمدن که کلدی •
بر عالمه دخی کلدکده اول ولکه کلدیکی عالمی یادندن
کتدی • باز از حیوان سوی انسانیش • می کشید آن
خالقی که دانیش • کبر و حیواندن انسان •
جانبنه چکدی اول خالقکه آنی بلرسن یعنی خلاق
وجودانی حیواندن انسانه کتوردی زیرا حیوانی •
لقمهٔ انسان ایدوب اول لقمه‌دن نطفه حاصل ایدوب
نطفه آنه رحمنه دوشوب انسان صورتن کیوب •
وجوده کلدی پس بو دکلو عوالمی سیر ایدرک کلدی •
انسان اولدی • همچنین اقلیم تا اقلیم رفت تا شد اکنون عاقل
که کمنلر اقلیمدن اقلیمه کیدوب تا شمدی کلون عاقل و دانا

اولوب تمام آدم اولدی فائده‌سی و ضرری نیدوکن بیلدی •
و بوندن صکره لوازم نه اولاجغن و نه یره واره جغن •
و بو عالمه نه ایچون کلدیکن و حقیقت و اصل اولمسی حیثیتله
دربله و اکلمه و براغن ایدوب حاضر و مهیا اولدی کمال
انسانیتی حاصل ایده • خویشتن نشناخت مسکین آدمی
از فزونی آمد و شد در کمی • مسکین آدم کندوزن
اکلمدی زیاده‌لک جانبندن کلوب نقصانه •
دوشدی یعنی زیاده‌لک و ترقی سن استمیوب بولمدی •
نفس مقتضاسنجه عمرنی عبث سود الره صرف ایدوب •
ضایع ایلدی وجودی معرفتن حاصل ایتیوب جاهلده •
قالدی • در بیان رغبت معرفت خود • انسان کندی ذات معرفتنك
طالبی اولمق بیاننده در • ای خنک آن که
ذات خود شناخت • اندر امن سرمدی قصری بساخت
ای بخت او انسانک که کندی ذاتن اکلدی ابدی امن

امنا بخنده کندیه بهرآی دورتدی یعنی ذاتن و حقیقتن
بلوب اکی جهانك خوفندن امین اولدی و امین کم
عالم آخرتدر کندی نفسیچون بر قصر عالی بنا ایتدیکه
ابدی فنادن و زوالدن مبرا اولوب اول قصردن د ممتد م
لقای حقی مشاهده ایتمکدر بر آن خالی اولمزینه که عارفلر
وجود قصرندن دائما حقه مشاهده کردر هر کیمکه محجوبدر
هرکیمکه محجوبدر اول خود اعلنجقدر مراد اولدر کم
تسکدن طشردر یعنی معرفت نفسه تمام داخل
اولموب شکدن و حجابدن بالکلیه خلاص اولمین
کمسنه کرك پیر کرك شیخ کرك عالم همان طفل مثابه
سندهدر بلکه دخی بدتردر اما مرد میدان اولنلر
قطره سن بحره اولشدوربعنی بحر اولمشلردر
و ماهی اول بحردن منفك اولموب بحر ایچنده سیران
و جولان ایتدکلرنده هرکز تشنهلکی و تشنهلری قالمشدر
کر بر لبش و خانه مرد سنی کسی مربه از لبش و موباشد

او خود که درویش مردان باشند بس و بیشتر از زینت

و همتك ظاهر معناسی اولدرکه هر مراده که طالب اوله
سن کندوکیا اول مراده بی شك و بی شبهه و بی تردد واصل
بله سن کندوکی. و طلبکده و اجتهادکده بردره قصور
ایتموب کسلدن و کاهللکدن نفسکی دور و پاك
ایدوب منزل مقصوده کندوکی واصل بله سن پس
بو همت سندن اولحق مطلوبه ایرشمك مقرردر
باز اکر باشد سپید و بی نظیر چونکه صیدش موش باشد شد حقیر
بر طوغن کر بیاض و بی نظیر اوله لیکن شکاری صچن
اوله اول حقیردر یعنی همتك طوغنی عالم جبروتده پروان
ایدوب معانی و حقایق قوشلرین شکار ایده بیلك کی
بو دنیای دونك جنابتی صچانلرینه معتاد ایدوب روحانی
صیدن محروم ایلیوب ظلمات افکار فاسده یه و هوای
نفس اماره یه مقید ایدرسك صورتا خوب و بی نظیر
اولورسك مقرر بلکه معنیده خور و حقیر و ...

وبی قیمت سن • ور بود جغدی و مبل اوبیناه • اودو صدق
بازست زو صور بیخواه • وا کر بیقوش اولوب میلی شاهد
اولورسه اول ایکی یوز طوغاندر سن اندن صورت
اسمه یعنی انسان صورتا خورد و حقیر اولور همتی
و میلی شاهد و مشاهدهٔ لقای لا اهد اولورسه
اول ایکی یوز صورتی خوب شاهدن و باد شاهدن
اکرم در زنهار سن انک صورتنه نظر ایدوب
حقارت لمتن ایلمه که معنی سندن محروم اولورسن
عاشقی که الوده شد در خیر و شر • خیر و شر منکر تو همت نکر
بر عاشق که خیر و شره قرشق اولدسه انک خیر و شرینه
بقمه همتنه نظر ایله یعنی اگر همتی عالی ایسه اکا خیر و
شر حجاب اولمز مثلا بر عاشق سالک که کاه عبادات
و مجاهدات و طاعت ایچنده اولور و کاه کاهلک
ایدوب بر مقدار اوصانقلق ایلیه سن اکا نظر ایله

همته

همته نظر ایله زیرا همت انی شوق الهی به ایشدیرور • از زمانده
قطع مراتب ایله سیر لمقصوده ایرکورور • گر بگیری موری سلیما کز زر وزبجه
بحث منکر ایلدر حشمتن او سست سست
سلیمانلک استدسن انک طلبنده سست سست نظر ایتمه
یعنی همتک کمال آثارن و اکسیر عظیمه لغز بیان ایدر اگرکه
مخلوقات ایچره ونجه در ضعیف مخلوق وار در اگر
اگر سلیمانلق که اعظم مراتب انبیادن بر مرتبه در اولمرتبه
کندینه همت ایدرسه سن انک همتنه سستسز نظر ایدوب
تحقیر ایلمه لکن اول مرتبه نک لایقی اولماسیدی
کندونه اول همتی ایتمز ایدی نته کیم حدیثده کلمشدر
قال النبی علیه السلام قدر المرء بهمته یعنی کشینک
مقداری همت ایدوکی نسنه در آدمی حقیقت سلطا
نلغنه کدا ایدی ملکده رهبتک وارسه
و فرصت الده ایکن سعی

کر بریش وخایه مردستی کسی ٭ هر بزی را ریش و مو
باشد بسی ٭ اکر صقل ایله وخایه ایله کمسنه آدم اولیدی
کچیلرده دخی صقال بیوك نهایتدر انلرده آدم
اولملری لازم کلوردی یعنی حقیقت انسانیه صور
بلنور دکلدرسنکه مادام صورتده وصقلده
وبیغده وقد وقامتده ناظرسن اصل حقیقتدن رایحه
الممزسن اما صورتدن کچ سیرته کیره کورکه معانی
عالمنده نه ولایتلر ونه عالملر واردرکه اول زمان
معلوم اولورکه بو عالم صورت کاینستر اولور
دریا اوزرنده بر دانه صمان چوپی مقداری کلدر
بس جواهر کرچه بتره هکالی صیقلی ٭ صیقلی کر
صیقلی ٭ بس دمرکی کرچه بولنور اینه سن اما صیقل ایله
ایله انده کی صیقل ایله نعوذ ایلك اینه سی صورت
کشا قیلدن ر زنکی وتبرا اولمشدر صیقل

ایله الله کورنانام کالانعام قبیلندن خلاص
اولوب ابدالاباد اول سلطنتده مقیم جاودان اوله سن
وجمله حقایق اشیا سلیمان وار زیر نکینکده
اوله انشاالله ٭ دربیان نهی کردن از صورت و ترغیب معنی
قید صورتدن نهی ایدوب معنی یه راغب ایتمك
بیانندهدر ٭ چند صورت آخر ای صورت پرست
جان بی معنیت از صورت نرست ٭ نه بنجه دك صورت
آخر ای صورته طپنجی معنی سز جانك صورتدن
قورتلمدی یعنی صورتله معنی بر یره جمع اولمز
واهل صورت اولان اهل معنی اولمز تا با
لکلیه صورتدن کچمینجه معنی عالم آل
وبرمز ٭ کر بصورت آدمی انسان بدی
احمد و بو جهل پس یکسان شدی ٭
اکر آدم صورتله انسان اولیدی احمد ایله
بو جهل برابر اولوردی یعنی آدمیت اول معنیدرکه

بر صيقل ايدجي مرشدن تسليم ايله ونه مريده اسد
قبول قل تا سلوك كلمه وريا ضت ومجاهده ايله
باطنك آينه سن مجلا ومصفا ايده تا دلت
آينه كردد پر صور اندرو هر سو مليحي سيمبر
تا كوكلك پر صورت آينه اوله واول آينه
هر جانبندن بر كمش سينه لو كوزل سيمبر ايده سن
يعني كوكل مرآتي جلا ايله كه انده هر جانبندن
بر معني سيمبر وبر جمال باكمال مشاهده سن ايليه سن
پنبهٔ وسواس بيرون كن ز گوش تا بگوشت آيد از گردون
خروش وسواس پنبه سن قولاغكدن طشره ايله تا قولاغك افلاكك
كردوندن خروشي داخل اوله يعني ماسوا فكري وسوسه سدد
اني قلبكدن وقولاغكدن چيقار تا عالم غيبك خروش
وار ولحك وملائكه نك وانبيانك تسبيحي ومناجاتن
اشده سن وكلمات غيبيه يي فهم ايده سن وكوزلرك

آچه سن

آچه سن • پاك كن دو چشم را از موي عيب • تا ببيني باغ •
سرو ستان غيب • پاك ايله ايكي كوزك عيب قللرندن تا سرو
ستانلك باغن كوره سن • يعني كيسه عيبنه نظر ايتمه دن
كوزكي پاك ايله تا عيب بين اوله سن • زيرا عيب بين اولان
غيب بين اولماز • دفع كن از مغز واز بيني زكام • تا كه ريح الله در
آيد در مشام • دفع ايله بورنكدن و بينكدن دماغكي
تا ريح الله مشامكده داخل اوله يعني حق قوقوسن ايشتمك
استه دن ماسوا علتلرندن دماغن پاك ايليه سن ودماغي
اول قوقويه منتظر اولسن تا بوي حقله پر اوله • هيچ مكذار
از تب وصفرا اثر • تا بيابي در جهان طعم شكر
هيچ صفرادن واسمه دن كندكده اثر قويمه تا جهان
ايچنده شكرك دادن ولذتن بوله سن • يعني جسمانيت وشهوات
صفرا اسندن ونفس اماره اسمه سندن حواشكده وقلبكده
اثر قومه تا شكر وصلتك لذتن وقيمتن بيله سن وبراز لسدك

کندوتن دار اباغی جان بکن تاکند جولان بکردان حمن
تن باغی جان اباغندن قوبر تا اول حمنك جوسنیه طولاشسه
یعنی جان اباغنك باغی تندن جهد ایله تن نقلتندن
وتیزنهت بندندن جانی خلاص ایده تا ارض حقیقتك
وعالم اخرتك حمن زارنده وصحن سرانیده جولان وطیران
ایلیوب ارواح مقربین ایله اوج علیینده هم پرواز وله سن
دنیاده همت طالبا نست ● راه خدا ایلك طالبلرینك همتلری بلندی در
مرغ کیدیو آشینه قدایله او جرادمك قدی همتدر ای
آدملر یعنی انسانك قدی همتدر که آشیان لاهوته
انکله پرواز ایلر وهر مؤمنك وعارفك مقامی همتی
مقداریدر وسالکی منزل اعلایه ایرکورن همتدر نتهکم
حدیث شریفده وارد در ● قال النبی علیه السلام علو
الهمة من الایمان ● یعنی همت بوجه لکی ایماندندر
یعنی سالکی ایماندن یقینه ویقیندن عیانه وعینه واصل
ایدن همتدر وهمتسز انسان حیوان قبیلندندر بل هم اضلدر

یعنی باطن انسان همتسز آدم دکلدر

وهمته

٤٠

حقك ذاتی وصفاتی اول معنیده مندرجدر وانبیا
واولیا اول معنیه مظهردر وشو رحمت عالمیان
اولمشلردر اول معنی هر صورت انسانده اولیکن
ذاتنده موجوددر لیکن اولیا وانبیادن ومؤمنین
غیرسنده بالقوه در وعارفتده دراما بولرده
بالفعل وظاهر وحاضر وایدیدر زیرا مجاهده وعنایت
ایله وسلوك واجتهاد سببیله قوتدن فعله کتوردیلر
ملك ایدنوب انکله مالك ومتصرف اولمشلردر
واول معنیدن مراد حقك ذاتی وصفاتی
واسماء حسنی سیدر واما انلرکه بو عالمده فعله
کتورمیوب فرصتی فوت ایلدیلر وحلری بدنلری
ایرلدقده اول معنی اصلنه راجع اولوب روحلری
وبدنلری ظلمتلر ایچره محجوب اولوب ابد الاباد
ظلمتدن خلاصه مجال قلمز الا ما شاء الله بس معلوم

م

اولدیکه آدم دده کلن اول معنی اعنی صورت
دکلمش اگر صورتا اولیدی احمد علیه السلام و ابوجهل
بر اولورلردی • شد سر شیران عالم جمله پست • چون سك
اصحاب را دادند دست • جمله عالمك ارسلانلرینك بیکلری
پست و الچق اولدی چون اصحاب کهفك سکنه ال
ویردیلر یعنی اصحاب کهفك کلبنی و اصحابله جنته
ادخال ایتدیلر هیچ صورتی مانع اولمدی اصحابه
مقارن اولمغله آکا اولان نظر عالم ارسلانلرینه
اولمدی مدی سنده اصحاب کرامه مقارن
اولورسنك صورتا زشت دخی اولورسك انلرك
نفسی ملکدن دخی لطیف ایدوب بیتی قل معنا
قائم ایدلر • چه زبان نشر از آن نقش نفوس • چون کیمیا
غرق شد در بحر نور • نه زبان اولور آکا اقل نفرت
اولنمش نقشدن چون نکه انك جانی نور در

نیده

ایله

باتینه

مستغرق

مستغرق اوله یعنی بر جانکه معنی یه غرق
اولمش اوله انوك صورت لباسی نیجه اولورسه
اولسون اندن آکا غم یوقدر • بس بدانکه صورت
خوب و نکو • با خصال بد نیرزد یك تسو
بس بلکه صورت خوب و لطیفده اولورسه
برمز خصلتلرله اولجو بر بولدکمزدر یعنی حسن
سیرت اولماین و حق شناس اولمین بولدکمز
و اگر صورتا کوزل و بی نظیر اولورسه
من ندیدم در جهان جست و جو • هیچ اهلیت به از خوی نکو
بن بو ارا ایچلق جهان ایچره کورمدم هیچ
کوکجك خوددن بك اهلیت یعنی جهانده اهلیت خلق
حسندن و طریقنکدن شرطی بودر که سالك ایدل
اخلاق ایدوب بدخولرین ایی خویه

همیان زر کیسه درست
[illegible]

انی خوبه مبدل ایلیه تا که تجلیات الهی یه
قابل اوله بو کرامات اولیایه اهل اوله
قیمتنی همیانک وکیسه نک التونلردر التون سز
اول همیان وکیسه نک قیمتی یوقدر یعنی التونسز اولسه اول همیان وکیسه نک بی قیمتدر یعنی التونلردن مراد
معنی وبنیت خالص وخلق حسندر وهمیان
وکیسه وجود انساندن عبارتدر یعنی شول
وجودده که بو خلقلر وبو اهلیت ومعنی
بولنمیه اول وجود ابتردر معنوندر همچنانکه
قدرتن ازجان بوده قدر جان از نور رحمان بوده
آنجلین که تنک قدری جاندندر جانک
قدری نور رحماندندر یعنی تنک قدری
وقدری واعتباری جاندن اولدوغی
کبی جانکده قدری نور رحماندندر وانکله فا
گر نبدی جان زنده بی نور کونز هیچ کفنی کافرا نیا میتوت

اکرجان

اکر جان شمه نور سزدری اولیدی هیچ کافرلره
میتوندر مبدی یعنی حضرتک جان نور دقلرجان
جان مومندر که اکر مومنلرک جانی بر نوردر جانله
دری اولمایدی هیچ حق تعالی قرآن عظیمده کافرلره
میتلردر مبدی معلوم اولدیکه مومنلرک جان
نور رحماندن وکافرلرک جانی نار سعیردن
ایمش ومومنک جانی حقیقت ایمان وتعین
وشهود ایمش معزمیوه به داست از توسش
بوست دان تن را ومعزان دوستش هر نسنک
ایچی طاشندن یکدر نتیی قبق بیل اولدوسینی
ایچ بیل یعنی انسانکده میوه کبی ایچی وقابغی وادر
ایچی وحیدر وقبغی تندر وجانک جانی دوستیکه
نزوجان وجوده کتورندر وسائر اشیانی دخی

مغز نغزی داود اخر ادمی • بیك دمی اندر طلب کر زادمی
ای ابی طور اخر ادم اکر سنسن اول دمدن ایسك
بر دم ای طلب ایله یعنی ادمك ایجی و باطنی نفس
رحمانیدر و نو سبحانیدر جمیع مغزلرك و لبلرك اسرفی
و اکرمیدر اکر اول دمدن و اول نفسدن
ایسك بر نفس طلبدن خالی و غافل اولمیه نا نجه
لبدر اکملیدر سنده • اخر ادم زاده ای نا خلف چند
بندایری تو بستی ز اشرف • اخر ادم اوغلی سن ای اناسنه
بکزمیشسن بو الحقلغی سن نجه بتر و صورتسن یعنی
خلق الله تعالی ادم علی صورته صورته صورتك
صورت حقدر و نامك ادبدر نیجو کندوکی فهم
ایلمزسن همتك بو دنیانك الحق اتبه صرف ایدوب اولولق
و شرف انی قیاس ایلرسن حال بو که سنك بونا
قصلغك و الحقلغك و جناب حقدن دور اولمکه

سبیادر
دیبان

دیبان توبه اتمك حاصلدری بیانندر • کر شبه کردی تو
نامه عمر خویش • توبه کن زانها که کردستی تو بیش
اکر عمرکلك نامه سن سیاه ایلدك ایسه توبه ایله انلری نکر
اول ایتمشدك یعنی اول زمانده ایتدکوك کناهلری وکر
توبه ایله و بر دخی ایلمك قصدن ایتمه تاکه عمرکده
آب توبه ایله یونوب پاك و بیاض اوله • عمر اکر بکذشت
بیخش این دمست • آب توبیش ده اکر او بی نمست
عمرك اکرچه کیدیسه کوکی بو دمدر اکر نمز ایسه توبه صوین
و یر یعنی عمرکدن بر ساعت قالدیسه اول ساعت
عمرکوك اصلی و کوکی مثابه سندهدر انی غنیمت بیل و توبه
صوینه ایله انی صوکه بی نم قالوب قورویوب خطب جهنم و المیه
و بی حاصل قلمیه سن • بیخ عمرت را بده آب حیات تا درخت
عمر کردد با نبات • عمرك کوکنه آب حیات و یر تا عمر
اغاجی دائما یمشلی اوله و بیجی اوله یعنی انسانك عمری

یعنی انسانك عمری بر آغاج كبیدر وانك اوزدكی وكوكی
نفسدر اكر نفسكی توبه ایله واستغفار وانكار ایله
صرف ایدرسن معمر ایلكه عمروك اوزدكنه حیات •
آبی ویروب بتورمكده واولتمه اولورسن كه نباتی
لاینقطع بتمكده وكوندن كونه میوه‌لر حاصل ایتمكده
اولور رحانیدن وحوروقصوردن وبخچه كوزلر كورمدی مدی
وقولقلر اشتمدك نعمتدن بتورر وحاصل ایتمكده اولور
واولجملة الله ایتدی كوك كناهلردن اول استغفار
سببله حسناته تبدیل اولوب آخرته كیدر ثمر اولور •
تا اول نفسلر تمام اولوب آخرته انتقال ایدنجه تحصیل
درجاتده اولور انتقال ایتدیكدن صكره مقامنده •
واصل اولوب انده عمر ابدی ودولت سرمدی ایله مؤبد
قلوب سائر اهل جنت ایله صفاده وعشرتده مشغول •
اولوب راحتده قلور واكر عكسی اولوب انفاس

حقك

حقك امرندن غیریه وتوبه وعبادتدن غیریه صرف •
ایدرسه آخرتده ندامتده وخجالتده قلوب اول •
مقامی تحصیل ایدنلر قرشوسنده كدر وناامید كیده
قالور جمله ماضیها ازین نیكو شوند زهر بارینه از بن
كردد چو قند جمله كچمشلر بو توبه‌دن انوار ولدیكن •
كچن بیللق اسكی زهر بوندن شكر كبی طاتلو اولور •
یعنی اولئك الذین یبدل الله سیئاتهم حسنات •
مقتضاسنجه كچمش زمانده واقع اولان كناهلری •
بو توبه وانابت سببله ر لغنوب ایلكسه تبدیل •
وكچمش بیللردن قلن عصیاننك كه بیل المش زهر •
كبی مهلك وقتال اولمش ایدی بو استغفار •
بو استغفار سببله زهرلكی تبدیل اولوب شكر ن
لذیذ اولورنه كه كناهلو عالمده ایكن زهر

زقوم اغجلری حاصل ایتمشدری توبه و رجوع ایتدکدن
صکره جنت باغلرینه تبدیل اولور صاحبنه تولا ع
تلذذ ایله واصل اولور • سیئاترا مبدل کرد حق
تا همه طاعت شود آن ما سبق • گناهلرکی تبدیل
ایتدی حق تا دوکلی طاعت اولدی اول سبقت ایلمش
گناهلر یعنی اولا ایشلنمش گناهلری طاعته
تبدیل ایلیوب طاعت صرف ایلدی • توبه ایدوب خدا جل
توبه پذیرا امر او کبیرا و نعم الامیر • توبه کتوردک خدا توبه قبول
ایدیجیدر تانک امرین طوتدک امر ایدیجیلرک کوگلی
و سلطانی اولدر یعنی خدا سزه توبه امر ایلدی
تا مغفرت ایدوب آخرتده درجات عالیلر ویروب سزی
راحت ابدیه ایرشدره و حقک امر و نهی قوللرینه
عین عنایتدر زیرا حقدن کلمز که کندو قوللری عصیان

ابله عذا

ابله عذابه مستحق اوله بلکه حقک مرادی بودر که ماضی
و مستقبل گناهلری کوزه توبه ایدوب تو کوز
کندیه دوندرسن حق دخی سزه ویره اعلا
مقامات ویره قله زیرا حقک مرادی سزی کرم
و احسانینه مظهر دوشوب انعام بی نهایه ایتمکدر
اما تغافل ایدوب کندولری اول رحمتدن دور
ایتمکده سعی ایدرسز امدی آگاه اولک دم
بودمدر امر حقی یرینه کتورب توبه و انابته مشغول
اولوب و باقی عمر کوزی طاعت و عبادتله ختم
ایلک تا که رضای رحمانه مظهر دوشوب
بقای سرمدی اله کتوره سز • مرکب توبه عجایب مرکبست
بر فلک تازد بیک لحظه ز پست • توبه بندی عجایب
بندر هر لحظه ده الحقدن فلک اوزینه مجرز

عرش وفرش وملائکه انوکله هم نوا اولور
هردم اکا حقدن مدد ویردم طلب ایده کر
دربیان فوائد کریه واغلمغک فایده لرین بیان ایدر
زاری وکریه قوی سرمایه ایست • رحمت کلی قوی ترمایه
ایست • اکلمک واغلمق قوی سرمایه در رحمت کلیدر
محکم رک دایه در یعنی اکلمک واغلمق بو یولده سرمایه
وبسیلنجی دایه در • تا نه کرید ابر کی خندد چمن • تا نه کرید
طفل کی جوشد لبن • تا بلوت اغلمیه چمن کلمز چمن تا اوغلنجق
اغلمیه چمن قینر وطشره سود یعنی ظاهرده مثلا رکدن
اوغلنجق اغلمینجه اناسی سود ویرمز پس سنکدن دائما احمد
جنت ودیدار وحور وقصور استرسک اول اسمه
نشانی تضرع وزاریلکدر زیرا درد له ونیاز له وجد
طلب ایله هر مراد میسردر کرک معنوی کرک صوری ولا

وشکردر یعنی توبه ایتدی سوارا ولدک که بو بدندن
آیرلدقده اول براق سنی برلحظه ده یدی افلاکک
اوستنه چیقره وصراط یلدرم کبی کچورن زیرا اول
بندن عجایب جسد وجایکدر جوق زار ندار بشیمانی
عرش لرزه دادر انین المذنبین • جون بشیمانلغده اکلدی
کتوره لر عرش دترر کناهکارلرک اکلدیسندن
یعنی برکمسنه کناهلرین یاد ایدوب جانب حقه دون
دلدن توبه ایله اکلیوب اغلیه وکناهندن
رجوع ایلیه محقق عرش انوکله بیله اغلر وزار و انین
دوتمیوب خزان برکی کبی دترر تا حق اول کسنه نک
کناهی عفو ایتمینجه عرش دترمه‌دن ساکن اولمز پس کشیه
لازم ولایق اولان بودرکه دائما اکلمکدن واغلمقدن
خالی اولمیه تا جناب حقک رحمته مستغرق

اولور

ولا بی نیاز لکله ودردسز لکله استین مراده عاقل کر
مسیح لقدد مشکلدر زیرا نتیجه طفل یك روزه همی
داند طریق گریه کردن تا رسد دایهء شفیق برکونلك اوغلنجق دوکلی
یولی بلور بدرکه اغلیه‌یم تا شفقت ایله دایه ایرشسون
ایله اولسه. تو نمی دانی که دایهء دایکان کم دهد بی گریه
شیر اورایکان سن بلمزمسنکی اول دایه‌لر دایه‌سی اغلق
ایلق سودی آز ویرر یعنی کشی هر مرادیکه طلب ایلر درد
واشتیاق سز وجد وجهد سز رایکان حصولی ممکن
دکلدر کورمزمسنکی طفلك اغلمسی دایه‌نك شفقتنه
سببدر ایله اولسه دایکر وسیلجلر بسلیجیسی که خدادر
شفقتی وعنایتی سودرنی یوا اولنلره وبی نیاز
وبطالکره آز ویرر زیرا لطف وعنایتی کوکلی سنیقلره
وگریان ونالان اولنلری دریغ ومنع ایلدرکه

العطاء

العطاء فی الطلب کفت فلیبکوا کثیرا کوش دار تا بیرد
شیر فضل کردگار. فلیبکوا کثیرا ددی قولوطوت تا فضل
کردگار سود دوکه یعنی قرآن عظیمده کلمشدر که
قوله تعالی عز شانه فلیضحکوا قلیلا ولیبکوا کثیرا
معنی بودرکه آز کولك وچوق اغلك دمك اولدرکه
دائما الله مشتاق اولوب آرزوی وصال ایدوب
چوق چوق اغلك تا الله تعالی ده فضل وعنایتندن
فلسوکنه علم وعمل وشوق ورضا سودین متصل رون ابد
آخر هر گریه آخر خنده ایست. مرد آخربین مبارك بنده ایست
هر اغلمغك صوکی کولمکدر صوکن کورجی ادم مبارك قولدر
یعنی هر اغلمغك صوکنده کولمك مقرردر اکر آخرنده خرم
وخندان اولین دیرسك بو دنیاده اغلمقدن واکلمکدن
دورا اولمه علا بقدن وعو یقدن دل مرآتنی پاك ومجلا

باغ و مجاله ایدوب طالب دیدار یار اول دیداره لایق
و محل اولمغه تحصیل استعداد قلوب یارك جمالنه
قرشو نیازده و تضرعده و گریه ده اولوب مصا لح
دنیادن بالكلیه ال چكوب تجلیات غیبیه انتظارنده
اول و دولاب اشكله كوكل بوستاننده معانی
دوحه لرینی و شهود میوه لرین حاصل ایدوب نشاط
ذلتی و سرور و صفای وجده اول تاكه همبا زك
قوللرندن اولوب گزیده و خاص درگاه اوله • بن
هر كجا آب روان سبزه بود • هر كجا اشك روان رحمت شود
هر نه یرده آقرصو وار در انده سبزه وار در هر نه یرده
آقر كوز یاشی وار در رحمت در یعنی آقرصویك اثری
سبزه اولدیغی كبی كوز یاشنك اثری و نتیجه سی
رحمت یزداندر و ملائكه رحماندر ••

حون

دولا

جون دولاب نالان چشم تر • تا ز صحن جانت بروید خضر
دولاب كبی اكلیجی و كوزی یاشلو اول تا جانك صحننده
جملدر بته یعنی دولاب وش كوزی یشلو و بغری •
یاشلو اول تا جانك صحراسنده حقایق خضر زاری •
و معارف كلزاری و معانی شكوفه لری وجوده
كله شهر دل وسواس نفسانیله خرابه متوجه
اولمیه لكن معمور و پر رونق اوله زیرا جانك و
دلك رونقی و رفاهیتی و بقاسی حقك نوریله
متصف اولوب وجود حقله قایم و دایم اولمسیله
اما انلركه بو جان و دل شهرین امثال الله خرابه و ویر
نفس اماره خرابه سن معمور ایدیلر دنیاده و آخرتده
اعما اولوب حضرت حق یاننده نامكری اولئك كالا نعام
اولوب بو دولتدن دور و محروم اولدیلر و انلركه
بو اوصاف حمیده یی كسب ایدوب عشق الهی یه مظهر •

دوشوب جانلری نور محض ایدیلر انلر دیدار حقدن
وذات حقدن بر نفس ایرلمزلر دایما مستغرق سبحات
جمال الهی اولوب تجرد آیده ماهیا ذو الجلال اولوب
اون سکز بیک عالمه فیض رسان اولورلر • در بیان
کسب و مجاهدهن • مجاهده نک و کسبک بنا نیده در • کسب راهن محو
زراعتدان عمو • تا نکاری دخل نبود ازان کسب و رنج اکن کبی
بل ای عمو تا اکینه سن دخل و حاصل سنک اولمز یعنی احر
قرنجیده دنیا اکنی کبیدر ما دام که بونده اکنک اکمیه سن
انده حاصل الهمزسن بهر حال بونده تحصیل ایتمیجک انده
وارو قده مفلس و تهی دست اولمق مقرر در • آنچه کاری
بدرویا ان دست • ورنه ایر بیاد بر نوشد درست
اینکه اکر سن بجر سن اول سنکدر و اکر المرسنک بونیدن الوق
وظلم اوزروکه درست و مقرر در یعنی اکدوکلک بردن بشنه
بجه مزسن بوحسنه اکهد و کل بجمدک استرسنک ظلم

وبیلد

وبیلدلوا وسنوکه ثابت اولوب طالملرو طاعتلر ایلکندن
اولورسن زبر اسنک اولان شیء انجق کندی کسبک
و قرنجکدر • هیچ کندم کاری و جو بر دهد • دیده اسبی کره
خر دهد • هیچ بغدای اکرسک ارپه بیتمش و یرمی آتی
کوردکمی کی اشک صبه سن طوغره یعنی اکر آخرت عملن
قزندکسه بنده عوضی آخرتده رونعم در و اکر دنیا عملی که
ظلمدر و فساددر و حقد و حسددر و بونلره بکزرنده قبا
وآرسه حاصل ایده و کسه جزالری و سزالری ده مقدر
در و محققدر هیچ تبدیله و تغییره مجال یوقدر اکر خر و کرمی
علمیدر کندیدن منفک دکلدر • ای خنک انکه جهاد
بر بدن زجری و دادی سکلیدا • ای نیکبخت اکه که نفسیله جها
ایلر بدنی اوزرینه زجر ایلر و عدل ایلر یعنی عالمده نیکبخت
و دولت اولکمسنکدر نفسیله جهاد ایدوب و بدنینه
زجر وستم ایدوب ریاضتله و عبادتله ضعیف و نحیف

و مغلوب و مطیع ایلر و نفسی مرده ایدوب روحنی زنده
ایلر و قلبنه صفا ویرب علم و عمل ایله عدل و داد ایلر
کر توکل میکنی در کار کن • کسب کن پس تکیه بر جبار کن
اگر توکل ایلرسك عمل ایچنده ایله اولکینی •
اکده اندن صکره جباره صیغن یعنی اول مجاهده
کی و عبادتکی و پرهیزکی ایله اندن صکره توکل ایله
و اول طاعت و عمل تخم اك اندن صکره حقدن یاردم
استه جهد میکن تا توانی ای کیا • در طریق انبیا و اولیا
جهد ایله نا قادر اولدیغجه ای اولو انبیانك و اولیانك •
طریقنه یعنی بوجهانك غیری افکاری و اقوالی و افعالی
کبدر قادر اولدیغجه انبیا و اولیا طریقنه دورش تا انلرك
زمره سندن اولوب انلرله بیله حشر اولسن و انلرك
مونسی و یاری اولسن • کافرم من کر زیان کرد است پس
در ره ایمان و طاعت یك نفس کافرم بن اکر کیمسه زیان

ایتدیسه

ایتدیسه ایمان و طاعت یولنده بر نفس یعنی بر ان و لحظه •
عمرینی ایماننه طاعته صرف ایلدی و ایمان و طاعتك •
لوازمنه و اسبابنه سعی ایله اکر بر نفس جك زیان ایلدیسه ك •
بن حقی ستر ایتمشلردن اولیم دیو بیورلر • سنك بر اهن
زدی اتش نجست • این بنا شد در بنا شد تا درست
طاشی دمره اوردك اود چیقمدی بو اولمز اکر اولورسه آزدر •
یعنی ایمان و طاعت کسی طاشله دمر کبیدر بربرینه •
اوردیغی یعنی ایکیسن بربره جمع ایدیجك اتش معرفت •
و نور بصیرت ظهورا یتمسه اولمز اکر چیقمق اولورسه •
آز واقع اولور البته اثری مقرردر سن همان ایماننله
طاعتده محکم و ثابت اول نتیجه چیقمق اولمز البته ظهور •
ایدر • در زبان من قرع الباب و لج انك بیاننده در که •
بر کیمسه بر قپویی قاقسه و اقدام ایلسه البته

اول قبویه داخل اولور خود که کر بدا این در رحمت باز
که نیاید در اجابت صد هزار خود بو رحمت قبوسنی کیم اور
اول یوزینک اجابت بولمز یعنی هر کمکه حقک احسانی
وهدایتی قبوسن نیاز ایله دق ایلر حق تعالی آکا
یوزینک فتح باب ایلر ودعالرین مستجاب ودلکلرین
حاصل ایلر چون در معنی بنی بازت کشند بر فکر زن
که شهباز کشند چون معنی قبوسن اوروسن سکا
فکرک قنادین اوروکه سنی شهباز ایلرلر یعنی معنی قبو
اوروب حقدن معنی طلب ایلرسک سکا معانی
قبوسن ایله اچرلرکه معانی بحرنده مستغرق اولورسن
بعده فکر قنادلرین اچوب حقک صنایعن وبدایعن
وعجایب وغرایب حکمتلرین سیر ایتمکله طیران ایدوب جولان
ایلرسن شهباز معانی اولوب اسمان معرفته عروج

ایلرسن

ایلرسن چون طلب کردی بجد آید نظر جد خطا نکند
چیر آمد خبر چون طلب ایلدک جدله سکا نظر
کلور جد خطا ایلمز خبر بویله کلدی یعنی سنک
حقک رضاسنی ولقاسنی جهدله طلب ایلیه سن
محقق بلکه جدک خطا ایلمزسن اول جهدسنی
اول مراده ایدندکوک مقصوده واصل ایدر بی شک
وبی شبهه کر کران وکر سبک بنده بود عاقبت جوینده
یابنده بود اکر آغر یوریجی وکر عجله ایلیجی
عاقبت ایریجی اولان بولیجی اوله یعنی سالک که علو
همت ومشرب عذب صاحبی اوله کرک آغر یوروسون
کرک عجله ایلسون عاقبت منزله ایرشور زیرا طلب انسانی
مقصوده ایرشدرمسه اولمزسن همان اسنکی درست ایله
چون نشینی بر سر کوی کسی عاقبت بینی تو هم روی
کسی چون بر السنک محله سی اوزرنده اوتورسن

عاقبت بر اولسنك هم سن یوزن كوررسن یعنی بر عاشقه كه دائما
كوزی جانانده منتظر دیدار اوله البته بر كون اول محله سی
كوكلدر كه قلب المؤمن بیت الله وعرش الله در كه تجلی
كاهدر اكر ساعت بساعت ونفس بنفس اول كوزی مراقب
اولوب بلكلیه سن عاقبت بر كون اول محبوب حقیقینك
جمالینی وجاننده عیانا مشاهده ایدوب مقصوده واصل
اولورسن چون زچاهی میكنی هر روز خاك ∘ عاقبت اندر
سی بآب پاك ∘ چون بر قیودن هر كون طرق قره سن
عاقبت بر پاك صویه ایرشورسن یعنی اكر طبیعتك چاهندن
هر كون ثقلت وكثافت ونحوست طپراغن قزوب چیقرمق
اوزره اوله سن عاقبت اول ایدن پاك وصاف اولان روح
قدسییه واصل اولوب حیات ابدی بولورسن ∘ كفت پیغامبر كه
چون كوبی دری عاقبت ∘ زان در برون ∘ آید سری
پیغمبر عم دیدیكه چون بر قپویی دوكه سن عاقبت اول قپودن

لطشره بر باش كوررسن یعنی عالم ملكوتك قپوسی كه سنك قلبوك
جاننه سنه اوله شقدر اكر اول قپویی جدله اوره سن عاقبت
اول قپودن عالم لاهوت قافنك عنقای لامكانی سی باش
چیقروب صحرای جانده جولان ایلیسر در ∘ در طلب زن دائما تو
هر دو دست كه طلب در راه نیكو رهبرست ∘ طلب او ور دائما سن هر كجی
الكی كه طلب بولا بجره ایو رهبردر یعنی ایكی الكله دائما ∘
طلبه محكم یاپشوب اندن ایرلمه كه بو یولدن طلبدن الی ∘
رهبر بولنمز زیرا هدایت حق طلبدر كه بر مرادی نامراده داد ∘
ایتمك دلسه اول اولمراده لایق طلب ویرر اندن مراده ایرشدرر ∘
كاه سوزله وكاه ایشم اولمغله وكاه قوقوملك
ایله هرجانبدن شاهدك قوقوسن طوت یعنی اوصاف ∘
الهیی كاه سویلكله وكاه خاموش اولوب تفكر ایتمك ∘
ایله وهرجانبدن قوقو المغله رائحه اول وغفلتدن واهالدن

[illegible]

وشبهه‌دن پاك اول تا جمال باكمال معشوق بركون جلوه‌يه

كلوب سنی سنلكدن خلاص ايلسون جذبۀ رحمانه

مظهر و سزاوار ايده‌سن • هين مزن تو از ملولی آه سرد

دجو ودرددرد اكاه اول ملول لكدن صوقاه

ايله دردا سته دردد ردا سته يعنی عالم حقيقت بكا كشف

اولوب معانی يوزكوستردی بوب ملول اولوب آه سرد ايتمه

همان دردا سته هر فحن كه دردلی سكا يوزكوستره اول

وقت تحقق بلكه عالم معانی سكا مسخردر زيرا جميع

طلبلرك باشی درددر شويله كه درد سنده موجود اولا

عين درمان بيلور بر نفس اندن فارغ و منفك اولمه

تا مقصودی بالذات وجودكده نقد بولوب جميع مشكلاتی

حل ايدوب و شك و شبهه‌دن خلاص اولوب كامل و مكمل

اوله سن • ای بسا كاری كه اول صعب كشت • بعد ازان بكشاده

شد سخنی كذشت • ای چوق اشلر كه اولكوچ اولدی

اندن صكره

اندن صكره كشاده اولوب آچلدی قتلو كچدی يعنی طلب

حقده سكا قتلق ايرشوب بعضكارکوچ كورنور سه

غمكين اولوب نا اميد اولمه و طلبكده اوصنقلق ايتمه

نجه ايشلر اولور كه اول كوچ اولور اما صوكی ايله آسان

و كشاده اولور كه اول آچكد و كك زحمتلر كلی رحمت

اولوب محنت محبته تبديل اولور • اندن برزه مجه آتش و محرما

تا دم اخردمی فارغ مباش • بو بولدن يوزن ودرملمه

تا آخر نفسدك بردم فارغ اولمه يعنی كاه قش قوررن و قرن

سوزن يونك اول جانبه اولسون و عزمك اول يكا اولسون

بردم فارغ اولمه تا آخر سررشته‌ی و سرچشمه‌يه ارشه‌سن

هم زهی راجوكر رويابی مدد • همدل و همدرد جويای احد

بر يول يولداشی ايسته كه اندن مدد بوله‌سن انجليز

يولداشكه همدل و هم دردا وله و طالب احد اوله يعنی

داخل سالك اولان كمسنه اولا بر همدل و هم نفس يولداش

مالابد درتاکه بربرنه قول وقنات اولوب دائما آخذ آد
همراهی اوله تاکه انوکله قطع عقبات سلوك
وسیر منازل تجلیات رب الملوك ایدوب از زمان
ایجنده مقصودنه فرصت بولوب مرادنه ایرشه و اگر
یار وهمنشینی عارف واصلدن غیری اوله واهل هوا
ونفس کسلر اوله مقرردر که دمبدم اسفل
السافلین تنزل ایدوب نسیان وغفلت پرده‌لری
هر جانبن احاطه ایدوب کاری خرابه متوجه اولا
لیك هرکز اهرامره مدن غافل وخفته راکد مدان
لکن هر یول آزدرمش یولداش بلمه غافل یاتنلری اویق
وآکاه بلمه یعنی المؤمن کیس ممیز فطن
حسبنجه که مؤمن کشاده طبع واهل تمیز وزیرك
کرك درکه هر آدمك وهر سالکك مرتبه‌سن تمیز
ایدوب کجه غفلت نومنه غرق اولانی ذوق

گمراهلری

گمراهلر آکاه فهم ایلیوب کندوکده اول وتقویه کرفتار
اوله سن زیرا یولدن آزمشك ومنزله ایرمشك نهایتی
بو قدر اولکه صراف ونقاد اولوب صاحب قتله وفتن
بیوزمشك مابیننده فرق ایلیه سن تاسنده گمراه اولوب هلاکت
بیابانده قلمیه سن هست تنهایی به از یار آن بد نیك
دن با بدجون نشست نبید بدشود تنهالك یکدر برآز یولداش
انی جون برم ایله اتوزه برمز اولور یعنی اکر سلوکلکه عرفانکم
مناسب ولایق یار بولمزسك زنهار تنها اول زیرا تنها
اولمق یکدر اندن که خلاف جنس ونادان اوله
شویلکه بر آن همنشینك جاهل اوله انوك بدور نفسنی
سنی شهودکدن وذوقدن ونکدن دور ایده وکندی
کبی بی ذوق وباطل ایتمك مقرردر غیر بی استاد وسر
لشکر مباد بی سرکردنی وبی پیر رشاد پیردن غیری امسیه
اف ستاد وسر لشکر اولسون تنها آن بیری کل

ولی ارشاددیری یعنی سالکک اوستادی و سروری
و مقتداسی پیر مرشد و کاملی ضدکر کدر یوخسه
کردون دوندردن و آی و ییل سیرندن صقلی و
صاچی اغرمش اوله اما قلبی هنوز سیاه مرمردن
قتی و قاسی اوله انجیلین پیره عارفلر طفل دخی دیمزلر زیرا
اطفالده خوف و حیا و تسلیم موجوددر اما پیرکردون
بی بصیرتده حماقتدن و ظلمت جهالتدن ماعدا انجه افعال
بد و ضرر خلق و موذیلک مقرردر ایله اولجونی زیان طفلله
نجه برابر اولور بلکه انلردن اولورکه انلرک شاننده
حضرت حق اولئك كالانعام بل هم اضل بیورمشدر امدی
انلرکله جوق یشیشا مغله سقللری اغروبیا فعال حمیده
حاصل ایده میوب جهالت و غرورده قلان پیرلردندر
انلرک کبی پیرلردن حیوانات افضل ایدوکنه نهایت
دلیل کلمسدرپس سن سالکه لازم اولان اولدرکه

بنور

بر نور حاصل ایده سن که اول نورله کندولدن تنزل و ترقی
ویرن انسانی تشخیص ایلیوب اکا اهلیق و ذوقا کلدکده
کمسنه یه قربت و یقینلق تحصیل ایدوب جفاسنی عین وفا
بلوب تسلیم و راضی اولوب اوزکی تن و انی جان اکلیه سن
تن جاندن مستغنی اولمدوغی کبی سنده اندن هرکز مستغنی
اولمیه سن تا انک نفسندن بهره مند اولوب ذاتنده و
حقیقتنده واصل اوله سن و اما غفلت و تقلید و ریا اهلی
اولنلردن اجتناب کلی ایدوب وقتنده حاضرلره همنفس
اوله سن • پیر باشد نردبان آسمان • پیر پران از که
کردد از کمان • کوکلرک نردبانی پیر مرشد اولور اوق
اوجی اولورپایدن اولور یعنی پیر مرشد قبضه قدرتنده کمان
کبیدرکه مریدی اوق کبی منزل مقصوده پران ایلیوب هدف
مراده ایرشدرر و اسمان حقایقه و عالم لاهوته نردبان

زده بان اولورنا مقام بمقام عروج ایدر کندی کبی تمام
کماله یتشدورر ۞ در بیان آنکه طالب راه را ابتدا پیر ناگزیر پیرست
انك بیاننده درکه طالبك البته پیره محتاج اولمسی لازم
پیر را بگزین یعنی بیر اوزندله که بی پیر بو سفر چوق بر آفت دروقورقولودر
وخطرلودر یعنی راه حقدن ضرب واقتلو و بر خوف وخطره یول
دخی یوقدر پیرسز و دلیلسز بو یوله کرملک محالدر نته که
الدلیل ثم السبیل والرفیق ثم الطریق بیورلمشدر امدی البته
پیر راه شناس کامل ازادی استیوب بولوب دامننه محکم
ال اوروب مرید صادق اولوب کندو ازلغك اول کاملك
ازلغنده محو ایدوب حقیقت اوزره ابی بیلنوب مرشد ایدوب
بو راه برافیتی انك سایه سنده حضور ودلجیله قطع ایدوب
منزل مقصوده ایرشمکه سعی وملازمت ایده سن ۞ از رهی کز
بارها تو رفته ۞ بی قلاوز اندر آن آشفته ۞ اول یولی که
سن نجه کز کیتمشسك قلاوزسز اول یولده دیوانه سن یعنی نجه کز

کندوکود

کندوکوك یوله برکز قلاوزسز کیتسك نجه یره دیو یول
یتوروب دیوانه اولوب شششرسن ایله اولسه بیلدوکك یوله
دلیلسز کیده میجك بلمدوکك یوله نجه کیده بیلورسن بس هی
راکه ندیدستی تو هیچ ۞ بین مرو تنها ز رهبر سر مپیچ ۞
پس بر یولیکه سن هیچ کورمش اوله سن غافل اولمه تنها
کیتمه یول کوسترجیدن باش چورمه یعنی اول یولوکه
راقلمغی الله بك بلمدور انده یالکز کیده مز سن غافل
اولمه رهبردن باش چوروب فراغت کوسترمه بو نخسته ۞
فرصت دولتن الدن چقروب وجودکی ضایع وهبا ایلز سن
منزل مقصوده ایرکزو قلورسن ۞ کر نباشد سایه
او تو کول ۞ پس ترا سرگشته دارد بانگ غول ۞
اکر اول رهبر مرشدك سایه سی سن ایله ویا دنك
اوزرنده اولمیاجق سنی بو یولده دیو کرا و آزی سرکشته
و سرکردان ایلر یعنی اکر اولم رشدا فافی و انفسد نظر اغنایتی

ورحمت وهدايتى وهم آسيتى سن بى خبرك وايلدو
اوزرنده حاضر و ناظر اولمغه جوق ديو سيرت وآدم
صورتى نشناسلر صورت صلاحدن واهل سنت
جماعتدن كورنوب سنى منزل مقصوده ايلتورم ديو
عقلك اوغرليوب راه حقدن و نظر مرشددن ايروب
اشده سنى حقه واصل ايده لوم ديو عمر آخر و نيجه مكرو
دروغيله كمراه و غافل ايدرلر اما مرشد الهى و كاشف
اسرار نامتناهى نك نظرى سايه سنى سنى بى خبرك
اوزرنده اولجق نه ديو نفس حمله ايلرنه غول ابليس
قصد ايتدكلرى حالده نظر سايه مرشد سنى جميع ملك
ظاهرا و باطنا احاطه ايدوب يحفظونه بامر الله هر
خصوصده حفظ ايدوب ديده بان اولور منكران ديو
سيرت سكا فرصت بولوب افساد ايتمكه كلدكده
انوار بيرك شهاب ثاقبى انلرى نظر و رد ايدوب رجوما

للشياطين

للشياطين اولوب مرادلرندن مردود ومحروم اولورلر
دره بى قلاوزى رود هر دوروزه راه صد ساله شود
هر كمسه كه يوله قلاوزسز كيده هر ايكى كونلك يول
اكا يوز ييللق اولور يعنى نظر و همت پير حقيقت نواز
بر خطرده سكا قلاوز و دليل اولميه ايكى كونلك
منزلى يوز ييلده سعى ايتسك قطع ايدهمزسن
ابدا اولسه لازم و فرض اولديكه راه حقده كيتسه
بر غزل شناس رهبره بنده و مريد اولوب دستى
دامنندن بر نفس ايرميه تا بى تعب مقصوده وصول
بوله اطلب الدرة اخى وسط الصدف واطلب الفوز
من اصحاب الحرف در طلب ايله قرداش صدف اورته سنده
و صنعتى و فنى طلب ايله صنعت اهللرندن يعنى
عاقل و عارف اوله كه هر طلب ايلدوكك آدله و ال

اهلنی وصاحبنی بولوب اندن طلب ایلیه تا طلبنك
حقیقتنه واصل اوله بو خصوصده سرسری طلبك فایدهسی
بو قدر جهد ایدوب تحملنده ویرندن طلب اولنه تا
زحمتنی فایده اولمیه • سایهٔ شاهان طلب هر دم شتاب
تا شوی ز آن سایه بهتر ز آفتاب • شاهلر سایهسن استه هر دم
عجله ایله تا اول سایهدن آفتابدن یکرك اولهسن
یعنی اولیاء عارفینکه معنی شاهلریدر انلرك
سایهسن وصحبتن طلب ایله تا انلر سایهسنده
کنشدن منور واعلی اولهسن • مهر پاکان در میان جان
نشان • دل مده الا بمهر دلخوشان • پاکلر سوکوسن جانك
ایچنه دك کوکل ویرمه الا کوکلی خوشلر محبتنه
یعنی من احب قوما فهو منهم هر کمسه بر قومه
محبت ایلیه سه اول انلردندر رسنده اهل دللرك

محبتی

محبتی جانکده دك تا انلر کله حشر اولوب انلر •
صفنده اولهسن • و بجو یار خدایی را تو زود چو •
چنان کردی خدا یار تو بود • یوری بر خدا یاری استه
تیز چون انکبی اولهسن خدا سنك یارك اولور
یعنی خدا مردلرینه و خدا یارلرینه یار اول ودیم
انلری استه و انلر الحمد و نحن اکله و انلرکیدوکی بوله
کیت هر حینکه سنده انلرکبی اولهسن خدا سنکده
یارك اولور • در بیان فواید مصاحبت مردان خدا
خدا مردلرینك مصاحبتنك فایدهلری بیانندهدر
هر که خواهد همنشینی خدا • او نشیند در حضور اولیا
هر کیم خدا ایله همنشینلك دیلیه تا اولیانك
حضورنده اوتورسن یعنی اول حدیث شریفك
مضمونیدرکه قال علیه الصلوة والسلام •

مَنْ أَرَادَ أَنْ يَجْلِسَ مَعَ اللّٰهِ فَلْيَجْلِسْ مَعَ أَهْلِ التَّصَوُّفِ
يعني ولدركه هر كمسه كه الله ايله اوتورمق ديلرسه اهل
تصوف ايله جلوس ايتسون چونكه دائما حضور حقده
حاضر و سر حقايقده ناظر اولمق دليه سن بر اهل مشاهده
و صاحب حضرات بر مغز وجود و واجد الموجودك دائما
حضورنده حسى و ياخود معنوى حاضر اولوب دائما
اندن كسب حقايق موجودات ايليوب علم اسرار وجودنى
كتب صفات اسمائنه سندن كلمه بكلمه حرف بحرف مطالعه
تفصيل ايليوب خلعت بهشتى سن اكتسه كامل كيوب
مخلصلقدن نفس ناطقه‌نى خلاص ايدوب مخلصين
زمره سندن اولوب ذاتى جنته داخل اوله سن اندن
صكره خالدين فيها ابدا رضى الله تعالى عنهم و رضوا
انك مقامى اولديغى كبى سنك دخى مقامك اولور رضو

اوليا

اولياكر بكسيلى توهلوكى انكه خبروى كليه دزلياد آن
اكرا اوزوله سن سن هلاك سن اندنكه خبروسن
كل دكلسن يعنى اوليا حضرت واجب الوجود بله قائم
و حقيقتنه الحفا ايقدر و سنك ذاتك اول حقيقتك
نورى بر تو بدر كه جميع اسماء حسنى و اسماء ذاتيه
تجلى ايتمشدر و اول نور سنك مرآت وجودكده صفت
ظاهره و ادراك طيبه و نيت خالصه زنكنده
منعكس اولوب ظهور ايلر اكر سنوى وجودكو طينته
ن و خلعيتى كه تندر مكدر و تيره اولميا اول تجلى ايدر
نورك لطافتى و نورانيتى و واحدانيتى تبديل
اولوب سفلى اولمز امدى سنكه سالك سن
تنك و قلبك و روحك كه بو اوچ كوربين لطايفكى
اتحادنه وجودلرده اخضاله و عبادتله وجرم

وعزلته ودرد عشقله بو وجودك خرابتن وماسوا اسن
یقوب ویاقوب بوتن وقلب وروحی جمیع غلّ وغشدن
پاك وصاف ایلیوب اول نور الهینك مجلاسی مظهری
اولوب وبو جزء اولان وجودکی شهودله اول وجود
کل مطلقك میاننده محو ایدوب انجق محو مرق
اول تا حریت ذلتندن نجات بولوب کل سن اولهسن
واکر هنوز بو تقیمك حقایقن مشاهده اغدك
ابتده خبرله قانع سك آکاه اول که بر حریت جوهر
وار در که نفسکدر وعمرك ومعیشتك اول
نفسکدر نشو بلکه جواهر اسراری مرفیلوب
جزئی کله واصل اتمیه سن هلاك سن زیرا غر کلکدر
قلورسن کلدن جدا سن انلردن اولورسنك که
حق تعالی بیوردی ان نطمس وجوها فنردها ادبی

سرمایه

سرمایه دن غافل ونور ذاتکدن آفل قالمه
تا حضور قلب حاصل ایده بیلهسن اولیا حضورنه
لایق وسزاوار اوله سن چون شوی دور احضور
اولیاده حقیقت کشتهٔ دور ازخدا چون اولیانك
حضورندن ایراق اوله سن حقیقتده خدادن
دور اولمش اولورسن یعنی اولیادن هرکه
ایراقدر حقدن بعیددر زیرا اولیا نظرندن
دور وغافل دوشمه تا حقدن دور اولوب
هاویهٔ فراقده کرفتار قالمیه سن همنشین
اهل معنی باش تا هم عطا یابی با شی فتا
معنی اهل همنشین اول تا هم ویردکی بوله سن
هم طریقت فتوتنه اهل وصاحب اوله سن
یعنی اهل معنی ایله طور واوتور وانلره

وانلره هر جهتدن قریب اول تا هر نفسی حضرت
عزتدن سکا فیض و عطا ایره وهم مردمند
اولوب انبیا و اولیا کرامتندن نصیب دار
و قوه و قدرتلریندن بهره ور و شجاعت •
وغنتلری بوستانلرندن میوه دار و برخوردار
اولدسن • جانبی معنی درین تن بی حلاوت • هست مهجور
تیغ چوبین در غلاف • معنی سن جان بو تن ایچره خلاه
قلچ کبیدر بن ایچنده یعنی شول جانکه بو تن
ایچره کلوب کندی اوز معنی سندن خبردار
اولمدی شکسته اول جان بو تن ایچنده اغاج قلچ
قدره غلاف اغاج پاره سی کبیدر • مادامکه اول غلافه
درنه ایدوکی کمسه بلمز اما اشکاره اولدقده
اولدقده معلوم اولورکه ندر • تا غلاف اندرن •

بود

بود با قیمت است • چون بروشد سوخت تا قین ایچنده •
اوله قیمتله در چون طشره اولدی تیغ الله •
یعنی تیغ چوبین روح بی معنی مادامکه تن غلافنده
پنهان در خیر و شر عمرن کذاران ایلر اهل تن •
و اهل ظاهر قتنده ظاهره قیاس اولنوب تیغ بولد
و آهن جوهردار ظن ایدرلر چون اجل قبضه سی
کفه دست قدرت • و نخجه ملک الموت در قبض
ایدوب تن غلافندن طشره چکه اول مجلده
برهنه به ره میسوی خط جهنم اولمدن عزی •
الت اولمزنیه اوغراد و غر اولزمانده بلور
تیغ چوبین رامیر دکار زار • بنکر اول تا نکرد دکار زار
اغاج قلیچ حبك ایچنده • ایلتمه نظر ایله تا آتش زاز
و قرباد اولمیه یعنی اکر حابک ده سکده •

معنی بو عسه غلاف صورتده مغرور اولوب
بنده مرد کارزارم دیوب کندوکی بار ایتمه
یقینك اولمدعی احوالی فقرادن و عشاقدن
کورنطن فاسدك اعتماد ایلیوب انکار
و بهتان ایدوب خانك جوبن آلت بار ایتمه
اوکا نظر ایله تا ایشدك اردهٔ کلدن
و حسرت اولمیه و زار و فرقتده دوشمیه سن
کر بود چوبین بود تکیه طلب ● ور بود الماس بیش آ
با طرب ● اکر جان قلیجی اغاجدن ایسه بوری
بر غیرسن طلب ایله و اکر الماسدن ایسه
اوکه کل شادمانلغله یعنی جانك اکری معنی
ایسه بر صاحب معنی جانی اریوب بولوب
اندن معنی اقتباس اریوب جان جوهرنکی

اندك

٦٢

اندك تربیتله صیقل پرورش ایدوب معنی یه
تبدیل ایله امین و نجیب اوله اول و اکر معنی
سك ایسه کرکی کل بیشوا اول و الحاصل بونلر
ایله جهد ایله قیامت کارزارنده خائن
معنی ایله وارمه تا مغبون اولمیه سن
بوندنه الله کتوردی کور زیرا جانه کسب بودر
تیغ در زرادخانهٔ اولیاست ● دیدن ایشان شما
کیمیاست ● معنی قلیجی اولیالرك جبه خانه سنده در
انلری کورمك سزه کیمیادر یعنی جان قلیجینك
جبه خانه سی اولیادر اکر جانك قلیجنه معنی
ن جوهرین بسر اتمك دلرسك اولیا صحبتنده
و عارفلر مصاحبتندن بر آن خالی اولمیه
جمله دانایان همین گفته همین ● هست دانا رحمة للعا لمین

حمله دانالر بو بلده دعیشلردر بو بلده دانا آ
ایکی عالمك رحمتیدر معنی عارف با لله
ظاهرك و باطنك و دنیا و عقبی نك
رحمتی کلی سیدر و ایکی عالمك خلقی رحمتی اندن طلب ایلر
اکر سنده اول عارفه منقید و منقاد اولوب
محبتن اله کتوردکسه تحقیق بلکه ایکی عالمده رحمت و سعادت
صاحبی اولورسن اول دانای رازك الهینك سایه سعادتنده
و غفرانینه و حفظنه و صلتنه سبب اولورسن و وجودك
انلره رحمت اولور عذاب فراقدن و هاویه ضلالتدن
خلاص بتمسنه سبب و بقای ابدی لرینه واسطه اولور
کر بو سنك صحره و مرمر شویی جوز نصاحب دل رسی کوهر
شویی اکرسن طاشدن و قیادن و مرمردن اولهسن چون
صاحب دله ارشدسن کوهر اولورسن یعنی اکر کوکلك
فیه و طاشدن و مرمردن دخی قتی و قاتی و بخی دوق

ویابس

و یابس اوله هر کاه که عنایت الهی ایدوب بر صاحب دل عارف
و کامل ارشوب انك نظری و نفس اکسیری اول
طاشدن قتی اولان کوکلکی بو مشق و نرم ایلیوب
کوهره تبدیل ایلر صاف و پر نور اولور حضرت
ن ملك متعال ده یقین و آشنا ایلر یار خندان باغ خندان
کنده صحبت مرد انت از مرد ان کند . کونجی آتش یاغی
دخی کلنجی و روشن ایلر مردلر صحبتی سنی مردلردن
ایلر یعنی یار خنده اندن مراد کلنش و آی و کواکبدر که
اصل نار دردر و بو دنیاده اولان آتش انلرك اثریدر
لر و بو پر نور بنده اولان نباتات و سبزوات و شکوفه لر و میوه
انلرك کردشندن و تأثیرندن سال اسال وجوده کلوب
غدای انسان و حیوان اولورلر اما فصل شتاده
کنش محجوب و کولمسی آز اولمغین کوتری باغلر و راغلر

برهماتم اولوب عدمده بوزدو ترکن فجر کبی فصل بهار اولوب
نار آفتاب خندان و حجاب سحابدن عریان اولور
جمله اشجار برین نباتات زمین در خجبر خنده و کشاده
اولوب صفحهٔ عالم سبزه و ابله فرتن و ازهارله خرم اولور
جمله باغ راغ جلوه ایتمکده اولور کذلک صحبت مردان خدا
گنش کبی دائما خنده ایجره در و عالم خلقی جهالت شتا
ایچنده نی برک و بی نوا و عریان قالمش درختان مثالنده
درماده ایمکده اولمرد خدا انک آفتاب معرفتی انلرک اوزرنه
تابان و خندان اولنجه ظلمت جهالتده و زمهریر ضلالتده
بی نشو و نما و بی نور ضیا قالوب مرجعلری جحیم و حلوی ورق
سقیم اولوب حیوان قبیلندن اولنلر در اما انلره کرم
بوعارف لاهوت حقیقتک شمس معارفی تابان و نور افشان
اوله شول باغ خندان کبی بوستان قلبلری ازهار

حقایقله

حقایقله برزینت و میوهٔ معارفله با سلوب اولوب دائما
اول دوجهله معاینه دن کشف و شهود فاکههٔ لرین تفکله
ایتمکده اولورلر امدی ای طالب سنده اکر قلبک و جانک
بوستانی خندان ابدی اولسون دیرسک معرفت کسندن
ضیا بذر اول تا حیات جاودانه واصل اولوب بو قال
و قیل اهلی اولان مقلدلرک سکر و حیاله سندن
امین اولوب وجودی سامانکی منزل دار السلامه تسلیم
ایدوب بی پروا و راحت اوله سن در بیان نهی کردن
از مصاحبت مدعیان و مزوران اهل دعوانک و اهل
تزویرک مصاحبتلرندن نهی و تحذیر ایتمک لکل بیاننده
دوستی دنلو سوزلو جاهلکده و ستلغین از انسته کده
اولا سکی اغوکبیدر یعنی هرکسه که علما اهل الله دن و احوال
مرد خدادن بی نصیب و بی خبر اولا اکر تکلمنده و قالنده

دتلو دخی اولورسه سن اندن اراغ اول وانوك سوزلرين
و دوستلغین قبول ایتمه که انوك دوستلغی اسکی پلاس
وقیال زهر کبی سنك روحکه و قلبوکه تاثیر ایدوب
رأیه حقه روان اولمدن دوستور بی قوة ولی بی رونق
ایدر وادراك علم لدنی دن و سر وحدتدن بی بهره ایلر
زا احمقان بگریز چون عیسی گریخت ● صحبت احمق بسی خونها
که ریخت ● احمقلردن قاچ چون عیسی نبی قاچدی احمقك
صحبتی چوق قانلر دوکدی یعنی اول حکایه نك مضمونیدر
که برکون حضرت عیسی علیه السلام مك قومندن
بر کمسنه کوردکه عیسی علیه السلام بر صحراده
سکردوب قچار اول کمسنه دخی عیسی یه ایرشوب ایدر
یا نبی الله کمدن قچرسن و بو سکرتمکه سبب ندر عیسی
ءم جواب ویروب بیوردیلر که تا کاه بر احمقه دوش

اولوب

اولوب بر مقدار مکالمه ایتدم کوردم بر کمسنه درکه قطعا
انسانیه قابل دکل نفسی پاکا سرایت ایتمسون دیو اندن
قچرن دیدی دونوب اول کمسنه ایتدی یا نبی الله سن
اول دکلمیسن که اولولری دیرلتدك و کوزسوزلری
و صاغرلری و شللری و جمیع مرضلری صاغلدن
ایو ایدك اولکی حالتلرندن دخی یك اولدیلر
عیسی دیدیکه بلی بن اول عیسی ام اول کمسنه ایتدی
پس یا نبی الله احمقك حماقتن زائل ایدوب اندن
خلاص ایتسکه عیسی ایتدی اول تنکری حق که بنی
و سنی و جمله موجوداتی کیم عدمدن صحرای
وجوده کتوردی جمیع امراض صوریه و امراض
معنویه یه چاره بولدم و ایتدم الا احمقه هرکز
فاحمقدن و اراغ اولمدن غیری چاره بولمدم

وا ایتدم الا احمقه بركز قاحمقدن وارا غ اولمدن غیري
چاره بولمدم و ممكن دكلدر امدي معلوم اولدیكه
احمق شول طایفه در كه حق سوزي اشدوب قبول
ایتمیه و مقتضاى طبیعتندن رجوع ایتمیه و معقول
وكندویه فایده بي نصیحته راضي اولمیه و عناد اوزره
اولا و بالطبع ارنلره و اهل حقه منكر اولا اكا هركز
نصیحت مرشددن و نظر عارفدن فایده و رحمت حقدن
عاید بوقدر ده مروده مرد را احمق كند عقل رایي
نور بي رونق كند كویه وارمه كوي آدمي احمق ایلر عقلي
نورسز و رونقسز ایلر یعني مشهور مثالدر ذكر ایتمشه
بر كون كویده اولسه عقلنده نقصان ظهور ایدر هفته
اولسه عقلنك ربعي ناقص اولور بر آي كویده اولسه
عقلنده هیچ نسنه قلمز و حكما دخي تنبیه ایتمشلردر كه
اولو شهرستانلرده و سواد اعظم و مصر جامع یرلرده

ساكن

ساكن اولك كم كوندن كونه عقلكز و فهمكز زیاده
و ترقیده اوله و كویلرده و كچي قصبه لرده ساكن اولق
كم عقلكز كوندن كونه نقصان بولمیه و حضرت خداوندكار قدس الله سره العظیم كویه بورد قلدي
انسان ناقصه و شیخ ناواصله اشارتدر كه سوزلركه
وجه یاشد شیخ و اصل باشده دستار تقلید محتاج
كویي نه اوله واصل اولمه مش شیخ تقلید له محتاج اك
اورمش اوله یعني شیخ ناواصل كه حقایق اشیایي
علما و عینا و حقا مشاهده ایتمیوب سر احدیته واصل
اولمه مش اوله و شیخلق دعواسن ایلیوب مكر و تزویر
دكانن اچمش اوله اولیا نطقیدن اوغورلر
كتوب و ازبر ایلیوب جاهل كرسیلرده خلقه وعظ
و نصیحتله سالوسلق ایلیوب حب ریاستله دماغي
بر اولوب خلقه كندم كوستروب جو فروش اولانلرین

شیخ نا و اصل و فضل حقدن بی حاصل اولان کمسنه
لری حضرت کوینه تشبیه ایدوب انلرك مکر و غدرندن
و تلبیسنی فر و غیدن حذر ایلك کم بونلری خاص
خدادن جدا و مطرود و شوب کندولری کبی محروم
و مطرود ایلردیمکدر اعاذنا الله و ایاکم حرف
درویشان بذرد مرد دون تا بجو اند بر سلیمی زان فسون
درویشلرك خرقه سنی الحق آدملر اوغرلر تا که غافلك
او زرنه اول فسوندن اوقویه یعنی درویشلرك حالندن
بی خبر اولان اهل دعوا شیخلر بونلرك قالن و نطقن
نشرن اوغورلیوب ساده دل طالبلره اندن اوقیوب
و تقریر ایدوب سوزی ده بویله اهل حالی ایدر دیوب
آلیندورر تا که کندویه مرید و تابع ایدوب انی
شستن جهدن بند ایلر اخدا بونی نه اوزانی از
دعویلر اوقورز شب و بو الترخدادن نه انده فوتو

وآرنه بر آشروار لیکن دعوی شیت پیغمبردن
وآدم پیغمبردن زیاده در یعنی اکر خدادن
انده اثر و فوقوا ولیدی حقدن تجاب ایلیوب
باطل دعوا ایدوب بلدوکی بره خلقی دعوت ایتمزدی
وکمسنه سنجلق و یتشو الوکوستروب اضلال
ایتمزدی دیمانفسی اصلاحنه دوروشوب نقصان
کماله ایرشدرمك سعینده مجد اولودی لیکن حقدن
انده بو آثار اولمغین جانب حقدن بی خبر و غافل
اولمغین دعوایه جرات ایلیوب انبیادن واولیادن
دخی زیاده لجنوب بلکه انلری اولو اعتقادیدن
انلر اولمشلردر بو نده اولانه فایده لری یوقدر
دیوب انلرك فیضندن محروم ایدی اولوب
ختم الله علی قلوبهم وعلی سمعهم وعلی ابصارهم

عشاوة ولهم عذاب عظيم دمره سندن اولور
عذاب عظيمه وعقاب شديده مظهر اولمشلردر دند
ديو نمودهء وراهم نقش خوبش اوهمى كوبد وابد اليم بنش
ديوا كا كبدى نقش دخى كوسترمدى اولدر وكلى دكر
بدلادن ابروده دخى زياده‌در يعنى عالم خيالكه عالم حقيقتله عالم
ظاهرك مابينده برزخدر وارواح تاريكه‌نك وديو وپرى
وجنك مقاصدرو عالم حقيقتك سرحديدركه اندن الرى
كه حقيقتدر انلره يول يوقدر قصد ايتسه‌لر ملائكه عليهم
شهاب ناقبله يا قوب وجودلرين عدم ايدرلر بعض شيطانلر
كفر اشدله اول عالمه داخل اولوب ديولرله آشنا اولوب
مكر استدراج اوكربوب خلقك اسرارينه متعلق معيا بندن
خبرويرلر عوام الناسك هوا مكرى الذنوب وپلى صنوب اعتقاد
ايدرلردنيلر بدن مسلوب اولورلر نعوذ بالله ديو انلره خيا
ونقش كوسترر وعالم خياله داخل ايدوب نيكرنده جا

اولان

اولان عوامك كوكللرنده اولان خيالى ديو كوسترر انلرده بو حلقه
سوبليوب خلقى وهمه رغوب بو شكلده كا بنا انده ر فتح
كوزنصرف صورتله حيله واستدراج ايلرلركه
المؤمن ينظر بنور الله واتقوا فراسة المؤمن فانه ينظر بنور الله
كه مؤمن كامللر انلرى باطل ايدر وكرچ بلوب ومكر
واستدراجن نورنصد قلبه القيوب قل جاء الحق وزهق الباطل
فهو اسنحه نورله نارنى سوندرر بونى قهر ايدر وبو مرتبى
بوزن سياه ايدوب ابطال ايلر اما انلر كه نور ايمانى
ضعيف ويا فردرا عتقادا ايدوب تمز ايدوب منفعل اولور
زيرا العقل نور يفرق بين الحق والباطل عقل كامله مظهر
دوشه مسوب خاطرين طيندر نقش ديوكا بعض الوان كوسترر
اياندرايله اولسه بو شيخلو دا عواسن ايليوب حقدر واهل
حقدر بيخبر منكر ومردود ناقصلر هنوز عالم خياله دخى

داخل اولوب دیو اکا نفس بلکه کوستر مرشد رفانده فالدیکر

اهل الله واصل اولدیغی مقامه ایرەلر مرده کبر دد سخن یا یزید

ننك دارد ازدرون او یزید • خرده طور سوزده

بایزیدا ورزنده اماد روندن یزید عارطور یعنی اول •

شیخ ناقص اکرچه قال وقیلده بایزید عصرك الکنسکز طور نور

کندینی اندن ترجیح ایتمك اسرّ ومقام وحالده جنید دور الله

شهودتلغیبن ایلمك اسر اما قلبنه ودرونه نظر ایلسك

حبّ ریاست وطلب دنیا وذوق شهوت ایله طولمشدر

نزید یزیدلکیله انوك اول هوس درونندن عار وحجابدن

هردم استغفار ایدوب کندی کفرنه اصر • چون بسی

ابلیس آدم روی هست • چونکه بخه آدم یوزلو ابلیس واردر

بس بهر الداد ورمك اولمز یعنی انلرکه صورتا شیخلق وبیرلك

دعواسن ایلیوب ظاهر شرعه مقلد وحقیقت شرعدن معروض عاقل

بس بهر دستی نشاید داد دست

ذوق وبخه

٦٩

ذوق ولوب بخه ساده دل وپاك کل عالی مشرب وبلند همت اولا

یقین جانلو یا اولیاء کملینه واصفیاء مکملینه مرید وقطره

وجودلرین دریای متناهیه وذره موجودلرین آفتاب

صورت معنیه ارجیع حکمیله واصل ایتمك سعیندن

اولان جوهر فریدلرك دوزوشب یوللرین اورمغه •

ومنزل مقصوده ایرمغه جدّ وجهد ایدوب

وسواسلق وخناسلق ایلروا روواح اولیا صورت •

عالمنده زلقوب عالم لاهوته یروا ایدکده صکره

بو عالم صورتده اولان مرید • وسالکه فیض رسان

اولدقلری بوجهل وهماکرایله سؤظن ایدوب طالبلری •

راه خدادن وحقیقت نور مصطفی دن کذور •

ومطهورا ایتمکه سعی بلیغ ایدولر اولماکه •

ب سالك انلرك بانکزا اشدوب صورت وحرفلرینه الداتو

بی شهود و بر دلیل موعظه‌لرین کوستن ایدوب ارواح
اولیا کمّلین دن غایب دوشمه و حقیقت بله کیم
اهل صورت و اهل تقلیدك عقلی کر کسبی ولی کاملك
اطوار رمزلرا و اسمان جنبایا سنك اقودوردنده بر واز بیمن
بی بال و پر و بی جانب سردر و اول سلطان حقایقك رموز
دلفروز و اشارت بیروین و احوالی بسوزین فهم
ادراك ایتمك ذوقی و بی نصیب در زیرا اول و
کامل توحید اسما و صفاتی محو طمس ایدوب قرار
کاهی و مقام توحید ذاته اولمشدر و ذات حق الله
قائم و دائم اولوب اول عالملك و بو عالملك موجوداتنه
محیط و قابض و متصرف دربرآن نه اشیا اندن
و نه اول اشیادن منفك دکلدر زیرا کامل او
و اکمل دیمکدن مراد کمال ذات الله واصل اولوب

صفاتی

صفاتن و اسما و افعالن بالکلیه ذات الله ده محو
و کم ایدوب بیله کم عالم ازلن حقدن غیری وجود یوق
کذلك عدم صرف اولوب عاریتی و کونی وجود دنان
و نشان و رسم قالمیوب حی باقی ذات خدا قلور و السلام
فسبحان الذی بیده ملکوت کل شیء و بیا
الذی بیده الملك والسموات مطویات بیمینه کند
ملکندن متصرف و اسمای حسنا سیله متخلق هم
هم مراد ظاهره انوك باطن دخی انك اولده و آخرده و ل
ظاهرده اول باطنده اولهم عالم ارواحدن مرید ك
روحینی تربیه و تعلیم ایلر هم عالم اجسامدن ترکیب
عنصریسی نفسن تخمیر و تکوین ایدوب وجود عاریتی و مجازی
بشریتیندن حباله رفع ایدوب وجود حقیقیسن ثابت
ایلر و انوار مشاهده الله و اسرار تجلیات الله جمیع سواسن

زرك

مرید

محو ایدوب طبیعت خار و شاکن بقوت ریاضی صافی کبی
حقیقت وجودین عبارە کتوروب کندو وجودنی طرح ایلر
و بحر احدیتە واصل و متصل اولور ابدالله اولسە بو غایت
و ظلمت و کثافت ماسوا انك حجابلریلە محجوب اولان
قوم نور روحانی و بی کدر و بی کره اولان وجود بالکلك
احوالن خدا دراك ایلر پس معلوم اولدیکه اولیای
کرام مدار ارادت کتورن جانلر کرکدرکه صوفی بیشه
دنیادە دخی واصل اولمسە اول عالم کبریدە واول
جهان باقیدەکه بو جهان انك ظلیدر قایم و باقی
و متصرف و فعال بسط اولوبلە و بو جهاندە اولان
مریدینە واصل فایدە و محبتە باسرهم هر برنك استعداد
قابلیتی مقداری فیض روحانی و علم ربانی نثار ایدوب
عالم باطندە دم بدم بونلرك اجزای عنصریەلرین
و ترکیب روحانیلرین کدورات طبایعدن پاك

پاك و مجلا

٧١

پاك و مجلا و مصفا ایتمکدر بلوب تعیین زیادە محکم ایلیە
و ماداماکە سالك حیاتدە دلالە بر معنی یە و مرشد روحانیە
توجه تام ایلیە بیر دخی کا اول عالمدن مددلر و اعانتلر
و عنایتلر و نوبنو تجلیلر روحانیلر و جام شراب الهیلر
تناول ایدوب شول مادر طفلی پرورش ایدر کبی عالم
معنیدە پرورش اولور زهی دولت اول مرید صادقکم فهم
بیرینك معناسندە داخل اولوب حق حضرتندن آن
غایب و غافل اولمیە پس نتیجە کلام بو اولدیکە طالب
اولیا کمللرینە تسلیم اولوب ارادت کتورمیە دکلە
دکمە بر مدعی یە الصوب کندی الندن بیانە
برنا ایندرمیە زیرا بو یولدە آدم یورلوا بالیسنی نهایە
دورانلرك صغیرلرندە الدانوب کندینی اولیاء عظامك
درکاهندن دور و مهجور دوشورمیە صوك ندامت

اصغی وفانی ایتمز زانکه صیاد اوردی بانك صفیر
تا فریبد مرغ را آن مرغ گیر انوکیچون زکه اوچی صقلو اودن
کنوزرنا الدابه قوشلری اول قوش طونجی اول شیخ مدعی
اولیا کلامندن بعض کلمات وتصوفدن بعض
اصطلاحات خاطره نشان ایدوب صیاد واصغر ایلیوب
مرغ دل طالبی شکار ایلر تا اول ساده دل دردمندلری
بولدیجه ربوب کندویه مسخر ایدر انلر دخی جنس اولیادن
ظن ایدوب جانودلدن مرید ومحب اولوب خدمتنده
عمرلری ضایع ایلیوب نه دنیاده عرفان نه آخرتده
نشان بیلوب جهل ظلمتنده خاسر وسرکردان قالوب
بوندن وانده کورلکدن وعمارت خلا
خلاص ونجات بولمزلر دست را مسپار
جز در دست پیر دست را مسپار جز درده
دست پیر حکمت کو علیم است وخبیر

الوکی

الوکی اصم له پیر الندن غیریه الجلینز پیرکه علیم اوله
خبردار اوله یعنی مرید اولورسك پیره مرید اولکه
جمیع مقامات لاهوتیه وحضرت غیبیتی
ومراتب لاهوتیه وناسوتیه فردا فردا مشاهده
ایتمش وبلمش واکلمش وملك ایدنمش اوله وعلم
لدنیه عالم وحکمت وجودیه حاکم ومریدك
تکوینیه وتجمیرنه قادر اولوب سالك ومسلك
اولاد مذکور اولان مراتبی بالتفصیل والکمال
قطع ایتدروب مطلوب بالذات اولان مقامه
اتصال ایتدیره جمله خوف ورجادن وقبض وبسط
کچوروب عالم قدسه ومقام انسه وصل ایده

در بیان تعریف ذات پاك حضرت پیر

پیر حقیقتك ذات پاکنك تعریفی بیانندن در

شیخ که بود پیر یعنی مو سپید ∴ معنی این مو بدان
ای نا امید ∴ شیخ کم اولا پیر یعنی قللری اغرمش
یعنی سنی بو قللك بیل ای امیدسز یعنی صوڭ رنا ∴
شیخ پیره دیرلر و پیر قللی و صقللی اغرمش دکلدر و قلدن
مراد و اغرسندن مرادنه دربیل و اکله هست
آن موی سپید هستی او تا ز هستی اش نماند تار مو
اول سیاه قیل انوك وارلغیدر تا وارلغندن قاره
قل و بر تل قلمیه یعنی سیاه قلدن مراد سالكك کندی
وارلغیدر که حقك وارلغندن غیری کندو وده
بر عاریتی وارلوطن ایلمش ایدی و جمیع احوالی و افعالی
غفلتیدن و بی خبرلکندن اول وارلغندن صادر اولور
قیاس ایلردی ∴ اول سببدن ∴ اول
وارلوق کاسیاه قل مثال ایلدیلر ∴
اولمشدی وقتا که مرشده بیه سینه ∴

مقارن

٧٣

مقارن اولوب بصیرتی دیده سن احدی حجابی ∴
ظلمانی سنکه سیاه قلدن عبارتدر رفع ایدی ∴
حقایقو اشیایه بینا اولوب اول وجودی قلمین ∴
فنا ایندی بقاسی لم یزل ایروب پیرلکه و مرشدلکه ∴
لایق و سزاوار اولدی چونکه هستی آتی نماند
پیر او نیست کر سیاه مو باشد او با خود دو موست
چونکه وارلغی قلمسا پیر اولدرکرکه سیاه
مو اولسون که خود قیر اولسون یعنی جونکه کندو
وارلغندن بر ساکن هیچ وارلق اثر قلما وکندی
اوصافی اوصاف حقدن محو اولوب بالکلیه مظهر ∴
حق ∴ و آلت حق ∴ اولمشدر ∴ اولدر که کرك ∴
اول مظهر قره صقللو کرك قیر ∴
قیر صقللو ∴ اولسون آنك جمله وارلغی ∴

حقفكدر وحقيقتده بر اولدر هست از موی
سیه وصف بشر نیست آن موی موی ریش و موی سر
اول سیاه قللكه وارد بشریت وصفدر
یوخسه اول قل صقل قلی و باش قلی دكلدر •
یعنی سیاه قلدن واق قلدن مراد وصف بشریت •
واحكام طبیعتدر یوخسه باشی قلی و صقلی •
قلی دكلدر قل اقلغی انجو مثالنده عیسی اندر مهد داد صد نعره
كه جوان نا گشته ما شیخیم و پیر عیسی پیغمبر بشك •
ایچنده یوز نعره طوتوب بكت اولمدن شیخو پیرز •
یعنی عیسی علیه السلام اوچ كونلك معصوم ایكن بشكده
نیو گوكز یوز نعره و فریاد ایدوب دیر ایدیكه بن اللهك
عبدیم بكا گوكدن كتاب ایندی و بنی خاص نبی قلدی •
و بحد بونك كبی دخی خبرلر ویردی بس حق حضرت عنایت •

ایدور

ایدوب علم خاصنه و عرفان خاص الخاصنه مظهر ایتدی كیم كمسنه
گرك بیر گرك جوان اولسون انوك نطقی و فعلی و حالی جمله •
حقدر ظاهر صورتنه الدانوب معنی خاصندن بی نصیب اولمه
چون یكی موی سیه كان وصف ماست • نیست ریش و موی شیخ •
مقبول خداست • چون ولیه قلكه اولزم وصفوزدر ایله •
اولمیا بشیخدر و مقبول خدادر یعنی اولزم و ارلغمز و كنكلز •
و بشریتمز وصفنك موی سیاهی كه دیده باطن بینیزه حایل اولور •
بزی واحد بیندن و شهود سر احد بیندن دور ایلر اگر •
او قلغمز اول دیده باطنمزده اولمیا فی الحقیقه هم پیر و •
هم مقبول خدا بود • چون بود موش سفید از بلخود است •
او نه شیخست نه خاص ایزدست • چون صقلی و قلی اغاروب •
هنوز كندلكیله ولدا اولنه شیخدر نه مقبول خدادر یعنی •
اگر بشریت وصفی زائل اولوب وجود عاریه كه ماسوادر •

وجودجقده وانوار ذات خداده محو ومضمحل اولمباودنده
باطنی وظاهری هر شیده حق بینا اولمیا انوك قلبی وصقلی
اغر بیر فانی ده اولور سه اول خاص الله در • بیر پیر عقل
باشدای پیر • نی سفیدی بوی اندر پیر وسر • پیر عقل
پیر درای اوغول باشده وصقلده اولان قل اقلغی دکلدر
یعنی پیر اولدر که اوصاف ذمیمه سن اخلاق حمیده یه تبدیل
ایلیوب عقل معاشدن واوهام خیالاتدن وجمله کثافتلردن دن
پاك ولطیف اولوب عقل کله ونور مصطفایه واصل اوله
واول نورله شهود ذاته ومعرفت اسما وصفاته داخل
اولوب عالم اشباهده واسمانلرو آحده جولان وطیران
ایده یوخسه ظاهر اصقالی وقلی اغروب هنوز جهالت ظلمتیله قلبی
سیاه ودرونی تباه اولانلر کمسنلر تقلیدله شیخلق وپیرلك دعوی سن
ایدلرسه بینا وصاحب دل اقسنده شیخلولری برزه شفرنده دکلدر
در بیان استقامت طالبان واداب خدمت پیران

در بیان
پیران

پیران حقیقتك خدمتنده اولان طالبلرك اول خدمتده
استقامتلرینك بیاننده درکه شریعت وطریقت خدمتنده
جون کزیدی پیر نازك دل مباش • سست ورزنده
جواب دکل مباش • جون پیری اوزندولدك
کوکلی اولماسست اولوب صوکبی وطراف
کبی دوکلجی وطفلجی اولمه یعنی سنکه طالب راه
حقیقت وملازم سر احدیت سن هرکاه که برقطره
وجودنی دریای وحدته وذره وجودنی شمس حقیقته
واصل ایتمش برکامل آزاده دوش اولمه سن وانوك
جمیع احوالندن واقوالندن وافعالندن شیوز دان وشوعاندن
صفات مشاهده ایدوب انی کندو کبی مرشد طوتنه سن زنهار
انوك احوالن کندو حالکه قیاس ایلیوب الکه نارك
دلکك وخدمتنده سستلك ایتمه ومحل ارشاد
دنده صوکبی صاحلوب طبراق کبی دوکلجی

اولمه و دائما جمعیت خاطر و مراقبه اوزره اول تا
انوك نفحات قدسیه سی ضمیر قلبوکه سریان
ایدوب سنی حقیقتکدن خبردار ایده . چون گرفتی
پیر هین تسلیم شو . همچو موسی زیر حکم خضر رو .
چون پیر طوتندك غافل اولمه اکا تسلیم اول موسی
کبی خضرك حکم آلتنده اول یعنی حضرت موسی ع م مجمع
البحرینده حضرت خضر علیه السلام بولوشدقده
دیدیکه یا نبی الله بن سکا تابع اوله یین و خدمتکده
قائم اوله یین تا کیم حقدن تعلیم اولندوغك ارشاد
دن باکا دخی تعلیم ایده خضر علیه السلام دیدیکه
یا موسی سن بکا تابع اولمزسن و علومه طاقت کتوروب صبر
و تحمل ایده مزسن احاطه ایده مدوکك خبره نیجه
نیجه صبر ایدن بیلورسك البته صورسك کرکدر
و علم اللهك مقتضاسی بودرکه سؤال ایدنمز

ومقدس

ومقدس اولدکه لا یسئل عما یفعل . اولیه و السه
باکه بولداش و مرید اولمزسن دیدی موسی علیه السلام
دیدیکه ان شاء الله بنی بو امورده صبر ایدیجی بولورسن
بولمزسن دیوب بولداش اولدیلر تا ایرنجه نیجه وقعه لر
کچدی نیته کیم قرآن عظیمده حق تعالی حبیبنه
خبر ویرمشدر امدی سن کیم طالبسن موسی کبی
علم لدن تعلیم ایدن خضره فوقکه تسلیم و مطیع اول
چون و چرا دیمه تا که موسی کبی نیجه کشف
علیه ایرشه سن و مقصوده حاصل ایده سن
بو گزلو رازی بیلیجی الچیلر دکلدی استرلر
اسرافیل خوتی یعنی کیمی مقربلرکه
ملائکه کبی که نه بهدر و صورن اغزنه
الوب حقك امرینه منتظردرکه

[illegible]

امر اولدیغی ساعت همان صور چکوب قیامت ظاهر
اولدیسن بو اسرار غیبیهٔ الهیه محرم اولان سرورلرکه
خلقک ضمائرن بیلجی رسول خدانی لردر کلیجی اسرارکه
اسرافیل وش دائما عقبنه حاضر وامرینه ناظر
اوله وجمیع موجوداتی همتی قنادی آلتنه آلوب نجه
حقیقت مرده لرنی نفخهٔ اسرار روح القدس اله احیا
ایدوب عمر جاودانی بخشش ایتمکده لابوه اسرافیل
مشرب جان اوله تا آنکه اول الذی صاحبلری
اولان سرورلره مستمع اولوب رموز علم لدنی تعلیمنده
قادر روشن آوار اولکه نخوتی دارند وکبری شهان
بندکی خواهند از اهل جهان ٭ اول حقیقت سرورلری
اولولوق وترکلک دورلر شاهلر کبی قوللق
ایسترلر جهان خلقندن یعنی اهل الله جفاک کبریا سیله
مظهرلردر وشهوات ذاتنه مستغرق و اولمشلردر

بو جهاندن وخلقندن منزهلر و مستغنیلردر لاجرم
جهان شاهلرندن اولولقلری زیاده در جهان خلقندن
وطالبلری کمال الله اعتقاد واخلاص وصدق وبذل مال
وجاه وایثار جان وسرکودنیجه کندلره محرم ایدوب
اسراره مطلع ایتمزلر کی رسانند آن امانتها بتو
تا نباشی پیش شان راکع دوتو فخر ارشدیدرلر
بو امانتی سکا انلر اوکنده ایکی قات اولوب
رکوع ایتمیه سن یعنی مادامکه خدمتکرلکده محکم
بغلیوب انلرک امرنه وحکمنه فرمانبر اولمدیکک
ایکی قات بو کلمه سکا بو امانتی حقیقی نجه
تسلیم ایدوب کامران ایدرلر نی گدایانند کز
هر خدمتی ٥ از تو دارند ای مزور منتی ٥ گدا کل
لردکه هر خدمتکرزا و بوروای مزور سندن
منت دوته لر یعنی انلر غیریلر کبی محتاج عرض دکلدر ٥

كه سنك منتك بجتنده اولوب خدمتكدن
وقوللوغوكدن منفعل وشرمنده وباركشن اوله لر
تا ابد بهاشان بجاكه ناورى ازرسالتشان
جكونه برخوردى . تا ادبلرينى حقيقتجه يرنه كتوره مد
انلرك الجيلكلرندن بجه غمشى بنى بلورسن يعنى
كمال ادبلرينى يرنه كتورر خدمتلرين حال ومحبتلرين
دردمافى البال ومحنتلرين احتمال ايدوب نتيجه انلرك
اخبار اسرار رسالتلرندن نه حاصل ايدن بيلورسن
مراد بتشان كى همى ايد بسند كه امد ندا ايشان
زابوان بلند . مراد انلره فخر بكتكلمسيدر كلوركم
انلر بو جهه ايوايدن كلمشلردر يعنى دكمه برطابلك .
اذنى انلره مقبول كلمزيرا انلر عرشدن بو جهه عالم
لاهوتدن كلمشلردر ذلك بكهدارنده اى .
بى حاصل اوزن . در حضور حضرت صاحب دلان
كوكل صفلك اى حاصلسزلر صاحب دللرحضرتك

حضورنده

حضورنده يعني صاحب دللركه جميع خلقك كوكللرينه ناظرو
وضمايرلرينه واقفلردركه هم جواسيس القلوب فجالسوهم .
بالصدق قلوبك جاسوسلريدر صدقله مجالسه ايدك انلر
ايله ديمكدركه ايله اولسه جهد ايدوب انلرك حضورلرنده
وغيبتلرنده باطنوكز وظاهركز حفظ ايلك تاكه .
انلرك كوكلرنده يرايدوب نظرلرنده ونفسلرندن .
بهرمند اولوب مراداله سزوانلر حضورده بجه حاضرلرايسه .
غيبتده دخي ايله حاضرلردركه صاحب دل ديمكدن .
مراد بودركه اينه قلبلرني ايله مجلا ومصفا ايتمشلر
دركه لوح باطنده ولوح ظاهرده نه كلو نقوش غيبيه وعينيه
كه صورت بلغيه انلرك اينه لرنده منعكس اولور
جمله سن مشاهده ايدرلر . بيت . اهل نزاد برطامرست
كه خدا ايشان نهان اسراست . اهل نزا فكنده ادب

ادب ظاهرده دركه خدا انلردن كزلی عیبی اورتوجیدر
یعنی اهل تن ضمایر خلقدن بیخبردر ظاهر ابجق
تن كوزیله كوردكلرینی
بلورلر نهان اولان بلمزلر وحق حضرتی
كمال ستارلكندن كزلی
خطالرینی ستر ایلر تا بر بنده كزلی
عیبنه واقف اولوب بری برینی
شرمنده ورنجیده ایتمیلر
اما صاحب دله جمله نسنه‌نك
ظاهری وباطنی وعیبی
وهنری روشن ومعین
دره بیت اهل دلی ادب بباطن
است زانكه ایشان بسرایر فطن است

اما اهل

زیرا

اما اهل دل اولكنده ادب باطنله دراندن كه انلر جمیع سرلری
بلمكه ظاهر كلردر یعنی اهل دلك ادبی باطنله هم ظاهرلدر
انلر جمیع اسرار باطنیه‌یی بالجلا وعیان كورجیلردر
تو بعكس بتن كور آن بهر جاه باحضور بپاكی نشینی
سن عكسی ایلرسن كوزلر اولكنده منصبدن اوترو حاضر اولكلر
كلوب انوالتنده اوتورسن یعنی اهل منصب ودنیا بكلر
اولكنده ادبله وحاضرلق ایلیه اولورسن انلره رعایتا صف نعالده
وپای كاهده اوتورسن بنی اسرایل كبی منصب وبرسولردیو
بتش بتابان كبی ترك ادب ه نار شهوت از ان كشتی
اما كوزلولر وصاحب نظرلر اولكنده ترك ادب ایلرسن انكچون
شهوتیت آتشنده اودن اولدك یعنی حقیقت بتن اولان
صاحب دل سرولر نظرنده ترك ادب هر خصوصده اهانت قصد
ایدرسن ادبلربه كتوزوب بنسلر بله مربا اولمدغكچون
شهوت جحیمنه دوشوب حطب جهنم وكبریت سعیر اولورسن

بی ادب گفتن سخن با خاص حق دل بمیراند سیه دارد ورق

ادبسزلکله سوز سویلمك حقك خاصنه كوكل اولدرر
وجان صحیفه سن سیاه ایلر یعنی خدا خاصلرینك مجلسنده
وحضورنده تسلیم وخاموش ومرده ومهیوب اولور اولمزنی
ادبانه سوزلر سویلین کمسنك كوكلی مرده یوزی ووزقی سیاه
وجانی فانی اولمق مقرردر آگاه اولوب غافل دوشموب آنلرك
حضورنده خشوعدن وخضوعدن آیرلوب ترك ادب ایدوب
مردود اولمیه سن از خدا جوییم توفیق ادب بی ادب محروم
گشت از لطف رب خدادن دیلیلوم توفیقنی ادبسز
ربك لطفندن محروم اولدی یعنی دایما ادبنی وتوفیقنی خدادن دن
استیه یلوم روز وشب ناله افغان ایدوب خواصه
لایق عمل اسنیه یلوم وبی ادبلردن وناحرملردن فراغ
اولوب حقك شاینه سنده اولمق التجا سن ایده لوم
تا حقك خاصلری نظرنده بی ادبلك وخیرسزلك ایدوب
خدانك رحمتندن وعنایتندن محروم اولنلردن اولمیاوز

انشاالله

انشاالله تعالی بی ادب تنها نه خود را داشت بد بلکه
آتش در همه آفاق زد ادبسز تنها کندینی یره اورمدی بلکه جمله عالمه
آتش اوردی یعنی خارجده مثال دزکر ادبسزلك ایدر
بسدد زیرا بر طایفه نك ایچنده بری ادبسزلك ایده کوتری
اول طایفه نك خلق ایچره نامهری یاد اولوب عرضلرینه
خلل ایرشدرمکه سبب اولور اندن اوتر ادبسزلکه کوزر
کندینی بد ایلمز بلکه جمله آفاقه وانفسه آتش خرمان اورمغه
واسطه وسبب اولور هرکه نامردی کند در راه دوست
ره زن مردان شد ونامرد اوست هرکمسه که دوست یولنده نا مردلك
ایده مردلك یولن اورجی اولدی نامرد اولدی یعنی راه حقده
اولان سالکلروم مریدلر ما بینده نجه درد صورت
ومقلد طریقت قرشوب انلرایله سلرن بورونوب کزرلر
تا کاه نفس اماره جانبندن برحرزی فرصت الدکلرده
فی الحال عوام الناسدن دخی بدتر اوضاع ایدوب

نامردلك ايلرلر مرد راه زن ره زن اولوب اوليا غرضنه
نقصان ويرمكه سبب اولورلر ليكن طريق حق انلردن
انتقام الوب استحقاقلرين ويررتا كه دنيايه كلمدكنه
دوزلر در بيان امتحانست شيخ را شيخك امتحان ايدنلر
بياننده در شيخ را كه پيشوا و رهبرست كر مريدي
امتحان كرد و خرست شيخ كرا اوككديجي و يول كوستريجيدر اكر
بر مريد آني امتحان ايلسه اول خردر انسان دكلدر يعني
شيخه مريد اولان كمسه لازم اولان اولدركه شيخنه
تسليم كلي اولا و جميع وارلغن فنا ايدوب شيخنك
وارلغن اثبات ايده حتي بر مرتبه يه واره كه شول
تنيشر اوزره اولو يوجي الندره ميت نجه ني تدبير و تدار
ايسه اوله ايله اوله يوخسه كاه امتحان كاه اقرار كاه
اقرار كاه ايجنده اولوب كوكلي طوندوغي وقت مريدلوك
الدوغي وقت منكر و مريد اولان انكلين مريد مريدني

هر آدم

بني هر آدم دكل خردر امتحانش كركني در راه دين
همه بوكردي ممتحن اي بي يقين امتحان ايلدكه
سن اكر دين بولنده اي همه امتحان اولمشسن اولور
اي يقين سز يعني سنك كه مريدسن شيخك و پيشواكي
نجه امتحان ايتمك ديلرسن كه سن انك قطع ايتديكي
مراتب الكليه قطع ايدوب اندن زياده صاحب
تجلي اولمق كركسن كه انوك احوالندن و اطوارندن
خبردار اولوب هر مقامده امتحان ايدهسن حالا كه
اهل الله ما بيننده امتحان اولمز انلر لسانندهكا
مسايره درلر يعني مقامات ايله سير ايدرلر تا انك كه
مشرب عاليسي تردر جمله اكا سر فرو ايدوب انك مشربندن
سر اقتباس ايدرلر الله ولسه سنكه مريد مبتدي و راه حقده
طالب مقتدي سن نيجه شيخكي امتحان ايتمك خاطره سن
اتمه كه حقيقتده شيخ سني امتحان ايتمش اولور خيانتك

اولوب ظن ندسبباله برخطا اولوب شيخك نظر عنايتندن
وفيض نهايتندن بي بهره ومحروم اولورسن غايت
غايت احتراز ايله جنك ردن جرأت وجهلت شود •
عريان وفاش او برهنه كي شود زان اقتباس
جهالتدن جرأتي عريان وفاش اولور اول بوا نعقادن
فخر صويلمش وچالمش اولور يعني كيشينك كندي مقدار
ندن زياده وفهم وادراكندن طشره اولان اموره
جرأت ايدوب تحكم ايتمسي محض جهالتندندر سنكله
مريد ممتحن سن زنهار خصوصده شيخ وبنسوالكي •
امتحان ايده يم ديمه كه كندي جهالتك فاش ايدوب
حماقتيكي آشكاره ايلمش اولورسن حالا كه •
شيخ جميع عالمك امتحانندن بي پروادر كشف
مراد ايدنمز ولي امرك بلكه حجة اظهارنه
سعي ايتسلر انوك هركز انجه سن دخي •

اشنده

اشنده سنه لر امتحان همچون تصرف دان درو تو تصرف
برچنان شاهي مجو • امتحان تصرف ايتمك كبي بلكندي
وجودنده سن انجلين شاهدن تصرف دلمه
يعني مريد سن بني ضمنو تصرف وتحكم ايتمك كبيدر
انسان كامل هفت كشورك وعالم ملكوتك ملك وم •
سن شاهيدر وسنك ايجادكه وعدمكه قادردر
اكا امتحان ايله تصرف ايتمك سردن اشن ايلبوب •
جرأت جهالت سبيله خاك وجودك بادله
وسوسه اين امتحان چون آمدت بخت بد دان كامد و
گردن زدت بو امتحان وسوسه سي چون سكا كلدي
بخت بد بيل اني كه كلدي وسنك بوينوك •
اوردي يعني شويله كه ناكاه قلبوكه وسوسه
كلوب بنده شيخي امتحان • ايده يم كوردين كامل در •

وغیب بیلمدی مدرو کوکلدکی اندیشه‌می کشف ایده
یا و اصل حمد ربوبیتده مقلد مدرو یا خود خلاف
شرع وضع ایلدکی احتمالده کرم رحمانی اولمیه
دیو بو کونه بیکز ربا طل خاطر ایله سالک محقق و معین
بیلکه اول وسوسه سنک بدبخت ایکلدکندر
ایمانک کردنن اوروب لوح کن فکاندن وجود
ونامک معدوم ایتمکه کلمشدر چون خناس وسواس
دیدی زود زود با خدا کرذو درانده سجود چون انخلین
وسوسه کوردک خدایه دون تیز تیز سجده یه کل یعنی
ضعف ایمان سببیله صدرکدن بویله بر وسوسه صدور
ایلیه تیز تیز جانب خدایه توجه ایدوب یوزك
یرلره اور سجده ایله توجه اغاز ایت سجده کر داره کراز اسك
روا کای خدا تو وا رهانم زکمان سجده کاهکی کوزنسند
اصلدوب یاش ایله دیکه ای خدا بنی بو بدکماندن خلاص ایله

یعنی زار و زاری ایله اغلیوب سجده کاهکی کوزیاشندن بالجمله
دوندروب یاشک یرلره یوزك طپراقلره سورو فریاد
وافغان ایدوب دیکه ای خدا بنی نظر جهالت و غفلت
سببیله وسواس و خناس غلبه ایلیوب بیرم حصول صدره
کوکلومه بو بدخاطره خطور ایلدی بو یوروکدن
کماندن بکا نجات ویروب خلاص ایله وایمانمه قوت یقین
بغشلیوب بنی بندن خشنود ایله و بوظن فاسددن
صدرمی پاك ایدوب بر کز دخی درونمه بویله افکار
حواله ایتمه تا بنی هلاك ابدی ایتمیه دیو حضرت حقه
نیازلر ایله توجه بو بدکماندن سو بلکه قلبوکی
خلاص و پاك ایلیوب علم الیقین حاصل ایدوب اندن
عین الیقینه ایروب بیروکی دیده بصیرتله مشاهده
ایتمیه سن اصله جمال بیری نه بو عالمده و نه اولعالمده
کوره بو نوکله اتحاد معنوی حاصل ایدوبه و حنده

وذاتنه واصل اولنمزسن همان سعی ایدوب آداب طریقتدن
واحوال حقیقتدن صدق صفا ایله قوقو ولذت اخذ ایدوب
بیرزدن فهم ایده مدکوك حال معارض اولمیوب هر نطقن
کلام الله وهر فعلی فعل الله مشاهده ایدوب حکمی
روحنه وذاتنکی ذاتنه اولسدری کورنا ایکی عالمده
سعادت ابدیه یه واصل اولهسن در بیان ترك طعن اهل طریقت
اصحاب سلوکه ترك طعن ایتمه کوك بیاننده در
بر اخوان صفا کرچه بتنی ظاهرا انی ظن ایله اخوان صفا اوزرنده
اکرچه ظاهرا انلردن سکا جفا کلورسه یعنی اخوان
صفاکه طریقت وحقیقت قرنداشلریدر ظاهرا انلردن
جفا کورسك انلری ظالم اکلیوب کندکی مظلوم وبی کناه
بلمه زیرا انلر اهل حقدر وراستیندر سندن ناشایسته
وضع ونا پسندیده فعل کورسه تغیر عادت ایتمزلر البته
یا حقیقتده ویا طریقتده ویا شریعتده بر مخالف وضع

ایدرسن

ایدرسن انلره معلوم اولور اول فعل قبیحدر سنی خلاص
ایتمك ایچون ایلدکلری تربیه یه بحضور اولوب
ایلمه اکر طالب حقیقت ایسك مخالف اولان اوضاعی کندو
وجودکدن بولوب اولمرضلری ادرمانن طلب ایله
عکسن کورب کندکی کامل وبی عیب حقروب انلری صو
وهم ایدوب کمان وخیاله دوشوب فضولکلق ایتمه
تاکه انلر سندن یوز چوروب ناقص وبی کمان وخیاله
وبی ذوق قلوب عام کالانعام دن اولمیه سن از خیال دور
بنجون نشد بدید صد هزاران بار را ایم برسید
بو وهم خیال وبو مرضه چون آشکار اولدی بو دنیك
باری بر زندن کسندی یعنی اکثر طالب وهم وخیال ایلیوب
کندی وجودلرندن نقصان کورمیوب کندیلرین کامل
واخوانی ذوق وبی حاصل فهم ایدوب خود بینن مرضنه
مبتلا اولوب اخوان صفا ایله امتزاج ایده میوب ضندیت

وبغض ونفاق اظهار ایدوب عاقبت مرض جذام کبی تك
ونها وبی درمان قالوب اخوان نظرندن دور ومهجور
وسرکردان وبی سر وسامان قالورلر چون خدا
خواهدکه پرده کس درد میلش اندر طعنه پاکان برد
چون خدا دلیه که برکمسنك پرده سن یرته میلنی انك
پاکلر طعنه سنه ایلکدر یعنی خدا برکمسه نك پرده سوای
ونظر رحمتندن دور ونفی ایتمك دلیه اول انوك میلن
خاطرك طعنه ورنجیده ایتمسنه راغب ایلر آنوك
تا که انوك الم وجفاسی اول عارفان پاکلك قلوبنه
تأثیر ایدوب شکست ومجروح ایلر جفاده مصر
ایدب برمرتبه یه ایلدرکه اول عارفلر اندن رحم کوزن بن
یوموب جمله‌له کلوب اکا بد دعا ایلمکه اغاز
ایلرلر وقتاکه انتقام قصدیله بد دعا ایلرلر
فی الحال حق جل وعلی حضرتی خشمه کلوب

قهارلغی

قهارلغی صفتیله تجلی ایدوب انی قهر ایلیوب هلاك ایلر
نعوذ بالله من غضبه ور خدا خواهدکه پوشد عیب کس
کم زند اندر عیب معیوبان نفس وکر خدا دلیه که بر کمسنك
عیبنی اورته عیبلرك عیبنه اول نفسی ازاوزدر یعنی
خدا جل وعلا برکمسنك عیبن ستر ایتمك
دلیه انوك اوزرنه عیب قبولرین بند ایلر تاکیم
اول کمسنه جهان ایچنده برکمسنه عیب کورم
خلقدن وکندیدن اکر عیب اکر هنر نه که صادر
اولورسه جمله سن حقدن بیلوب قضایه
رضا وحکم خالقه تسلیم ووفا ایدوب دایما تو جهتی
ومراقبه سی خدایه وامرنه اولور ستر کن تا بر تو
ستار کند تا نه بینی ایمنی کس بخند ستر الله تا
دیمی ستار اوله لرتا امینلك کورمینجه کمسه
اوزرنه کولمه یعنی سن عیبلردن کوز دوك

سنك عيبك ستر ايدن لر زيرا بشريتدن اولان عيبدن
خالي اولمز تا امين اولمنجه كمسه عيبنه كورلمه
و امين اولمق بو جهانده ميسر دكلدر كه والمخلصون
لفي خطر عظيم كه قورتلوجيلر خطر عظيم ايچنده در
الا المخلصون الا قورتلمشلر دكلدر كه قورتلمش و انلر
بالكليه دنيادن و ما سوای حقدن خلاص الله ده
اولوب حكم بشريت منقطع اولمشدر دايما ايمان
امين و مقام محموده مقيم اولمشلردر انلر هر حقده
غيري كمسه كورمزلر قنده قالدي كه كمسه عيبنه نظر
ايده لر امدي سنده تا اول مرتبه يه قدم تصحيح
كمسنه كورلمه اول مرتبه ده خود عيب و معيوب اولمز
مخلص منتهي اولوب انبياء مرسلين و اولياء كاملين
سلكنده منسلك اولوب امين حضرت اولورسن

اي خنك

اي خنك كه جاني عيب خويش ديد ٭ هر كه عيبي گفت آن بر خود خريد
اي بختلو اول جان كه كندي
عيبين كوردي هر كيمكه بر عيب سويلدي اول كندي
الدي يعني هر عيبي كه استماع ايلدي اني كندي و سينه
الوب نفسنه محاسبه ايلدي كه اي نفس سنده انلر
كبي بتر اول عيب سنده دخي مقرردر اكر فعله
كلمديسه ده بالقوه موجوددر زيرا احد نك
انفسي بردر برندن صادر اولان فعل جمله دن صدور
ايتمك ممكندر زيرا انسانك عيب و هنري قول و فعلدن ظهور
ايدر غيري بولجيوقدر سنكده قول و فعلك دمبدم ظهور
ايتمكده در بو سويلين عيب سكا عزت تمام دردبوب هر اشنده كوك
عيني كندي نفسنك اولوب غيري فيدندن و فكرندن خلاص اولور
كمسنه عيبنه كورلمكدن و ناظر اولمقدن امين اولاسن
غافلند اين خلق از خود اي پدر ٭ لاجرم كويند عيب يكديگر

بکند یکر عاقلکر در بو خلق
کندیلردن ای اوغل لاجرم بر بنك
عیبن سویلر یعنی کندی وجودلرندن
غافل اولمیالردی کندیلرین قویوب غیرلرله
مقید اولمزدی بلکه دمبدم نفسلری
اصلاحیچون مشغول اولوب آخر نفسده‌کی
نقصانلرین تکمیل ایلمك سعینده اولوب
آخرت عالمن کندیلره ملك ایدینرلردی
لاجرم غافل و بی ذوق و کاهل اولمغین
بو بر قاچ کونلك عمرك نفس کاه آرزوی
اکل و شرب و لباسه صرف ایدوب
آخر نفسده کلدکده مفلس و مجرم قبض روح ایدوب
سیاستکاه عقبایه الدوبنه موضعه لایق
انسه زجر و عنا ایله انده محبوس ایدوب بره ور قیامتده

حق جل

حق جل و علا نیجه امر ایدرسه اکا کوره قیدن کوررلر
در بیان طعنه زنی منکران منکر و منافقلرك شیخنه
طعنه و استهزا ایدکلرینك بیاننده در هرکه باشد
از زنا در زاینان این بد ظن در حق زبانیان
هرکه زنادن اوله و زنا ایدجیلردن اولا بو ظنی ایلدوب
ربانیلر حقنده یعنی علماء ربانیلرکه مشایخ کبار و دست
حقده هیچون ذو الفقار در انلرك حقنده کمسه بد ظن
ایلمز الا مکر که زنادن حاصل اولمش و زنا ایله بیجی
اولا بونلر دررکه انلرك حقنده بد ظن ایدوب ابدلر
شاه زخرنست دسالوسی خبیث کم رهانند الحیا
باشد مغیث دیرلرکه بو خمر ایچجی در و سالوس در
و خبیث در اغزلرینه نجه فریاد ار شد دراول زنادن
اولوب زانی ولان دیرکه بونجه مرشد و بیشوا درکه خمرلر
و سالوسلق ایلر خبیث در کندی بویله و لیحق

سایر ازغونلره نه مددنه فریاد ارشد درکه هنوز کندن
قورتلمشدر بزی نجه قورترر آب نجنبد بهتان منه بر اهل حق
این خیال توست برگردان ورق زنهار بونک کبی بهتان
اهل حق اوزرنه قومه که بو سنک خیالکدر خیالک
کاغذین دوندر یعنی اول سنک بدگمانک وفاسدر
خیالکدر که انلره بونک کبی نامعقول بهتان ایدرسن
عقلک ایرشمدوکی یره باطل خیال ایلرسن بونی بلمزسنکه
اهل حقه حرامه تنزل ایدوب الله تعالی نهی ایتدوکی
نسنه یقین اولوب کندیلرین حجابده دوشورمزلر انجق اول
سنک یقین ویدخیالکدر بو وبا موافق ظنک وکمانک
ورقن سن بو اعتقاددن دوندروب ایمانک کامل حاصل
ایله این نباشد دور بود ای مرغ خاک بحر قلزم را ز مرداری
چه باک بو اوقلرو اکر اولورسه ای طبراق قوشی قلزم دکزنه
بر مرداردن نه باک واردر یعنی بو سن ظن ایلدوکک نسنه

بونلردن

۸۸

بونلردن صادر اولمز اولدوغی تقدیرجه ذه بونلرک
ذات شریفلری بر دریای بی پایاندرکه هرگز انی رشیء
تغیر و تبدیل ایتمز فرضا بر مردار نسنه نی دریایه اتسک
احاطه ایدوب دریایه تأثیر ایده بلوری کذلک انسان
کامل کندی وجودنی دریاری ذات الله واصل
ایدوب احدیت صرفا قلمشدر صورتا هر مکروه وردن اولان
شیء انک نفسی عزیزنه مقارن اوله نفسی رکابتالدوقل
شیئک ماهیتی تبدیل اولوب عرضی اولان کرآهیتی زایل
وحقیقتنه مبدل ومایل اولوب طاهر ومطهر شیء ا
اولوب صورتده غیر طاهر ایکن انوک اکسیر وجودنه طرح
اولمغله پاک و مصفا اولور یمحوا الله ما یشاء ویثبت و
عنده ام الکتاب ز آتش ابراهیم را نبود زیان هر که نمرودیست
گو میترس ازان بیت
ابراهیم پیغمبر علیه السلام اودن
نه زیان واردر هر کیم نمرود دردی آتشدن اول

اول قورقش یعنی حضرت ابراهیم علیه آتش گلستان وآب
روان اولدی انوکچون که بشریتی نارینی بو حقیقته
تبدیل ایدوب گیدر ولکندن اثر قالمه مشتدی هر
هر صادرا ولان فعلی مطلق خدادن بیلوب کندین
ارادت یوغدی حتی تسلیمی بر مرتبه یه ایرشدیکه
نمرود لعینک منجنیقه قویوب آتشه آتارکن جبرائیل حضرتی
ایرشوب ایتدی الک حاجة بندن حاجتک وارمیدر
دیدی جواب ویروب دیدیکه اما الیک فلا یعنی اما
سندن حاجتم یوقدر دیدی میکائیل واسرافیل وعزرائیل
گلوب هر بیری سنی خلاص ایده لوم یا ابراهیم
دیدیلر جمله سنه بریم سزدن مرادم یوقدر دیدی
زیرا حضرت حقه نفسی بر مرتبه یه ایرشدیکه هرگز رضا
سندن غیری نسنه یه ملتفت اولمزدی اندن آتشه
نازل اولدقده امر خدا ایرشوب یا نار کونی بردا

وسلاما
١٢٧٠

بردا وسلاما على ابراهيم دیدیکه وجود ابراهیم سنک
تحملک یوقدر دیدی پس حضرت ابراهیم نظر ایدوب
کوردیکه آتشده آتشلک رنککندن غیری نسنه
قلمامش نه حرارت ونه احراق واراندن اطرافه نظر
صلوب کوردیکه آتش اورته سندن گلستانلر
وآب روانلر وگونه گون شکوفه لر وازهارلر ظهور
ایتمش دیلدیکه اول جانبه روان اوله توجه ایدوب
دی یوردیکه آتش اوکندن یوللوب محو اولوردی
وحشیلر گبی قچردی نمرود لعینک اوچ کونلک
صحرایی آتش دردر یاسی یالشدی حضرت ابراهیم
دی علیه السلام هر جانبه که رفتار ایدردی نور روحی
یتوصلوب آتشلری گلشنه تبدیل ایلردی ایله اولسه
هر عارفک آتش شهواتنی ونار غضبنی عشقه
تبدیل ایدوب روح نورمقدسه وقلبن عالم اعلاسنه

ب

واصل اولیوب جسمه دخی روح حیثیتن ویروب
مقام انسه ایرمش اوله خلیل اسانا رشهواتنه
وانشغراباتنه داخلدر اولورسه نور وجودنك
قوتی انوك نارنت طبعن تبدیل وتغیر ایدوب
انذن اکا مضرت عاید اولمز وهم مجازکه
انوك ذاتنه مقارن اولور حقیقتده تبدیل اولور
زهر کن تریاق اولور اما اولکه هنوز
سلوکن تکمیل ایتمیوب نفس غرودی مومن ایتمه مش
اوله اول دخی غرودیت مرتبه سنده در سن
اکا دیکه بو انسدن حذر ایله و بو ناردن
اراغ اولوب خوف الله ونقصانکی سعی ایدوب
تکمیل ایله و اولیاء کملنه تقلید ایدوب ازدی
شهوات انسنه دشمه که وقود نارا اولورسن
زیرا وقتی خاص هر شئی حقیقتله لوح محفوظده

مشاهده

مشاهده ایدوب کما ینبغی اسرارنه مطلع اولمسه در
ظاهر مخالف شرع فعل صادر اولورسه سایر و کندی
قیاس ایدوب طعن وتشنیع قصدن ایدوب قهری
آتشنه مظهر دشمیه لرکه ابلر حوارادتنز حرکت ایتمزلر
ذلت ادبه ز طاعت زدخی بیش کفر سر جمله ایمان با خلق
انوك طینمسن حق یا انده طاعتدن زیکدر و انوك کفری
اوکنده جمله ایمانلر کهنه در یعنی مرتبه کماله ایروب
محبوب حق اولان عالم ربانینك طینمسی وصورتا طن عوامده
مخالف اولمسی حق قاتنده جمله سنك تقلیدی اوزره ولان
عبادات وطاعاتلرندن یك و مقبول در و مرغوب در
و انوك کفر دیو اکلمیوب حکم ایتدکلری افعالی و اقوالی باطنده
سایر خلقك وعوامك ایمانی اطلس ودیبا اولکنده بر اسکی
بز مثابه سنده در کفر و ایمان نیست انجا یکه اوست ذلکه
اومغزست و این دو رنك کفر و ایمان یوقدر اول ایره ده که

و پوست

اول واردر آنذنكه اول ابجدر و بو ايكيسي رنك وقايدر
يعني اول عيان ويقين مرتبه سنده در و ايمان انانمق
وكفر انانمامق مرتبه سيدر و انانمق و انانمامق كورلمين
شيئه مشتملدر وصاحب دلكه عين اليقين وحق اليقين
صاحبيدر وجود حقي عينا وحقا مشاهده ايلدوب انانمق
كه ايماندر و انانمامق كفر وحقي ستر ايلمكدر بو ايكي
مرتبه دن خلاص اولوب وجود ستر نفيني ذات حقده واصل
ايدوب لب الحقيقه اولمشدر اول سببدن كندسي مغز اولوب
بو ايكيسي انوك قشري و پوستيدر ديكي اولمشدر رسن
اول اولدوغي رده بو ايكيسنك غيري ومقامي ابقدر كيفيت كافر
بيخبر از ايمان شيخ كيست مرده بيخبر از جان شيخ
كمدركه كافر شيخك ايماندن خبرسز كمدر اولي شيخك
جاننذن خبرسز يعني هر مريد سالك كه طريق حقده وسيله
طوتدي وشيخك ايماني وشهودينه حقله بازار و همدم ور

ورآزدار

ورآزدار اولدوغي يرده كاداخل وسعي ايدوب واصل
اولميه حقيقتده كافر اولدر ودخي شيخك جان
قدسيه سي كه نور احمد و بر توصمددر مريد كندي
جانينه اكا اضافت ايدوب اولشدرميه حقيقتده
مرده وبيجان اولدر امدي كركدر كه تقليددن واسند
سركشته وخيال وكمان زهرلودلي لدلخسته و الان
طالبلر غفلت حجابندن كندلرين تخليص ايدوب نفسلرين
تزكيه وقلبلرين تصفيه وروحلرين تخليه ايدوب
جان مقدس شيخده ايمان وشهودا قدس سره واصل
اولوب مقام محموده ارشده لر ولا نصح قبول ايتميوب
كاسل وكاهل كروب تكميل سلوك ايده ميتلر بو عالمدن
رحلت ايتدكده اول عالمده ناقص وارب ندامت ايله
ترلده فرياد ايلدلركه يا ليتني لم اوت كتابيه ولم ادر
ما حسابيه يا ليتها كانت القاضيه هلك عني

سلطانینه شویله معلوم اوله کار پاکان را قیاس از خود مگیر
گرچه ماند در نوشتن شیر شیر یا [?] آکلر ایسته.
کندکدن قیاس دوتمه گرچه سیرله [?] شیر یازیده بکزر
یعنی پاکلر و عارفلرکه خلق عالمک تفاوتی زننده اسد ایله
بر حماد شیء تفاوتی کبیدر گرچه تن خنجه [?] یازیده
مشابهدر لیکن شتان بین الثریا والثری فرقی وار
ما بینجه در امدی سن انلری کندوکه قیاس ایدوب
شویله ایتدی و بویله ایتدی دیوب زبان جرأت
ایتمه زیرا سنک وجودک بر قدح سود مثابه سنده
و انلرک وجودی بر قفغان [?] ارسلان مثالنده در سن.
انی نجه احاطه ایدوب نجه ادراک ایده بیلورسن ممکن.
دکلدر همان مقدارک بیلوب اهل الله طعن.
و تعرض ایلمه در بیان مالغو بر نشان [?] کندرنه طبعی و کندین
کوزیجلرک بیاننده از هوس در عشق این دنیای دون

جون

ربع

چون زبان بر نفس آلوده
هوسدن و بو الحق دنیانک
عشقندن عورتلر کبی نفسه زبون اولمق لایقمیدر
یعنی بی همت نفس خسیسک زبونی اولوب دنیایی
دونک مردار فانیسنه عاشق و هواسنه موافق.
اولوب هوس بازلق ایتمک و کندیکه واجب تکلر لازم.
اولان حق احوالندن تغافل ایدوب عمر نازنیننکی.
هیچه صرف ایتمک لایق و معقولمیدر باد بی و نا اهل
دل نیکانکی با شهان تزویر روبه شانکی قلبوکزه و قلب
صاحبلرینه یا دلک و معنی شاهلرینه تزویرلک
و روبه شانلق یعنی دلکلک ایتمک لایقمیدر یعنی
نه کندی قلبوکز حقیقتنه واصل اولوب صاحب
دل اولورسن نه بر صاحب دله تسلیم اولورسن
کندوکی جهالتلمتدن خلاص ایدوب بیلورسن
دایما معنی شاهلرینه تزویرلک ایدوب انلره

انلره کونه کونه اسنادلر و بهتانلر ایلرسن و دوستلق
صورتندن کورینور بکنده وك کبی غافل قیاس ایدوب
دیلکی لك و ریشخند ایتمکه دلرسین و هر خصوصك
انلره بهتانه بولغه مشغول اولوب نقصانکرنده
سعی ایلرسن کر دزده حیزنکونی کدا آیت • وزنه کونی درن
ومکر نست ودغا آیت اکر نسنه قبول ایلینه دیرسنکه
دلنجی در واکر قبول ایتمینه دیرسنکه ریادندر
ومکر وحیله در یعنی اکر صاحب دل اعطا
و احبادن نسنه قبول ایده دیرسنکه دلنجی در
خلقدن تحفه وهدایا المقدن حیران دیرلکه
دروشلکدن وشیخلقدن مرادی ها خلقی
یمکدر واکر کمسه دن نسنه قبول
ایتمینه اکا دخی بهانه بولوب دیرسنکه
اهل ریادر مکر وحیله ایلرتا خلقه اعتقاد ویره

کندیم

کندیه اناندورن و دعواسنه تقویت ویره
کر دزانبرده توکونی طامع آنت • وزنه کونی دن تکبر مولع آنت
واکر خلقه قرشه دیرسنکه طمع کاردر واکر
قرشمه دیرسنکه تکبرلکی حرصی واردر یعنی صاحب
دلك خلقه قرشوب خلقاله انسیت ایتمسی مطلق
تکری تعالیدن اول خلقه رحمت وعنایتدر
زیرا صاحب دلك نظری کیمیادر هر کیمه نظر ایلسه
البته اول نظر برکاتیله انوك دنیوی واخروی
مصالحی مرادنجه اولور و فساده متوجه
اولمش اشکری صلاحه و شره میل ایلمس احوالی
خیره مبدل اولور زیرا صاحب دلك قتنده وحدت و
کثرت بردر وحدتده نه مشاهده ایلرسه
کثرتده دخی مشاهده سی اولدر ایله اولسه سنکه
دلدن و صاحب دلدن محروم و بی نصیب سن

دائما اکا بهانه بولمقدن سن خلقه قارشو
معامله ایتدکده طعن ایدوب طمعکندن دیرسن
وحدتده اولسه متکبرلکندن وریا وحیله سندن
دیرسن والحاصل هرکارنه بهانه بولوب نظر عنایتندن
دور ومهجور اولمغه سعی ایلرسن صحبت روح افزاسندن
ومجلس جهان آراسندن آراق دوشوب مدام رحمت
حقدن منقطع اولمق اوزرهسن یا منافق دار عذر
که من ماندم از نفقهٔ فرزندون یاخود منافق کبی
عذر ایتکنورسن که بن اوغول قیز وعورت نفقه سی ایچون
قالمشم یعنی صاحب دله بهانه بولدوغك وقت کند
بهانه بولوب منافقلر کبی دیرسنکه اهل عیالم وار در
اکرایشم وکوجم قویوب صاحب دل صحبتنه وارر ایسه ك
خدمتنده اولورسم اهل وعیالم نفقه سز قلورلر
رزقی نیم اوزرمده در بی مر ابروای سر خانه نیست

نی مر بروائی

بی مرا بروای دین ودنیا بست نه بکا باشم قاشمق روا سی
وار در نه بکا دین قرنمق روا سی وار در یعنی کند کبی بها
بولوب دیرسنکه نیم باشم قاشمغه الم دکمز قنده قالدیکه
اهل صحبته واروب دین دیانت اوکرنمکه ایچون باشم
اللهه فالمسند روحسه بنم مجاهده یه وار اهل دل
خدمتنه قدرتم وار در ای فلان ما را بهمت یاد دار
که شوم از اولیا یاآن کار دیرسنکه ای فلان
بنی همت ایله یاد ایله که بنده اخرنده اولیا دن اولام
یعنی مجاهده سز و خدمتسز و محبتسز غافل اهل
دله کامی حاجب دیرسنکه ای فلان بنی بکا همت
ایله اوله که بنده صوك اوجی اولیادن اولیدم
دلرسنکه زحمتسز حاضر جنتمش لقمه کبی یودب
ولی اوله حقه کله سن این محرمی نیزد دو سوز
خو ابنای هر زه کفتدر حقت بو سوز یده هم دردد

وحرامدن سوء بلمدی کویا اویقو بحینده بیکن
برقاج هرزه سوء بلدیکرو یاتدی یعنی هپ ایلك
ن شدة اوله که اولیادن اولمدیکی دردو حرامدند
دکلدر ایحق اوبخوارا سنده بر ایکی صیقلکوب کنه
یاتمق کبیدر اکر ازچوق دردی طلبنی اولندی
اولدر دانی بالضروری طیب الهی خدمتنده الدوب
دو الطلبنا بیدردی لیکن دردو سوز اولمدیغی
چون اسمه کی دیجی او یقوده صاینفکرکی نی فایده
ن ونی تاثیر در صح جاره نبست ازقوة عیال ازبرای لله
کنم کسب حلال نه جوبها نه ایدوب دیرکه هیچ عیال
قوتندن دیکا چاره یوقدر دیش دینلدن کسب
حلال ایلبه لمدیر یعنی دیرکه هیچ عیال نفقه
ن سندن و قوتندن خلاص بکا چاره یوقدر و اندن
نك نسنه یوقدر که چالشب کسب حلال ایلرم

لکجه

لکجه وکندیزدیشم دینبدن حلال قزنوب اهل عیالومه صرف
ایلرم بوندن اوزکه عبادت محال اولور جه حلالی
بنیم حلال ای کشته از اهل ضلال عذرخوت نمی پذیم نه حلال
ای اهل ضلالدن اولمش سنك قانوکذ غیرسن حلال
کورمزسن یعنی کسب حلال اولدکلدر که دنیا انك
هیدن واهل وعیالك ایجون چالشوب طریق حقدن ومعرفة الله
غافل و بیخبر اولوب مبداء و معادکی ونودب آخرتکی
دنیا یه صته سن بلکه حلال اولان سنك قانوکدرکه
ك اهل ضلالتدن اولوب حقدن و اهل حقدن بیگانه و الدک
دیمز سنکه بن دنیا یه نه ایجون کلدم و بونده کلمدن مراد اندر
و بونده مقیم دکلم انتقال ایتمك مقرردر اهل سفرك تدارك
اوزره اوله سی افضلدر دیوب چالنوکه چاره دیلمز سن همان
ب جزئی فرصت بولوب دنیا یه و شهواتنه مطیع و بنده اولوب
اهل عیال اولدم کسب حلال ایدوب خوشنجه زندکانه ایدیه

بوده امر خدا دردر سن امر خدا نه ایدوکن اکلیوب عکس
قیاس ایلرسن خبرك بو قدر که حلاول اولان سنك
قاذنکدرکه مؤمنلکدن دوروب کانده سن. آز
خدا جارستیش و ازلوتنی جارسنت ازدنی و از
طاغوذنی چاره خدادندرا کالومدن دکلدر چاره نیدندر
سکا ازغونلقدن دکلدر یعنی اکر کندکده و اکر غیالوکه کسب
حلاوله نعمت ولوت تحصیل ایده رن کمسنه محتاج والموق.
ایچون دیو چالشدوغکدن سکا اخرتده هرکز فایده و
وچاره بو قدر زیرا سنکله وانلرکه رزقنی قسمت ایدوب
ویرن خدادر بی سعی وکسب دخی ایرشدورن اولدر ولکن
چاره خداذن وم مرد خداذندر ودن الاهیدندر دیو خسته
لوتدن وازغونلقدندکلدر ای که صبرت نیست از
دنبای دون صبر چون داری زنعم الماهدون ای شول کمسنه
که سنك دنیادن صبرك بو قدر نجه صبر ایده بلورسن

ارشاد

ارشاد ایدیجیلرك خاصدن یعنی ای بو الجود دنیادن
ایرلمغه صبر ایده میین کمسنه دنیای واخرت خلق ایلین.
ومرشدلرك سلطاننددن که حقدر انوك فراقنه ویند
دوروا واق اولمغه نجه صبر ایده بلورسن ای که صبرت
نیست از پاك وپلید صبر چون داری از آن کی افرید.
ای شول کمسنه که تمیزدن ومرداردن صبر ایده مزسن نجه صبر ایده
بلورسن ایدنکه سنی تدی یعنی پاکدن مراد اخرت ومرداردن
مراد دنیا اولدیند که حدیث شریفده وارد درکه الدنیا حرام
على اهل الآخرة والآخرة حرام على اهل الدنيا وهما حرامان على
الله تعالى یعنی دنیا امدد آخرت اهلنه واخرت دنیا اهلنه
حرامدر وایکیسی دخی اهل حقه حرامدرسن مفهوم واولان
بو درکه ای دنیادن واخرتدن ایرلمغه صبر ایده میین
سنی عدمدن وجوده کتوروب نور حکمت ایله سر که سرای.
باطنك روشن وید قدرت ایله سرای ظاهرك سرشت

اهل

ومکون ایلیوب اخرده تناول نعمت وصلتنی دریغنه
لیاقت ویروب عشاقنی دلان شراب دیدار ایله مست
وبیهوش ایدن خالق کونینک فراقنه نجه صبر وتحمل
ایده بیلورسن اول سندن دذکر اهل جهنمک اشد
عذابنه فراقدر که نوردیکل آرحقدن جدا دوشوب ظلمت
قعر جحیمده قهر فراق یارله مقهور ومعذب اولوب
در یا لیتنی کنت ترابا دیرلر بردردلرنه یار وهمدم ابد سرلر
در بیان انکه هر بیر اکله بتنی اخراز نشست
انوک بیانندن درکه هر خولیکه صورتا کورسن
صوکنده جرکنلک مقرردر ای بدین لوتنها ای جرجبره
فضله ازابه بیزدراب رنه ای خرب لونلر که کورمش
کمسه دورانک فضله سن آب خانه وبکور تعنی
متاع دنیانوک هربری اکر نیجک وینه نجک وجمیع
محسناتکه جمله سنک اخری البته فانیدر

وزشتدر

وزشتدرنته که یوزا اشتها ایله برحه طعامه ملازم
اولوب حاضر ایدرسن هزار ذوق وصفا ایله نوش
ایدوب قرنک بیرا ایکن برلحظه لحمدن اول لذت
اشتها رفع اولوب بدننکه کثافت وثقلت بیدا
اولوب تا مضطرب ایدوب سنی آبخانه محتاج
فضلات ساقط ایتدرمنجه سکا امان
ویرمز ایله اولحق اول لذت وذوق واول عربلک
که یمزدن اول انده موجود ایدی بالکلیه
زایل اولوب جباثته تبدیل اولدوغنه نظر ایله
اولکه لطافتنه مفتون اولوب اخر زشتلکدن
غافل وهر طعام خوش صله اکل ایدیجی اولمه بیرا مرحبت
کوکران خوبینه کور دوطوان مغروان تغری و توا
اول ساقط اولان خباثتده دیکه اول خوبلغوک
قبحی وطبق ایچنده اول مغرورک واول کوزللیکک

وخوب رایحه‌ک قینی یعنی طوقا بخنده ایکن اول اسنده اولان
رنک وبوی دل اوبر وطعم ولذت طبع آمیز ومنع وریلر
اشتها ومسرت ایکیزا اوصافک قنده کتدیکی دی کوند او
آن دانه ندر من دام آن چون شدی تو صید شد دانه
نهان • جواب ویرب لسان حال الله اولدیرکه چونکه بلوغ
دانه ایدی بر آنک دوزاغی ایدم چون سن شکار
اولدوک دانه کزلدی یعنی حبت دیرکه اول چونکه بلوغ دانه
ایدی بر انوک دامی ایدم تا سن اولنوک دانه رنک وبونیه
کوکل ویروب بکا صید اولدک دانه نهان •
اولدی سن حبسومه کرفتار اولدک اوش حالوک
وکسبوک مشاهده ایله دیرایدی معلوم اولدیکه
بو دنیای دونک صفاسی جفایه ومحنتی محنته مرهوندر
عاقل کامل اولدیرکه صفاسی قبول ایتمیوب جفاسی
ومحنتنه کوکل ویرمیوب فناسی اختیار ایدروکیوب

عدوکی

عدوکی واشدوب کوزمدوکی کیمیش و یمش وکورمش
وا شمش عد ایدرو هیچ برآرزویه تعلق ویرمراده تعلق
لنیك ایتمیوب دایما فکری وذکری وشهود وسیری باری تعالی
اسماء حسناسنه وصفات اسنی سنه عقد ایدوب
جمله اوقاتن نقد ایلر تاکه حق تعالی دخی انکا شفقت
وعنایت ایلرایدوب کوزنی اعیان موجوداتوک اسرار
حقایقنه کشف واطلاع تام وذات وصفات
ابحرده درج اولان اطوار دقایقنه وانوار رقایقنه
کماهی شهود وسیر تمام میسر ایلیوب بو دار دنیانی
لمسالر ایچون بنیاد وسرای اعزتی کلره اباد ایدوب کی
عیناکو ستروب انکا منظور ایلر اولدخی مرادنه ایدوب
اکلیوب اوداته وحقیقته لایق عملنه اینه
انکا مشغول اولوب مقصودی با الذات
واصل وغیریدن منقطع ومنفصل اولور •

سعینده و اهتمام كلی ایلر هر كه آخرتین ترا و مسعودتر
هر كه آخرتین ترا و مبعودتر هر كه آخرت كو بحر كدر سعادتلو
كدر هر كه آخر كو بحر كدر را آغ رقدر یعنی اهل سعادت و الدر
هرنسنه نك آخرینه نظر ایدوب اولندن حذر ایلر و دنیا
و دنیا كه آخر نفسك آخریدر اولدر اندن حذر ایدوب
عالم آخرته كدز ایلر و غلف دنیادن نفسینی خلاص ایلیوب
غداسن حكمت ربانی ایدوب جنان حقدن مبعود ایكن
مقرب ایلر ای زحونی بهاران لبكران نبكران
دردی سردی ای بهارلرك خوبلغیندن طوطغن اسرن
نظر ایله اول خزانی وقتنده اولان صارلغنه صوقلغنه یعنی
وقت بهارك خوبلغنه و لطافتنه تعجب ایدوب طوداغوك
اسرمه انوك بقاسزلغنه و خزان ایرورتندن جمیع اشجار
و ازهارك صرووب دوكلسنه نظر ایله دو زردی طلعت
خونسید خوب مرك اودایادكز وقت كوندزكو نشك خون

خزان

غروب

طلعتن

٩٩

طلعتن كوردك غروب وقتنده الومنده یاد ایله یعنی شمسك
كندزن شعاعن و كاینانه ضیاسن كوردك غروب ایتدكده
صكره ظلمتن و كجه قرا كولغندن یالكوزلق شده تندن
غافل اولمه و عمر كندزی آخر اولوب اجل كیجه سی ایرشوب حیات
كونشی غروب ایدوب قبر قره كلغنده بی كس و تنها قالدوغك
یاد كدز كیدرمه بدر زاد ایدی بر خوش عذاره طاق
حسرتا شرتا هم بیتر اندن محاق بدرا اولمش ایكی بو خوش عذار طاقتك
اوستنده كوردك اكسلدكن حسرتنه دخی نظر ایله یعنی بودنیا
كجه سنده هر بدر مثال صاحب جماله كوكل ویرب ایبابانی
ضنمه ساعت بساعت اول جماله نقصان بولوب حسرتنه
و اكا الدنوب شیقنه اولنك بذامینه نظر ایله نیس اهل
بصیرت بو دنیا ادونك اعلی و ادنی برمتاعنه دل ویرب
انوك فراقی دمنده هجری جامندن شراب زهر الودی نوش
ایتمه دنیان ترك فنا و كسب تعالی ترك فنا سرمایه سیله بقا كسب ما

ن

ت

ایتمسنك بیاننده در هر كه ازوی شاد كردی در جهان
از فراق او بیندیش آن زمان بو جهان ایچنده بر نسنه‌یه
شاد اولدك انوك فراقندن خوف ایله اول زمان یعنی
بو جهان ایچره هر قنغی مراده مسرور اولورسه نفس انوك
شاد و خندان اولسن همان اول نفس انوك زوالن
و فراقن فكر ایدوب حذر ایله كه عقبنده بله در
شاد بس كس شاد شد آخر ازوی خسته و مهجور باشد
اول نسنه دیكه سن شاد اولدك اندن چوق كیمسه
شاد اولدی آخر اندن نجه مجروح اولدی یاد كبی اولدی یعنی
اول نسنه شاد اولوب سوندوكی ازو به نجه سنك
كبیلر شاد و خرم اولدی آخر انلردن مجروح اولوب سرسیل كبی
ساكن اولدی از تو هم نجه هر تو دل بروی نه بینی كو بجهد
تو خود ازوی نجه . سندن دخی مجرور درسن كا كوكلو
اندن اولكه اول مجرور سن اندن مجروح یعنی نجه

استدنا
شاد ایدوب

شاد ایدوب غافل ایكن الكلرندن مجروح اولوب شمدی سنك الوك
كلدی سنده مغرور اولدی امدی فرصت الكن ایكن
اول مجروح مرددن اول سندن سن مجروح اولوب اندن خلاص
اول تا اولكه‌لر كبی ناكاه الكدن مجروح اولوب سنی ده اسیر حسرت
و ندامت ایتمسون عشق بر مرده نباشد زانكه مرده پایدار عشق را
بر حی و بر قیوم دار اولیا وسننه عشق مقیم دكلدر
عشقی حی قیوم اوزرینه طوت یعنی دنیا و ایچنده هر نه كه
موجود در جمله‌سی مرده و بی جان حكمنده اولان نسنه‌یه
عشق بازلق ایتمه عقل ایسنی دكلدر عاقل و عارف ایسك
عشقكی خدای قیومه طوت تا وصلیله بهره‌مند اولوب
بقای ابدی و لقای سرمدی یه ایرشه سن عشقهای كز
پی رنكی بود عشق نبود عاقبت ننكی بود صول عشقلر كه
رنكیچون اوله اول عشق اولمیه عاقبت عار ایلمك اوله
یعنی هر عشق كه ایكو و اق بدن و لعل لب و خط و خال

وسیاهی چشم وابرو ایچون وسایر محسنات ماکل ومشارب
ومدح بس وبونلره مشابه نسنه‌لر ایچون اولمش ولا اول
عشقدر کلدر بلکه عاقبت عار وحجالتدر
پرتو خورشید بر دیوار تافت تابش عاریتی دیوار یافت
کونشك پرتوی دیوار اوزره چالدی دیوار عاریتی ضیا بولدی
بولدی یعنی اول رنکلر که خوب ورعنا ودلبرده
ونظر خلقده بی نظیر معشوقه دل سودازده اولوب انلره
عشق بازلقلر ایدرلردی شمس معنوینك پرتوی
دیوار وجودلرینه منعکس اولوب بو شیون عاریه ایله
روشنلك ولطافت وطراوت کسب ایتمشلردی خلق
عالم اول پرتوك اصلندن بی خبر وغافل واول حسن
باقیدن بی ادراك وبی حاصل عکسیله مهربانلق وفطنته
کوکل ویره خیال عکسیله مهربازلق ایدرلردی بونلره
بونی اصل شهودله مستغرق وبر ذوق ایکن ناکاه

اقتاب

آفتاب ازل بونلری اول عاریتی ضیای کندیه الوب عالمه سفر
ایدجك دیوار وجودکه بدنلردر خراب ویباب وسفال
نی اب اولوب اول کسوه زینن لطافت وروشنا وحلاوت
بالکلیه زایل اولیجق اول عشق بازلك ایدن نامرد
غافللر کوزلرن اچوب کوره که کوکل اچلمش زنده بیلکلر
اسرا ایدی اول وقتلرده ندامت چکمدین شمدیدن
بر عاقبت اندیش اولوب هر شیئك حقیقتندن اوزکه
نظر اغیه سز دلجه بندی برکلوجی ای سلیم واطلب الاعلی
که او باشد مقیم برکمسه که کوکل نیچون بلکه سز ای بونه
بر اصل طلب ایله که اول مقیم اولا یعنی و حسن فانی
آیلدل بر طراقیسکی اوزره ضیاء شمس کبیدر که دمبدم
حرکت ایدوب زایل اولمقده در اکا کوکل ویرب ایلدلك
بر اصل باقی طلب ایله که هم مقیم بالذات اوله هم بران
کندی ذاتندن منفك وطشره اولمیه

دربیان ترک دنیا

دنیا ترك ایلمنك بیاننده در

بند بگسل باش آزاد ای پسر چند باشی بند سیم و بند زر

باغچی قیرزادا اولدی اوغل بچه یه دك كومش و آلتون
باغلوسی اولورسن یعنی کمش و آلتون حد ذاتنده
بر جماد سنده رکی آی و کمش تربیه سیله بو بلده
زنکین اولوب اهل دنیا قتنده عزیز و محترم اولو بو خسه
حقیقتده طاش و طپراقدر سنکله سجود ملائکه
اولان آدم سن کوتری مله یکده و حیوان و نبات
و جماد سنك سایکده بچه بو اسفل موجودات اولان
طاشه و طپراغه کوکل بغلیوب اسیری و حرمت ایسن
یومی نفع و ضرر ندی قروب مردان کبی آزاده ای
قیدا اولسك اولمزمی

گر بریزی بحر را در کوزه چند
گنجد قسمت یك روزه

اکر دکزی بر دآغه دوکسن
نه مقدار صغر کونلك قسمت یعنی حقك نعمت

دریاسنه نسبت انسانك کوکلی و کوزی بردار
مثالنده در اکر اول دریانی بادیه بر داغه
دوکسك نه صغر کونلك قسمت کبر داغك وجود
ظرفینی الدوغی مقدار زدکه بر کز قرینك طو بنجه
در زیرا قرینك طوبوردغك قسمدن غیرسی طاهر
انجه بیك خزینه ده اولسه معنا سنك دکلدر
خارجدندر سول سبب نکه اول ساعت اجل
کلوب وفات ایلسك اول نعمدن بر ذره
سکا عاید و سنکله یله کیدوب سکا
انلردن فایده یوقدر ایله اولسه انسانك مالك
اولدیغی قسمتی انجق قرنی طویردوغی در غیری کلدر
و معیدسی کوزه سنده دغن لقمه دن غیری عالم
طولوسی نسنده یه مالك اولورسه کندیدن طشر

کوزه چشم حریصان پر نشد تا صدف قانع نشد پر در نشد

حریصلرك كوزی كورسی طولمدی تا صدق
قانع اولمدی انجق ایله طولمدی یعنی حریص وكنلر
دنیا طولوسی نعمت جمع ایتسه‌لر كوزلری برداخی
طولمغه امكان یوقدر زیرا قسمتدن آرتوغن نه
وجودنه اضافت ایدوب تصرف ایده بیلور ونه نقل
هضم ایدوب اعضاسنه ضم ایده بیلور انجق حرصله
سعی ایدوب حرام و حلال جمع ایدوب عاقبت دشمنلر
برغوز كیدر اما قناعت ایلینلر قسمتلرنده راضی
اولوب راحت و سلامتده ایرشوب رضا و تسلیم
و نور ایمان ذكر الله صدق قلبلرینه اولوب
ایكی جهانده سرور و انبساط اوزره اولورلر
ترك دنیا هركه كرد از زهد خویش بیشتر آید بیش او
دنیا و پیش
هركه دنیا ترك ایلدی كندی زهدندن
انوك اوكنه كلدی اوكنه دنیا و دخی

زیاده یعنی هر كمسنه زهد تقوی ایله الله ایچون رضاء الله
دنیای ترك ایده انك هم دنیا اوكنه كلور هم دنیادن زیاده و
كلور كه آخرتده ایكیسی ده كندونك ملكی اولور هر كه
آز دنیا برخوردار شد این جهان در چشم او مردار شد
هركه دنیادن برخوردار اولدی بو جهان انك كوزنده
مردار اولدی یعنی هر كمسنه دنیادن حقنه لیاقت بولوب واصل
اولدی بو جهانك زیب و زینتی و مال و ملكی انوك كوزنده
خور و مردار اولدی ملك برهم زن تو ادهم وار زود
تا بیابی همچو او ملك ودود
ملك دنیایی برهنه اور ادهم كبی
تیز بوله سن انوك كبی وجود ملكنی یعنی ابراهیم ادهم حضرتی
دنیا ملكینی برهنه اوروب ترك ایتمكله بقا ملكنه یول بولدی
سن ده طالب عقبا ایسك تیز اول بو ملكدن فارغ
اول تا انوك كبی وجود ملكنه داخل اولوب اول ابدی مقامه
ایره سن این جهان خود حبس جانهای شماست هین روید
آن سوكه صحرای شماست

سنوكه صحراي آسمانست بو جهان خود سزك جانلريكوزك زندانيدر
آكاه اولوك اول جانبه يوزك كه سزك صحرا كوزدر
يعني سزك جانلريكوزك مكاني صحراي آخرتدر بو جهان
ارواحك حبس خانه سيدر غافل اولمك دوحكري
اول صحراي راحت آباده ايرشدرمك سعيندن اولوك
جهان خاكست نيز تاريك وتنك هست بروي عالي
بي بودنه ننك كه بو جهان قتي قراكو وطار بر قيودر بوبلدن
طشره بر عالم واردركه زنكسزدر وقوقوسزدر يعني بو جهان طار
وقراكو قيو مثابه سنده در اول جهانك بوندن طشره در زنكسزدر
وبو سوزه واسعد جهد ايدوب بو جاهدن خلاص بولوب
اول عالمك قوقوسن الوب انوك زنكيله زنكلنوب بو فاني
زنكلدن ومسمقو قولردن خاني ازاد ايتمك اوزرنده اولك
انبيارا تنك آمد اين جهان چون شهان رفتند اندر لامكان
انبيايه بو جهان طار كلدي شاهلر كبي لامكانه كتديلر يعني

يعني اول

يعني اول جهانه لامكان كه بو جهان اكا نسبت شول
صحراي بي بايانه نسبت بر طار قيو مثالندندر انبيا عليهم
السلام بو طار قويه كلدكلرنده كمال حجرت والم چكوب بر آن توقف
ايتميوب اول صحراي لامكانه پرواز ايدوب خلاص اولدلر بلر
سنده موش وجعل كبي بو طار قويونك ايچنده خوش كلوب
انده مقام طوتوب اول صحراي ونعمه روحك جسمين كشاده
ايدوب انبيا كبي اول عالمه عزم ايله بو خسيسه اول جاهده
ابدي حبس اولوب نجاته ايرمكدن قلورسن صكره ندامت
فايده ايتمز ذكر حق كن بانك غولان را بسوز چشم نركس را ازين
كركسي بدوز حقي ذكر ايله ديولرك اوازلرين يندر نركسن كوزيني
بو كركسدن ديك يعني ايمانك حق ذكر ايدوب قلبو حايل
اولان وسواس وخناس اولاتش توحيدله يقوب كل ايله
ونركس كبي دنيايه اچلمش كوزكي انوك مردار كركسندن
خدا قلبكده مكان بغليوب نوردي ايله كوزلرك دوشن

وبوی حقایقله دل وجانك گلشن كبی اوله دیار
ذم مال وجاه هست مال ومنصب ذمنك بیانندهدر
مال وزر سربسر ایبود مجنون كله كل بودكو ازكله سازد
مال والتون باشده كلاه كبیدر كل اولاكه اول
كلاه هدن صقلیجی دوزه یعنی كلاهله باشینی
اورتوب صقلیجی كل اولاندر اما معنی یوزندن كل
اولاندر كه مال والتونله كندیسن صقلیوب طشنی زین
ودرونی بی هنر وبی مغز وجاهل وبی نظردر انك زلف وجعد
دعنا باشدش چون گیش نه خوشتر آیدش
انوك زلفی وطره كاكلی رعنا اولدیغی چون كلاهی كیدوكی
خوشرق كلور یعنی انوك سنه‌سنی كیدنه سبی
معارف الهیه ایله مشروح ودل چون خزینه‌سی حقایق
ربانیه ایله مملو ومفتوح اوله انوك لباسن وعریان
وفنا وترك ایله میدان فقرده رجولان اولدیسی شول

پریشان

پریشانله خاطر غم دیده‌لری گشاده وپرجوش ایلیه مال
دنیا دام مرغان ضعیف ملك عقبی دام مرغان شریف
دنیا مالی ضعیف قوشلروك دوزاغیدر عقبی ملكی شریف
مرغلرك دوزاغیدر یعنی دنیا دامنك دانه‌سی كه ملك ومال
ومحبت اهل وعیال وجاه وریاستدر وبالذكر حقیقتده
جیفه مثالنده‌در وبونلره میل ایدوب دامكرنده گرفتار
اولنلر شول ضعیف بی هنر وبیچاره وآز سیغلی قوشلر شبانه
سنده‌در اما ملك عقبی دامنده دوشن مرغانوك شریفی
وقش اولدر كه دنیا جیفه‌سنه كركس وار مایل اولمیوب شاهین
ملك وبقا ومقام بلندپرواز شكارنده همت ایدوب
اول جانبه طیران ایدیلر لاجرم سعیلری ضایع اولمیوب
حق جل وعلا انلرك صیدلرن حور عین وتشتهیه الا
ی نفس كه كورلر لذت الیوب نفسلر اشتها ایلدك نعم باقی روزی قلدی
اما انلر كه همای همتلری بلندپرواز وكوم یكتا ایدی

ذی قیمتلری بی حرص ازا اولوب نه کرکس وارجیفه
دنیایه میل و نه شاهین وش صید عقبیه طفیل
اولدیلر انلر مقام محموده واصل اولوبنار افعالی و نور
صفاتی اسرار ذات احدیته مبدل ایلیوب فمنهم سابق
بالخیرات زمره سندن اولوب نه کرکس وارجیفه
دنیایه میل و نه شاهین وش صید عقبی نه طفیل اولدیلر
انلر مقام محموده واصل اولوبنار افعالی و نور صفاتی
اسرار ذات احدیته مبدل ایلیوب فمنهم سابق بالخیرات
زمره سندن اولوب انبیای مرسلین و اولیای کاملین
حضرتی روحلری مقیم و مظهر رحمن و رحیم اولدیلر یارکونه
ای اسیر این جهان نام خود کردی امیر این جهان
عکسنه ای بو جهانک اسیری کندی ادکی امیر جهان
ایلدک یعنی حریص و هوا و نفسنی و فانک بنده سی
و اسیری سن بو ایله اسیر و مبتلا ایکن نامکی عکس

ایدوب

ایدوب امیر جهان ایتمشسن ای تو بندهٔ این جهان محبوس
جان نام خود کردی امیر این جهان ای محبوس جانلو سن
بو جهانک بنده سی سن بجهیه دک کندکه جهان خواجه
سی دیرسن یعنی سن لیل و نهار بو جهانک خدمتنده
اسیر اولوب جانکی حبس ایتمشسن بجهیه دک مبداء
و معاد کندن بیخبر اولوب کندکه خواجهٔ جهان دیو
حبس جانی معمور ایدوبن انور مقدمه سن مر اسیر را
لقب کردند شاه عکس چون کافور نام آن سیاه اسیرلره شاه
لقب ایلدیلر عکسنده شول سیاه ادی کافور
اولدیغی کبی یعنی انلرکه طبیعت بندندن خلاص
اولوب کثافت بشریه سن لطافت روحه تبدیل
و درکات سفلیه سن درجات علویه تحویل
ایتمیه صورتا شاهد اولسه شاهلق نامی اکا سیاه
کافور نامی کبی لقبدر انوکیچون که اسیر دنیای

دیندر و عارینی سلطنتله مغرور و علم ازل و ابد
بحر و مهجوردر تا سلطنت اخروی که علم ذات و صفات
خداوندیدر اکا واصل اولوب یعنی شاهلرینه
که اهل الله در انلره همنشین و انلردن تعلیم
اسما ایتمیه عارینی ملکدن خلاص بولوب ابدی ملکه
تحکم ایتمز حقیقتده لاجرم مفلس و بی نوا قلور شاه کو
از حرص قصد حرام می کند او را گدا گوید همام شاه که اوله
حرصدن هر حرام قصد ایده صاحب همتلر اکا گدا
دیرلر یعنی شول شاه که حرصدن حرام مال جمعنه
و خزینه و خیل و حشم سوداسنده اولوب ملکت
باقیدن غافل و معرفت نفسندن بی حاصل و حام
ملك فانیدن مست و لا یعقل اوله انجلین شاهلره
همای اوج همت اولان همام آنی گدای بی نوا درلر
شاه آن کو ز دنیا فی فراغت نیمه و خورشید نوش باد غنست

باد غنست شاه آنی بلکه اول شاهلقده فارغدر آی
آی سوز و کنش سوز نوری بلدر یجد یعنی شاه اولدر
جهان شاهلرینك غوغاسندن فارغ اولوب توکل
و قناعت کشورنده عسکر زهد و تقوی و عشق و عرفان ایله
وجود ملکین فتح و فتوح ایلیوب ما سوا خواطرنك حبش
بهجومن صنوب تا رمار ایده و قلب شهرستانی معمور
ایدوب سلطان روحه تختگاه ایلیه و فضل
و عدلله وجودی معموره سنده حکم و حکومت ایلیو
رعایای قوای روحانیه سنك کما ینبغی ضبطنده
ممارست و امان و راحتله حفظ حراست ایتمیه
سنده اهتمام ایلیه تا دزدان نفس اماره و دیوان
هوای شهوات مکاره یول بولوب مملکت محروسه
بر فساد ارشد رمنه لردا ایما امن سلامت ایجره
فارغ البال اولوب آسوده و مرفه اوله بعده

بعده قوافل اسرار الهی و رواحل فیض نامتناهی ساعت
بساعت عالم لاهوتدن تختگاه دله نزول ایتمکده حالی
اولیانک حقیقتده مالك وجودی شاهلغنه سزاوار .
و نور ذاتی بی منه و خورشید لامع و تابداری توقیع فرمانی
مثال ذو الفقار قاطع و قهار اوله تخته بند ست اخیه
تختش خوانده صدر بند ازی و برد زمانه تخته بند در اول .
کم سن انی تخت اوقوسن سن صد رصنوبرسن وقبوده .
قالمشسن یعنی اول تخت دیو فخری ایدوکوك بر تخته دن
جا المشسن نه ذکر حقیقتده نه غیر وجنده فایده وفنده زوال ندن
ضرر وازدر زیرا هیچ مثابه سنده در و صدر ظن ایدوب .
تخته قعود ایدوکوك قبودن طشره قالدوغکدر حقیقتده
تخت وصدر کوکلدرکه اکا جلوس ایدن ایکی جهانده شاه
اولوب کوتری موجودات سلیمان نبی وار بحت تصرفنده محکوم
و مسخر اولور ازراج ارجعی ازی زجوده یك . عاقبت

و

ازنو بماند مرد رنك خراجدن اکر قوم کبی التون جمع ایدن سن .
عاقبت سندن ازنه قلور یعنی مملکت خراجندن دینار و
قومیلر صاغیشی التون جمع ایدن سن عاقبت سندن ازنه قالور .
دشمنلرك زعمونجه خرج ایدوب سن نقیر و قطمیر انده .
حساب ویروب عذابن چکملکدن اولور سن زرد بان خلوتن
ما و منیست عاقبت زرد بان افتادنیست حلقك .
زرد بانی بوما و منلکدر عاقبت بو زرد بان دشمنلکدر یعنی .
حلقك انانیتی وجود بنلکی زرد بان کبیدر هر کمکه اول .
زرد بان عروج ایدر عاقبت اندن دوشر در هر که بالاتر رود
احمقی ترست کاستخوان او بتر خواهد شکست هر کمکه .
یوجه رك کیدر احمق در که انوك کمکی بتر اوشه کر کدر .
یعنی بوما و منی زرد بانده هر که ار تجوق حقیر انوك کمکلری ازلوق .
قرلور پس عاقل اولدر که کندنی هیچ مثابه سنده ایدوب
بنلك و اولولق حقدن غیریه لایق دکلدر انسانه لایق

لوبسی

اولان تواضع ومسكنتدر نتكه حديث شريفده
واردر كه من تواضع لله رفعه الله يعني بر كمسنه الله ايچون
تواضع ايلرسه الله تعالى اني رفع ايلر رفعت ويروب درجات
عاليه ميسر ايلر امدي تواضع ومسكنتي خوايدن بو ملك
زر بابنه چيقمقدن حذر ايليه زيرا اوله زر بابنه چقن البته
دوشسه گركدر طمع ايدوب يوكسكه چقوب دوشنك حالي
معلومدر كه زخمي انجو چكوب كمكلري ازلوق
شكست اولجقدر از خداوند يكي دادندن عوام
باز بستانند از تو همچو دام ° اول قنديلكي كه سكا
عوام ويرمشدر كه وسندن اوديج كبي الورلر يعني عوام
وخلق ويردوكي منصبك وحكم ورياستك
ثباتي يوقدر اوديج كبيدر اكا الدنوب مغرور اولنلر
بلسونلر كه اوديج حكوب الدقلر وقت انلره قلاجق
فايده ايچون حسرت وندامتدر ده خداوندي عبادت

بحق

هم

هلق

بحق تا خداوندت ببخشند عبادتني قنديلكي حقه ويرتا سكا اتفاق
اولنمش قنديلك بغشليه يعني عبادتي ملكي وسلطنتي بر آدم
ادهم كبي وتخت بادشهلر كه ترك تاج وتخت ايلسلردر
ايلر كبي رضاء الله ترك ايله تا حق تعالى سكا بر بادشا
ور افنديلك بغشليه كه هم نه زوال وباقي هم شراب طهور
خدا انك ساقي وله ودنيا بادشاهلقلري اكه نسبت
كوزه رنما غنه نسبت ملح اجاج كبي اولا دربازه
آفت وشهر شهرت افت لكنك بنا نندن در اشتهار خلق بند
محكمست دزده اين از بند اهن كي جست ° خلقك اشتهاري
محكم باغدر يول ايچنده بودم باغدن قچن آزدر يعني
خلق ايچنده مشهور اولمق طريق حقده محكم باغدر كه
ادم باغدن زياده دردر زيرا سالك علايقدن وعوايقدن
خلاص وازاد اولمينجه طريق حقده قطع مراتب ايدوب
مراده وصول بولمز بعضيلره علم ومعرفت بند اولور بعضيلر

زهد وصلاح وتقوی بعضلره زهد وصلاح وتقوی
بعضلره عزلت وریاضت ومجاهده والحاصل بو صفتلر دن
بریله مشهور اولوب اول فعلك اشتهاری کابت اولوب
حقه واصل اولمقدن الی الیقوردمردن باغ اولوب منزله
ایرمکدن مانع اولورنا جذبهٔ الهی ایرشوب اول باغی
دوراید وب قرمیه مقصود بالذات واصل اولمقدن قالور
بت برست کبی اولوب اول صفتله خلقه مقید اولور حقدن
دور ومهجور اولور نعوذ بالله پس سالکه لازم
اولان بو اولدیکه کندنده هرکز فعل وحرکت کورمیه
وابن الوقت اولوب کوکلن وکوزن حقدن ایرمیوب
هرنه صادر اولورسه اکر لطف اکر قهر مطیع اولوب کندی
ارادتن فنا ایدوب مطلق ارادت حقاله قائم اولا تا بو آنی ننده شو
سلطان مباش زخم کش چون کوی شو چوکان مباش
تا قادر اولدیغجه بنده اول سلطان اولمه طوب کبی زخم چکی

اولجوکان

اولجوکان اولمه یعنی قادر اولدیغجه اولمقدن ومردم
آزارلقدن حذر ایله ذلیل وخوار ومسکین اولمغی عادت ایدن
وخلقك جفاسنه تحمل ایدوب بلادن وعنادن یوز چویرمیه
وطوب وش نذکلو زخم چکوب زحمت کورسه عناد
ونزاع ایتمکه دوشمیه وچوکان کبی کمسنه یه حواله اولوب
زخم والم ایرشدرمیه دائما راحت رسان اولمغه سعی ایده
هرکه اندر عشق یابد زندکی کفر باشد پیش او جز
بندکی هرکمسنه که عشق ایچنده دیرلك بولور کفر اوله انوك
اوکننده بنده لکدن غیرسی یعنی هرکه شراب
عشق الهی نی نوش ایدوب حیات ابدی وعمر جاودانی
حاصل ایتمش اوله ودیدهٔ بصیرتله جمیع اشیاده وجود
حق مشاهده ایدوب مستغرق بحر هویت اوله انوك
اوکننده بنده لکدن غیرسی کفردر زیرا مستهلك در
هرنه نظر ایتسه کوردی کی حقدر حقه بنده لکدن غیرسی

كفر واشراك والوهيته اشراك اولور نعوذ بالله

دانه پاشي مرغ كان بر خيد غنچه پاشي كودكان بر كند

دانه اولورسك قوشجغزلر سني دوشرلر غنچه اولورسك
اوغلنجقلر سني قوپررلر يعني طالب حق اولميوب اهل دنيا دن
اولورسك البته انوك بر ضدي وبر خصمي واردر كه انوكله
سني شكار ايلر دانه اولورسك قوشلر دوشلرلر غنچه
كل اولورسك اوغلنجقلر قوپررلر والحاصل قورتولمش
بو قدر هر كمالوك زوالي وهر بقانوك فناسي مقرردر بودنيا
دنياده لمسيه راه نجات بو قدر تا كه روباردن
محجوب اوله لر بالكليه حضرت حقه توفيض ايدوب كندي
آرايردن چقوب محو وفاني اولمنجه خلاص چاره يوقدر

هر كه داد او حسن خود را در مزاد صد قضاي بد سوي
او رو نهاد هر كه اولكندي حسنني مزاده ويردي يوز بر
قضا اندن جانبنه يوز قودي يعني كمكه كندي كمال ومعرفتن

وهنر

١١١

وهنر ومهارتن آشكار ايدوب خلق عالمه صاتوب دكيه
يوز بد قضا اكا يوز كوستررنجه لركه انده عيب وبهانه
بولوب ذم ايلر ونجه لر هنرنده ماهر اولدغنه حسد ايدوب
بغض وعداوت ايلر حاصل بو ذكر السلامة في الوحدة
سلامت بلوكوزلقده دركه هيچ كس سنك حالكدن
خبردار اولميا يوب اسرار ميا في البالكم دست رسي اولميا خلق
عالمك ضمائرندن مال وحقيقتك مستور ومخفي اوله ۵
نته كه حديث شريفده بو وارد اولمشدر كه استر ذهبك ۵
وذهابك ومذهبك يعني التونك وسفره كتمك ومذهبك
كه سلوك ايتدوكك طريقكدر وانوك اوزره آبا ۵ بسيدر
ودستوكدن ودشمنوكدن ستر ايله وبو اوچ نسنه
نك عدوسي وره زني بهايه در آشنا صورتندن كلورلر ۵
سركه مطلع اولوب سنكا مسلط اولورلر ابليس
وش لوح ضميرك مخبط ايدرلر زنهار بونك كبيلردر

احتراز ایلیوب اصحاب صدق وصفادن غیریه راز ویرمز
هم آزاد ایدیمه‌سن یانوز قضای بد یوز کوستروب سنی
گرفتار دام حسودان ایدرکر آزاد ایتمیه ده رباعی
دنیانك یوقلق و فنا عالمینك فایده‌لری بیانینده در نبیتی
بو سنین چارق قامدن نیاز ده طریق عشق محرابی آز
کورك و چارق کلدی نیازدن عشق بولندن ایازك
محرابی یعنی ایازك اول حجره‌کیا سیدرکه انوك حجره خاصی
وار ایدی کیمکندن غیری اکا برفرد داخل اولمزدی بر کون
امرا واهل دیوان سلطان محموده غمز ایدوب دیدیلر که
سز ایازی صادق و صافی قیاس ایلرسز اشده ایازك
سنده‌ن مخفی بر حجره خاصی وار در که جمیع خزائنی اندن جمع
ایدوب حفظ ایتمشدر کیمسه‌ندن غیری هرکز کیمسه کیرمزدی
سندن صقلیوب خلوت خاص ایدنمشلر سلطان
محمود بو سوزی استماع ایدجك تعجب ایلدی اما ایازك

صدق

صدق واستقامتن کما لیله تحقیق ایدنمشدی البته بونك
بر اصلی وار در دیو کلدیلر ایلیوب تفکر ایلیوب غمازلره
دستور ویردی که وارك اول خزینه‌نی بصك واخذ ایدو
مال ومنال وجواهری هب یغما ایلك الك سزك اولسون
بونلر ده بونی اشیدوب شاد وخندان اولوب اوتوز مقداری
امینه کچه ایچندن ایازك سرایینه کلوب اول حجره‌نك قپوسن
یقوب خشمیله ایچرو کردیلر اطرافه نظر صالوب کوردیلر لیس
فی الدار غیره دیار حجره ایچنده بر کوزنور نسنه یوق
الا بر کهنه حصیر غلمش ودیوارده بر میخ اوزره بر اسکی
کوردك یانده سیلا بر کهنه چارق بار سی اصلانمش غیری
نسنه یوق بو تعجب ایلیوب ایتدیلر احتمالدرکه بونلری
حیله ایدوب مالی یرده دفن ایتمش اولا دیو حجره‌نك
درت جانبین اشوب قزمغه مشغول اولدیلر تا که
عاجز اولوب فراغت ایتدیلر کوردیلرکه چاره یوق

عاقبت خجل وشرمسار اولوب ایازك کلوب آیاغنه
کلدیلر عذرلرین دیلوب زاریلقلر ایتدیلر ایاز دخی
عذرلرین قبول ایدوب صوچلرین پادشاهدن دلك ایلدی
اولدخی انلرك جرملرین ایازه حواله ایدوب سن نجه بلورسك
ایله قیل دیدی اولدخی عفو ایلدی اندن سلطان محمود ایاز دن
سؤال ایدوب بونه سردر ایازدیدی ایاز دخی جواب ویروب
دیدیکه اول زمانکه بنی دار الحربدن طوتوب کتورمشلردی
بوکورك ارقمده وبو چارق ایاغمده ایدی غیری نسنم یوغدی
اول زماندن برو پادشاهك دولتنده بو مقداره کرامته
وسعادته ایرشدم آصف دوران اولوب هفت کشوره
حکمم مسخر اولدی هرکاه که دیوان پادشاهیدن
فارغ اولوب خانه مه عزم ایدوب طوغری بوحجره یه کروب
بوکورکله بو چارقی نفسمه عرض ایدرم که ای نفس
سرکش اولمیاکه دولته ایردم وزیر اعظم اولدم دیو

مغرور

مغرور وخالقه کبرله مسرور اوله سن وسنی بو کورك پاریله بو چارق
پارهدن غیریه مالك وقادر دکل ایکن بونجه دولت و
ب وسلطنته ایرشدردن پادشاهلر پادشاهینی یادکردن کیدرر
ویردوکی نعمته کفران اوله سن دیو نفس خسیسه تنبیه ایدرین
دیو جواب ویردی وبو اراده حضرت خداوندکار قدس الله سره
بسرهم المختار بو زرلرکه چارقدن مراد بدندر صلبندن
نازل اولان نطفه وکورکدن مراد انا رحمنده اول نطفه
بر ظرف اولاندر فائده که اول نطفه انده صورت بغلیوب تکر
اولوب اندن وجوده کلوب احسن تقویمده انسان اولاندر
وجمله انسانك مبداء واصلی اول نطفه ایله اول قاندر
ایله اولسه سالکه لازمدرکه ایازوش عالم عدمدن وجوده
نیله کلدوکن ونه دن حاصل اولدوغن بلوب بر آن یادندن
کیدرمیوب دیه که سنی عدمدن وجوده حضرت حق
بر قطره نطفه وبر قطره دم ایله روان ایدوب بونجه
صفات کریمه ایله بشریتك زینت ایلیوب حیات ویر

سمع وبصر ونطق وادراك وعلم وقدرت واراده وذخی بحه
صفتلر وقوتلر ویروب قرین وار اسنده ایدوب خلیفه ایلدی
سنمدی شرط انصاف دکلدر که بو مذکور صفتلر
دنیای دون ایچون خرج ایدوب حکمنی مخالفه وضع ایده
وکندوکی وجود وانانیت ویروب ابلیس کبی انا خیر دیه
وجارق ایله بو سنینک که نطفه ایله دملکل حالیندر اول
حالنده کی ذلتی وناچیزلکی زنهار فراموش ایتمیوب اول حقارتی
نادکدن کیدرمیه سن نا بوکسر لکک وانسانیتک
حالنده مسکنتلک وتذلل وانکسارک وتواضعک زیاده
اولوب انا عند المنکسرة قلوبهم لاجلی زمره سندن اولوب حقدن
بعید ونظر عنایتندن دور ولائق وعید اولمیه سن وجمله
وارلوق حقک بخشایشی ایدوکنی بلوب من عرفه سرینه واصل
وحقیقتنه متصل اوله سن وما دمیندن خلاص اولوب سر
وحدته ینشه سن انشاء الله تعالی هرکه بر دار او من وما هی زند
ردبابست اونه بزبالا ردوده هرکه قبوا وزره من

وماسی

سن وما اورر ردبا بدر اول بوکسکه اوخر یعنی هرکه بوقلق
ومسکنت وانکسار وجود لک الدکتورب ایمانیا آن
وتضرع عن اولمیوب نبلک وغرور وعجب وتکبر لک سودا
اولورا اول باب حقده ان رد وعنایت خدادن مطرود در
مقام علیینده وعالم لاهوتده رواز اتمز تا من دماذنه کجوب
خشوع وتواضع ومسکنت حاصل ایتمنجه جنسنه معراج
ملک این نیست انیسن عاشقان را مذهب ودین نیستنیست
در فلکک معراجی بو یوقلقدر عاشقلره مذهب ودین یوقلقدر
یعنی حضرت رسالت علیه الصلاة والسلام جمله وار لغن
ونفس وعقل وجسم وجودین افنا ومحو ایتمینجه عروج یدن اوب
مقام استوایه وقاب قوسین او ادنی یه واصل اولمدی
بس معراج فلک یوقلق اولدی یوقلق حاصل ایتمین بو مقامه
عروج ایتمدی اول سببدن عاشقلرک دینی وایمانی ومذ
یوقلق اولدی یوقلق عالمن الدکتورب وجودلرین نفی ا

نفی ایدوب ذات حقی اثبات ایدوب انوکله قائم و دائم
و باقی اولدیلر کارگاه گنج حق در نیست نیست غره هستی چه
دانی نیست چیست حق کنجینک کارگاهی بو فقدر وارلق
مغروری سن بو فقلغی نه بلورسن ندر یعنی حضرت حقک
جمیع خزائنی و کنج خانه لری عدمده در دلدوکی مقدار وجود
کتودر زیرا عدمه نسبت قطره در سنکه بو فانی وارلغک
مستی و مغروری سن اول عدم عالمنک کیفیتن و ذوقن
نجه بلورسن نا اول عالمدن بر حالت حاصل ایدوب قضای
جاندن اکا دخول ایدوب یول بولمیه سن انک حلاوتن
و عظمتن ادراک ایتمکه محال بولمزسن خوش براقی گشت خنک
نیستی سوی هستی آردت گر نیستی خوش براق
اولدی بو فقلق انی وارلق جانبنه کتورر سنی اگر یوق ایسک
یعنی بو فقلق براقنه سوار اول که غایت چابوک و خوش
و منزل مقصوده ایرشدیرجی آتدر الله کتورر سوار اولور سنک

سنی برده ملاه

سنی بر دم ملاء بقا ملکنده و عزت وارلغنه ایرشدیرر مراد
ایدندر بیان توکل و قناعت توکل و قناعت ایتمکوک بیانندهدر
صبر کن با فقر بگذار این ملال زانکه در فقرست عز ذو
الجلال فقره صبر ایله و بو ملوللکی کدر ایو کجور الله ذو الجلالک
عزتی فقرده در یعنی ای سالک راه فقر محمدی و ای طالب
حقیقت نور احمدی سنکه طریق فقره داخل و سرابدی
حاصل ایتمک سعیندهسن هر بارکه بو طریق فقرده سکا قبض
و ابتلاء و امتحانات قضا عارض اولا اندن شکسته خاطر
و ملول اولمه صبر ایله که حضرت ذو الجلالک عزتی کنجینهسی
فقر ایچنده در سکا یوز کوسترر سنی ایکی جهانده عزیز
و اذناسن ماسوادن پاک و ممتاز ایلر هین توکل کن ملرزان
پا و دست رزق تو بر تو ز تو عاشقتر است
آگاه اول توکل ایله الله و ایاغک دربهمه سنک رزقک
سکا سندن عاشقدر یعنی تحصیل رزق ایچون الوک ایاغک

دیردوب کندوکی اضطرابه دوشرمه که بخش قسمت آده
مقدار اولان رزقك سکا سندن زیاده عاشق و مشتا قدر
سن همان طریق فقرده مقام توکلدن و عالم توجهدن آیرلمه
وحدتکی کنزینه تبدیل ایدوب رزقچون عوام الناسه تنزل
ایتمه اکلندی رزقم کلمدی دیو صبرسزلق ایدوب نور فقردن
محجوب اولمه ز دل خود کم کن اندیشهٔ معاش عیش کم نیابد تو ز درگاه آش
کندی کوکلوکدن معاش فکرن آزالت رزق آزکلمز سن
درکاهدن اول یعنی کوکلوکده بخیلك و ذلك اندیشه سن
کتوردب حقدن مشغول ایدوب ایرمه رزق و معیشتم آزدر حالم
نجه اولور دیو توکل و قناعت جمالن حرص و طمع نقابیله
مستور و محجوب ایتمه حق جل و علا سنك رزقکی آز ویرمز
سن انوك درکاهدن دور اولمه که من کان لله کان الله له
برکسه الله ایچون اولسه الله ده انوك ایچون اولور الفقراء عیال
الله حکمنجه سنك بروزشك انوك اوزرنه در اندن غیریه

احتیاج

احتیاج عرض ایدوب کندوکی خور و ذر کاهدن دور ایتمه کفت
پیغمبر که جنت را ازو کرد همچو آهی ز کس چیزی مخواه
پیغمبر علیه السلام دیدیکه اکر جنت دیلرسك کمسه‌دن نسنه
دیلمه یعنی حقدن جنت و دیدار دیلرسك غیریدن هیچ نسنه
دیلمه زیرا سنك و غیرینك معطیسی و رازقی اولدر جمله سنی
اکا محتاجدر سن غیریدن نسنه التجا ایتمه که بنده
خاص اولوب عطای خاصنه لایق اوله سن کر نمی خواهی کفیلم
مر ترا جنت الماوا و دیدار خدا اکر دیلرسك بن کفیلم سکا
جنت الماوی یه دخی دیدار خدایه یعنی حضرت رسالت علیه
السلام بیوردی که اکر کمسه‌دن نسنه دیلمیوب صبر و توکل
ایدوب هر حالکی حقه تفویض ایدوب راضی و تسلیم اولور ایسه‌ك
سکا بن کفیلم جنت الماوایه داخل و دیدار خدایه
مشاهد و واصل اولوب ابدی وصلتده مقیم اولمغه
هر ازو خواهید از غیر او ابد دیم جو جو از خسك جو

اکاه اولوك آندن دلك آندن غیریدن دکل صوبی
ذکردن اسنك قوری ارمقدن دکل یعنی اشر سکوز
آندن اشمك لك صوبی دریادن اشمك در آندن
غیریدن اشمك صوبی قوری ارمقدن اشمکدر امدی
وزندن اشتکله مراد حاصل اوله **ورنجواهی ازکرهم او**
رکف میلکن نجاتم اونهذه . واکر غیریدن دلکر
سکه هم اول ویرد اوك میلی آیه سنه سنجا
هم اول فور یعنی غیریدن دلکد وکوك وقتنده ویرن
اولدر انك کوکلنه رحم الفا ایدوب میلی النه جوم دلق
قوبن اعطا ایدورن اولدر بس غیر اللهدن ویرن
حمق ولجق واسطا ایله المقدر ایسه صبر ایدوب نی وا
حقدن المق اولیدر کلیدر امدی کامل اولان بی دبلك
ایدوب حق حاضر کورمیوب حقدن غیریدن نسنه دیلمز
زیرا حقدن حجاب ایدوب رعایت ایدر حقك کرم

وعنایتن

وعنایتن کندیه متصل کورب فارغ اولوب **بس جاه عز** [صله]
میکنی ای بدکوهر احتیاج خود بمحتاج ذکر
بس نه عرض ایلرسن ای بدکهر کندی احتیاجکی غیره
محتاج دخی یعنی حقی قویوب کندی احتیاجکی سنک کبی
محتاجه دخی عرض ایتمك بدکهرلکدر ندر اکر جوهر حقیقتك
صاف ولطیف وخوب ایسه هرکز حقدن غیریه
احتیاج عرض ایدوب کندوکی حق نظرنده خوار و حقیر
ورد ایتمزسن هرنه دیلرسك آندن دیلبوب انوکله
دایما بازارده ودوستلقده وبازو نیازده و شوق
آشنا قلده اولورسن **سرکه مفروش وهزار آن جان**
بین از قناعت غرق بحرانکبین سرکه صایمه و نحیه
بیك جان کور قناعتدن غسل دکزنه غرق و ملیش
یعنی قرددن سرکه صانحکبی آش ده اولورسن یوزك کورك
اکشیمه قناعت بحرنه دوش که بو غسلدن لذیذ اولان

اولور

قناعتك بحرنده نجه يوزبك جان غرق ذوق ونور
يا ليت قومي يعلمون عما غفر لي ربي ديوا وارايدرلركه
بو قناعتك لذتني بولمديلر خلق عالم بدلرلردي عذاب
لم يستعد نجانلرين خلاص ايدوبنم كبي راحت ايديه
وساحت سرمديه يتيشه لردي دانه كمزخورد مكر چندين
دفد چون كلوا امدي بخوان لا تسرفوا دانه يي زنده بوكلو
يمه ايلمه چون كلوا آيتين اوقودك لا تسرفوا دخي اوقي يعني
بودنيا دامنك دانه لري كه كونده كونده طعاملر وشرابلردر
بو قدر چوق يوب بدنوكه قات قات يمه لر اوربوكونوب
سمر يمه چون كلوا واشربوا ايله عمل ايتدك لا تسرفوا ان الله
لا يحب المسرفين آيتيله ده عمل ايله تاكه اول دانه لرك
دامنه كرفتار اولوب حسابنه وعقابنه دوش اولمنه
اولميه سن تا خورد آنه يعني تو بدام اركند علم قناعت
والسلام دانه يي يمه سن دامه دوشمه سن قناعت علي بوني

بوني ايلر

١١٨

سكدن

بوني ايلر والسلام يعني علم قناعتله عامل اولوب اسرار
حقا يقين خبردار اولورسك غيريلر كبي دانه يوب
دامه كرفتار اولمزسن علم قناعت سني دامه دوشمكدن
حفظ ايلر دانه دن مستغني ايدوب دام دنيادن
امين ايلر ودائما سلامت ايجره مقيم واسوده ايلر
در بيان رياضت وكرسنكي اجلق ورياضت خاصيتلرنك
بياننده در كرنواز آبان زنان حالي كني پر ز كوهر
هاي اخذ ولي كني اكر سن بو طغرجغي اكمكدن
خالي ايده سن اولولو كوهرلرنده ايلرسن يعني اكر قورنك
طغرجغني ناندن وطعامدن خالي ايدوب صومله
ورياضتله مانوس ايدك سن عالي قدر وشرفيت
معاني الهيه ومعارف دنيه جوهرلريله زايدوب
خزينه خدا ايلرسن طفل جان از شير شيطان باز كن
بعد از آنش با ملك انباز كن جان طفلني شيطان سودندن

كن

کرو ایله اندن صکره انی ملك ایله اورتو ایله
یعنی بو یدکوك غذا الرحم شیطان سود یدکده
بوب طویدقدن صکره نفسی راحت ایلرسن اندن
سایر تقاضالرندخی حاصل ایدوب حکمنده رام
اولورسن دمبدم نفسه غذا ایله قوت ویروب روحی
ضعیف و ناتوان ایلرسن امدی بو شیطان غذا
سندن جانوك طفلن کرو طوتوب نفس کثیفك نتیجه
سندن خلاص اوله مله یکه مرتبه سنده ارشد و ب
طفلکز عاقل و دانا و عزیز و توانا ایدرسن ناکاملست
وکو نشست لمتر خور ادین تا نمانی همچو کل اندر زمین
اتمك و آب یلحقدندر بوندن ازنی نا بالغ کبی سراینده
قالمیه سن یعنی آب و اتمك اصلنده طبراقدندر
وکثیف و سفلیدر انلره جوق مقید اولوب سنده
معنا داوله که بدنوك قوت بولوبه روحك ضعیف

اولیاو آن

اولیاو آن کتانی روحه غلبه ایدوب مقام علوندن
دور ایدوب بن خاکی کبی زمینده و اسفلده قالمیا
دون حکمت خور علف کآن اخذ انی غرض داد است
از عطا بوری حکمت تمکن بیکه آنی خدا اغرض سن زنی
و بر مشدر محض عطادن یعنی نور علم و حکمت زفیدن
اول خدانك غرضسز رحمتی خزینه سندن محض عطا سندر
و روحك غداسی حقیقتده اولدر و روحك بو عالمه کلمکدن
مرادی مطلقا اول غدای حکمتی حاصل ایتمك ایجوندر
نو حکمت بود در مرتب کآن کلوکرد دنیا شد عاقبت
سنك رزقك مرتبه ایجره حکمت اوله اول سنك عاقبت بو عزرك
طوبجی اولمیا یعنی
مرتبه انسانیده رزقك حکمتدر که مرتبه حیوانیده حیوانانك رزقی
علف و نباتات اولدیغی کبی پس سنوك انسانیتك مرتبه سنك
غداسی حکمتدر انی غدا ایدن نا اول صوری غدا الرکبی
عاقبت بو عزوکده طورمیه این دهان بستی دهانی باز شد

كان خورندۀ نهاى آزشد بو اغزى باغلدك اغرده بخي
اجلدى كه اولر آرلغمه لرين بيجي ولدى يعني هر باركه غدا سي
جسمانيدن بو حسن اغزن بغلويه باضت سمنه شروع ايدن
باطنكدن اغزده خي اجلور علم وحكمت ودارو واسراره
لقمه لرين انوسايدوب شهود وحيرت واستغراقه
حاصل ايدرسن . كر شرديو تنرا وا بريد در فطام وي الكيني
نعمت خوري اكر دوسود دن تني كشنه سن انواع كسلمسندن
چوق نعمت يرسن يعني دو سوديكه غداى جسمانيدر آني
تنكدن كسو ايره سن اول كسلمك سببله
چوق نعمت الهي وقوت نوراني يرسن . دين خورشهاه
اندك باز كين غداى خربعد نجان خر بو بكلر
دن آزاركري كسلكه بوجزء غداسيدر آزاده غداه
غداسي دكلدر يعني بو غدا آلردن
ازاركسلمك اوزره اولكه بو آت اشك
غداسيدر مرد آزاده وجره لازاده غداسي

دكلدر

دكلدر كر حلال ابديني قوت عوام طالبان دوست
را باشد حرام . اكر حلال اكله عوام قوتيچون دوست
طالبلرينه حرام اوله يعني قوت عوام ايچون حق تعالى
ايندوكي ارزاق واطعمه نك جمله سي دوست طالبلرينه
حرام اولمسدر زيرا انلرك قوت وغداللري معرفت وديدار
خدادن غيري نسنه دكلدر . مايده عقلست ني نان وشوي
نور عقلست اي پسر جان را غذي . كوكدن نازل اولان
مائده عقلدر اكمك وبريان دكلدر عقل نوريله جانك
غداسي اي اوغول يعني مائده حق عقلدر بو خسيس نان
واكمك دكلدر وجانك غداسي نور عقلدر كه اول نور
حقي باطلدن تميز وفرق ايدوب صراط مستقيم بولوب
انوكله روان اولوب ذات حقه واصل ومتصل
اوله قدر . نيست غير نور آدم را خورش وز جز آن جان نيابد
پرورش . نوردن غيري آدمه ييجك يوقدر واندن

واندن غیریدن بسلنجك بولمز یعنی آدمك حقیقت
بسجك نوردر انکچون که روح انسانی نور مجرددر ونور
مجردك غداسی ویرورسه نوردن غیریدن دکلدر بونده
کندی ذاتیدندر اناله اولسه سنکده آدمسن
نور روحله ظلمت بدنك مابیننده مشترك واقع
اولمشسن جد جهد ایله غدای بدنی کسنقدرکن
خلاص اول غدای روح لطیفکه نوردر انی حاصل ایله
وآج وضعیف روحکی اول ازلی غدای نورله پرورش
ایدوب قوت وقدرت حاصل ایله تا اول نور حقیقی
ایله دیدار خدای مشاهده ایدوب انکی جهانده
کوزلرك وجه الله دن آیرلمیه عکس آن نانست کین
نان نان شد فیض آن جانست کین جان جان شدست
اول نانك عکسیدرکه بو نان نان اولمشدر اول جانك
فیضیدرکه بو جان جان اولمشدر یعنی اول نورکما

غداسی

١٢١

غداسی واکمکدر بو نانکی اکمك وطعامك
انوك عکسندن ویر وتوتدن حاصل اولمشدر وبو
حیوانی ونفسانی اول روح قدسینك عکسندن
ظهور ایتمشدر وجمله سنك قوت وغداسی وحیات
وقیامی انوکله در وانوك قیامی ذات حقله در
چون نوری کیبا ازان ماکول تو خاك دیگری بر نان
تنور ه
چون بر کره اول نور تجلیدن نیه یسن
طراق دوکرسن تنور اکمکی اوستنده یعنی اول
نور الهی بر کره روحکه قوت اولوب تربیت قلنوکه
تجلی ایلیه جمله وجودك انوکله بر نور اولوب
بر حالته ایرشورسنکه نه تنور اکمکنه نظر ایده
بیلورسن ونه سایر ماکولاته التفات ایلرسن علی
الدوام اول نورك شهود لذتیله مست ومدهوش
اولوب جمیع اشیادن مستغنی اولورسن

جمله ناخوش از مجاعت خوش شدست جمله خوشها بی
مجاعتها ردست جمله ناخوش اولنلر اجلقدن خوش و المشدر
جمله خوشلر اجلقسز رددر یعنی دردلرك و خوش
اولمامقلرك دواسی اجلقدر و الله تعالی نك طعامی
اجلقده در و هر خوشلق که اجلقدن غیریدر
اول خوش دکلدر بلکه مردودلکدر کر نباشد
جوع صد رنج دکر انکیزد هیضه باد اکر جوع اولمیا
بو زدرلو رنج دخی بوقلق و امتلادن ارد نجه سندن
باش قالدیریعنی جوع اولمسه بوقلق و امتلا سبیله
سندن نجه بو مرضلر باش قالدرور مرض و مبتلا
ایکن اتا طونیجه عیوب جوعله لحمنکی عادت ایدینیر
هیچ بر مرضه قلیوب جمله سینه جوع درمان و دوا
اولور رنج جوع از رنجها پاکیزه تر خاصه در جوعست
صد نفع جوع مرضی جمیع مرضلردن پاکرکدر خصوصا

جوعله

جوعك بوز فایده دخی واردر یعنی اجلق مرضی سایر مرضلر کبی
دکلدر اجیدن و اغریدن پاکدر خصوصا انوك
منفعتی دخی واردر خود نباشد جوع هر کس را زبون
کین علف زاریست زاندازه برون خود اجلق هر کسه زبون
اولمز که بو اولمامقدر که اندازه دن طشره در یعنی اجلق
دکمه کمسنه یه زبون و رام اولمز زیرا بو دنیانوك علفی
و نعمتی حددن و اندازه دن طشره در بونده منتهی در
انکیچون علفك کثرتی مانع اولور دکمه کمسنه جوعی
مسخر و زبون اولمز جوع مر خاصان حق را داده اند
تا شوند از جوع شیر زورمند اجلغی حقك خاصلرینه ویردی
تا اجلقدن زورلو ارسلان اوله لر یعنی حقك خاصلری
جوعله و نورله بسلنوب سیر حق و قوت ولایتله
مطلقا اولورلر جوع هر جلف کدا را کی دهند چون علف
کم نیست پیش او نهند اجلغی هر کدایه قجن ویررلر چونکم

ازدکلدر انک اوکنه قوزلر یعنی اجللره معتبر ودی
قیمت نسنه در انی هرکدا ایدونه نصب ایتمرکز زیرا انوك
مرادی یمك واچمكدر واولنی نهایه در اوکنه
قویوب تسلی ایدرلر اول دخی مرادینی بولدم صنوب
دورمزز یا حریص البطن عرج هکذا ایما المنهج
ای قرنی حریصلی بوبکه عروج ایله تحقیقا طوغری بول
غدا تبدیلیدر یعنی ای بطنی حریص ذار غدای
جسمانیکی تبدیل ایدوب انوك عالم روحه عروج
ایلکده طریق حق غدای جسمی روحه تبدیل ایدوبنی
جان ایلمکدر اغتدی بالنور کی مثل البصر و
الاملاك یا خیر بورله غدا البصر کبی اول ملکلره موافقت
ایله ای بشرك خیرلسی غدا کی نور ایله کوزکنی اول
ذره کوزك غداسی نوردر وخیر البشر سن ملائکه ایله
موافقت ایله تا که کسب لطافت ایدوب نفسدن

امین

امین اوله سن چون ملك تسبیح حق را کن غذا تا رهی همچون
ملایك از اذا ملك کبی تسبیح حقی غدا ایله تا ملکلر
کبی ضرردن و زیاندن قورتلەسن یعنی ضرور وانجمك
وهم وغم جسمانیتدن حاصل اولورسنکه ملك کبی تسبیح حقی
غدا ایدنوب دایما عروج ایتمکه سعی ایدهسن ملائکه کبی
دنیانك جمیع ضررندن و زیانندن و ثقلتدن و کثافتندن خلاص
اولوب نجات بولورسن چند خوانی نهاده در جهان لبذ
ارخنم خیسان آن بسر نهان نه کوزل صغر قونمشدر جهان لبخند
لیدخشیسله کوزندن فیکزلی یعنی عشق و معرفت و فکر و ذکر
تسبیح حق حقیقتده بونلردر بونلر بر خوب نعمتدرکه بو جهان
ابجره جکلوب قونمشدر اهل معنی نظرنده غایب عیان وبند
نفس بنفس تناول ره وبونش ایتمکده درلنکن روحلرینه حسب
ایدوب اول نعمتدن تناوله استعداد حاصل ایتمیلرحسبنده
زیاده بجخی ونهاندر کر جهان باغی پر از نعمت بود قسم

ما رومونم خاکی بود اکر جهان نعمت ایله طولو بر باغ اوله بدنك
دوقر نجنك قسمتی بنده طراق اولا یعنی اکر کوتری جهان
نور ذات و معرفت اسما و صفات ایله مملو اوله معرفت
نفسدن بیخبر اولنلر اول نعمتدن مهجور اولوب مور و مار
کبی قسمتلری خاکه منسوب کثیف و مظلم
غدادن غیری بر غدای آخر اولمیه ترکن ای دون همت
وکوند بنان ناکبت باشد حیات جان بنان نیز الله ای احوهملو
وقصه بر مقلو تا نجه یه دك جانك درلکی الملك لله
اوله یعنی ای نفس تصرفنك قبض و بسطنده روحك الك
بر مقلری قصه اولان دون همت تیریدك تا نجه یه دك روحك
حیاتی و قوتی اتمك و آش ولا اکل نور اولان دهانی اجوب
اول دمانده همدم و هم غدای ملائکه اولمغه اجتهاد ایله
تا مقامك عالم ملکوت اوله ای که اندر جبنه شوست جان
توجه دانی نط و جیحون وفران ایکه سنك مقامك صونی اجی خشمه

ایجنده

ایجنده درسن نه بلورسن شطا ارماغی دخی جیحون زوفران
ایرماغی یعنی ای تقلیدك اجی چشمه سنده قالمش خبر
مقلدو نادان صورت شرعی دام دنیا ایدنوب ریا و سمعه نك
نامنی زهد و ورع قبوب قرآن عظیمی رأیله تفسیر ایدوب
معنی شرعیتدن و مراد اللهدن بی خبر سالوسن طریقت
شطنی و حقیقت جیحونی و معرفت فراتنی نه بلورسن نیجون
سن طالب درد عشق اولوب روحی مقام حیرتنه واصل اتمز
ای که نو نادرسته ارین فانی رباط توجه دانی جیحو و سکر
سن وانبیا ای سن بو فانی کاروان سرایدن قوبلمدك سن نه بلور
یوغ اولمقو سرخوشلق و اجلوب کشناده اولمقدر یعنی
ف ای بو دنیا کاروان سرای بندن و انوك فانی و خرم
ن زینتندن و ایجنده اولان بی وفا و بی بقا الوان و اشکالندن
و بی ثبات عیش و صفاسندن اوزن خلاص ایده من
مسکین سن کندی وارلغکدن نجوب رضاء الله

بوقا اولوب وجود حقالله قائم اولمغی و شوق و وجد و عشق
الهیدن سرخوش و مدهوش اولمغی و اصل حی و باقی اولوب
انسدن انبساط و نشاط و کشف جمیع کرامات حاصل ایدوب ب
جمله اسرار حقایق آچلوب بو ذکر و سروب ملك و ملکوت
قابضی و باسطی اولمغیسن بلورسن تا تحصیل عشق و فنا ایده
باطن قرآن و حقایق بیر آن ایدوکن اکلیوب بالمنجذب بو سعادتی
بی غریبه و اسرار عجیبه دن خبردار و آگاه اولمغه چالدر

چون بو عاشق نیستی ای هر کدا * محو کوی بیخبر دادی صدا

چون عاشق دگلسن ای ارکك کدا طاغ کبی خبر سیز اول آرطور بس
یعنی مادام که عاشق ذات و صفات خداوندی
اولوب نام و ناموسدن محجوب وارلغوك و بلوب اکلدوك
و علم و فضل و هنرك و جمیع مال و منالك و اهل و عیالك لك
بالکلیه محو ایدوب جان و جهاندن کوز اتیمدیکس
و بر استاد عشقی بولوب نظرنده ابریا ابجد عشقی اندن

تعلیم

تعلیم الوب حقایق اشیایی بلوب و تجلیات اسما اکلیوب و فرد آن
غیبیه و مرکبات کونیه نه ایدوکن اجمالا و تفصیلا مشاهده
ایدوب افق مبینکه مقام قلبوکه اول مرتبه سیدر
اکا ارشوب اندن قلبوك یدی مرتبه طورن مرتبه مرتبه
تجلیاته و مقاماته سیر ایدوب اندن سدرة المنتهی یه
یا آی اندن قاب قوسین او ادنایه ایروب اندن بحر هویته ورود
وحدته دوشوب غریق احدیت اولوب کاه مست و کاه
هشیار و کاه وادی حیرتده بی سر و پا دردیار و کاه
مقام وصلتده مستغرق تماشای روی دلدار اولوب المنجذب
محقق و مقرر بلکه یوزینك فنك و اولر طولوسی
کتابك و ابو سینا و افلاطون و جالینوس قدر
حکمانك اولورسه نی فایده دردکوه و شر صدای
منعکس اولدرجه عاید و معاد و حشرده الله دن
برنواله زایده بو قدر تا بو اقتصار اوزره ذکر اولان

حقایقك اوجنه مرغ شهودك پرواز ایدوب اوّل حجر
فضاسنده واوّل عوالمك صحراسنده طیران وجولان
ایتمیه انلرك كشف ممكن دكلدر اما بو قدر وار در كه
بو شهودی بیلك ایدنمش سرورلره اكر عیانا لسان ناطقلر
مدهوقات جسمانیه در واكر بیانا زبان حال صامتلرنه
دفتر ودیوانلرنده ثبت اولان معانیدر جان ودلله ایمان
كتوب ومحب صادق ومرید عاشق اولوب اسرار ومعانیلر
كوش جانله استماع ایدوب مرآتیله جانكده تحقیق
اتمسنده سعی كلی ایدنسن تا عالمدنك نوری پرتو صالوب سلطان
صفات اسما ومعانی لینالده اسری قلبوكه تجلی ایدوب
سرشنده الله اكبره سنی بتالی ایده اندن صكره طاغ اوستی
باغ درعالم مشاهده به قدم بصوب اشیا سنكله
نطقه كلمكده اغاز ایلرسن جمادات دخی عیان اولوب
جمله اشیا سكا مرآت وسن اشیایه اولورسن

اندن صكره

اندن صكره موجودات امروكه مسخر اولوب انكی عالمه شاه
اولمغه لیاقت بولورسن ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء
والله ذو الفضل العظیم **در بیان آن عشق مشهدای دبی** عشق
مسلكلرینك وذات عشقك بیانسنده در **عاشقا**
شادمانی وغم اوست دستمزدو اجرت وخدمت همه اوست
عاشقلره شادمانلق دخی غم دخی اولدر المزدی اجرت
وخدمت دخی اولدر یعنی عاشقلرك طریق عشق
انجره شادمانلقلری وانبساط وسرور وصفا
وبهجتلری وذوق وشوق وشهود ذات غرتلری مطلق
خدادر وسلوك وریاضتلری بك واجتهاد وغیرتلری
وجمیع طاعات وعبودیتلرینك وذكر وفكر ومشاهده لرنك
وخیرلرینك وبستمزدی واجرتی وخدمتی بنه
خدای مطلقدر بس عاشقلرك حقدن مرادی بنه
حقدر بنه كه رابعه عدویه رضی الله عنها دیدیكه

ما عبدتك خوفاً من نارك ولا طمعاً الى جنتك بل عبدتك
نظراً الى وجهك الكريم يعني الهی بن سكا عبادت ایتدم
جهنم خوفندن و جنت طمعی ایچون بلكه سكا عبادتم وجه
كريمكه نظر ایتمك ایچوندر ایله اولسه عاشقلر
وجه الله وجه اللهك عشقیله وجودلرین فنا ایدوب
اول وجهه الله باقی و قائم اولمشلردر و فنای تام بولنلر
خداممن اولوب بقای كلیله ایرشوب وحدت صرفه مظهر
دوشمشلردر انلر جمیع حالاتده اكر صفت جمال و لطف
و اكر صورت جلال و قهردر مطلق حقدر و انلره التذ
ایدرلر نور دیده عاشقان و حیات جان صاحب كمالات كامله
حضرت جلال الحق والدين وذات الايمان اعنی مولانا خداوندكار
قدسنا الله بسره الجبار سورلركه عاشقان ذوی
العرفانك جمیع احوال و شئونی اكر جمال و اكر جلال حقدر
و روحانیتلری و جسمانیتلری تربیه سی ایچون ایندكلری

مجاهده

١٢٧

مجاهده و كوشش و رياضات و جلدكلدی عجز و نقیلندر و انقطاع
و حرارتك عوضی و اجرنی و خدمتی هم حضرت حقدن غیری
انلره ظاهر و باطنده موجود یوقدر غیر معشوق ار تماشایی بود
عشق نبود هرزه سودایی بود معشوقدن غیری اكر تماشا
اوله عشق اولمیا اول هرزه سودا اولور اوله یعنی
معشوقك حضرت احد و ذات صمددر انوك
دیدار مشاهده سندن غیری اكر عاشقك كوز
بومویا جنجه تماشاسی اوله عاشقك عشقی عشق
و سوداسی مثال هرزه در زیرا حق تعالی اغیوردر دلمركز
زنده عاشق نظرین و قلبین و نفس مشاهده ذاتیندن و معامله
صفاتیندن تحویل و تغییر ایدن دایما ثابت و محكم و قیدن تجاوز و شهود
ناظر و مستحكم اولور كركدر عشق آن شعله است كو چون بر فروخت هر كه
عشق اول شعله كه چون اول یلك اندی هر نه كه معشوقدن غیریدر

هر چه جز معشوق باشد جمله سوخت

جمله سن یاقدی یعنی عشق قلب عشاقدن اول اشعله نور
چون شوق و حرارتله جوشه کلوب بلکه لنه معشوق
باقیدن غیری عاشقك ظاهرنی و باطننی هر نه بولورسه
جمله سن یاقوب محو ایدوب وجود عاشقی رذائلدن و علل
و غشدن پاك و صافی و خوف و رجای ماسوادن سالم
و معارف ایلر عشق را ز بحر جود بار نیست محرمش
در ده یکی دیار نیست عشقوك کندی
طولمسنه سندن یار یوقدر آنك محرمی کویده
بر دیار یوقدر یعنی عشق بر حقیقت لطیفه‌در که
هر کز اکا طولسوب نهایتنه ایرمش
و ذاتیله متصف اولمش بر یار یوقدر و بو وجود کوینده
اکا محرم اولمش دیار بر کمسه یوقدر اول سبندنکه
عشق زماندن و مکاندن منزهدر و ذاتیله موصوف
جوهر وحدانیدر اول ولد و غیریده مکان و نه تمکین و آدر

هر بناء

هر یکی را هست در دل صد مراد این نباشد مذهب عشق وداد
هر بنده کو کلنده یوز مراد واردر
بو عشقك و سوکونك مذهبی اولمیه یعنی هر طالبك و هر
عاشقك کوکلنده حقدن غیری مرادی نیجه مرادی دخی
واردر و عشقوك مقتضاسینی نامرادلق و بی وجودلقدر
و مرادله نامرادلق ضددر و ایکی ضد بر یره جمع اولمدی پس
مراد استمك عشق و محبت مذهبی دکلدر انکیچون کمسنه
عشقه طولسوب محرم اولمدی و کندی مرادندن و انانیتندن
کچین عشقه واصل اولمدی ملك دنیا تن پرستانرا حلال
ما غلام عشق باکی ذو الجلال دنیا ملکینی تن طبیعی جلرینه حلال
اولسون بزدن ذو الجلال آلدك یا که عشقك بنده سیوز یعنی
طبیعت اهلنه و بشریت حکمنده اولان تن پرستلره حلال
اولسون دنیا ملکی بز جمله دن خالص و آزاد اولوب
ذو الجلال آلدك عشق پاکینه غلامز و مظهر تام اولدق بز
اوستاد و پیر مز و مرشد سبیلمز اولدر مظهر عشق

نی کبیر — ندی صدا آه

ایندی وقت سماع بند صدا عشق مطربی سماع و قیلده
بوینی اوردکده قوللق باغلدر وافندیلك باش اغرسیدر
یعنی مطرب عشقك تحریرات و نغماتنك مفهومی عاشقلر
سماعی و قیلدر بو درکه قوللق وافندیلك اوصاف بشریه‌دندر
عاشقلق بو ایکیسندن غریبدر زیرا عالم عشقده قدم بصن
جمله اوصاف صوریه‌دن منزه اولوب برلکده ارشدی
افندیلك و بنده شرکیدن خلاص اولوب دریای
عشقدن جدا دوشمش قطره وجودینی عشقه اولاشدرب
بحر یکتا و ذاتنی همتابه ایرشوب بنده لك بندندن
وافندیلك صداعندن نجات بولوب وحدت صرفه ارشدی
بنده‌کی و سلطنت معلوم شد زین دو پرده عاشقی مکتوم
قوللق و سلطانلق بلورنده ایدوکی بلندی بو ایکی پرده‌دن
عاشقلق کزلی اولدی یعنی بندلك کلوك و سلطنتك
اخرینی نتیجه درکه سلطانلقده غوغا و صداع و وبال
وبی بقا و بی مال ادر واکر بندلکده عجز و محنت و صبور

وخوف

وخوف وعذر و نفور در اما عاشقلق بو ایکی حجابدن ویکی
مقامدن پنهان و مکتومدر عالمدرکه هرکز اندن
ایصال معشوقدن غیری شی بولقدرتیه کم حدیث قدسیده
کلمشدر قال النبی صلی الله علیه و سلم من احبنی عشقنی
ومن عشقنی عشقته ومن عشقته قتلته ومن قتلته انا دیته
یعنی برکمسه بنی سور اول بکا عاشق اولور اول
کمسه‌که بکا عاشق اوله بن اکا عاشق
اولورین و بر کمسنه‌که بن عاشق اولورین انی اولدر
واول کمسنی که بن اولدرین اولک دیه‌تی وقانی
بهاسی بن اولورین یعنی اول بر معشوق و برده عاشق
ایدی عشق غلبه ایدوب وجود عاشق قتل ایدوب محو ایتدی
عاشقدن اثر وجود قالمدی لاجرم عاشق معشوق
و معشوق عاشق اولدی عشق و ناموس ای برادر یار نیست
بر در ناموس ای عاشق ایست عشقله ناموس ای فرزند آتش

دربن

بارد كلدر ناموس قبوسي اوزرندن اي عاشق طورمه يعني
ناموس وعار عشقده ضد درخلقدن ناموس ايدن عشقده
بار اولمز اي عاشق زنهار ناموس قبوسنده طوريجي اولمه
كه نقد عشق فوت ايدرسز نيعشقتن بي جان اولور
خسارت كلي ايدوب صكره ني فايده ندامت چكر

عشق ذات اوصاف قديم بي نياز عاشقي غيرا وباشد مجاز

عشق بي نياز اولان قديمك اوصافندندر غيريه عاشقلق
مجازيدر يعني عشق باري تعالينك صفت قديمه سندندر
كون ومكان وجوده كلمدين عالم ازلده عشق ذات حقدن
منفك دكلدي وكافه نوندن موجوداتك ظهوره
كلمسي مقتضاي عشق ايدي وهرنه كه وجوده
كلدي عشق سببيله كلدي وعالم كوننده برذره يوقدر كه
عشقه كاه بالذات محيط اولمسه ايله اولسه عشق حقك
صفت ذاتيه سيدر وعاشقلق بالذات حقه لايقدر

وحقدن

وحقدن غيريه عاشقلق مجازدر ولي معتبددر وبي ثبات وفانيدر

عشق بشكافد فلك را صد شكاف عشق لرزاند زمين را
از گزاف

عشق كوكي يارر يوزيرده عشق دتردريري يوق يردن
يعني عشق بر قوت ازليه دركه افق افلاكي كدرن عبور و
ومرور ايدوب تختكاه معشوقه ايرمك دلسه بر دمك
شبعده افلاكي كدرن يوزبرده شكاف ايدوب كجوب تخته
شاهه ايرشوب وصفت جلاليه سببلدزمينه بر تجلي
اينه جبالر وكسوب وديارن جمله دك ايدوب هيچ يردن
اني ذلزلنيه ولرزه وخلخليه كتوردرسن معلوم اوليكه عشقه
افلاك وزمين وموجودات مسخردندر دور گردونها ز

موج عشق دان كر نبودي عشق بفسردي جهان

كوكلرك دورني عشق موجندن بيل اكر عشق
اولمسايدي جهان طوكردي يعني افلاكي دونديرن
عشقك تموجي وجوشش وطهوريدركه

افلاكی وكواكبی دور ایدوب طبایعه وعناصره امتزاج ویروب
موالید ظهور ایدوب انلردن انسان ظهور ایدوب صورت
انسان اسماء كله مظهر اولوب معنیسی مسمایه مظهر دوشوب
صورتله معنیدن دائما عشق تجلی وتموج ایلیوب اول تموج
صورت معنینك روحی ونفسی وقلبی اولوب اول تموجله
كون قیام ونظام وانتظام بولدی اكر عشق وتموجی
اولمیایدی كون جهان جماد صرف اولوب هركز حیاتدن
وحیات حبوبدن اثر اولمیوب بی جان وممكن وبی مكان
وامكان اولوردی **در نگنجد عشق در گفت وشنید**
عشق **دریاییست قعرش ناپدید** عشق سویلمكده واشدمكه
صغمز عشق بر دریادر دیبی كورنمز یعنی زبان ناطقه عالم
عشقی شرح وبیان ایدوب كیفیتندن وماهیتندن
خبر ویره مز وقوت سامعه استماع ایدوب هویتن ادراك
ایده مز زیرا عشق بر دریای متناهیدر كه هركز انوك
قعری ونهایتی عیان اولوب آشكار اولمز

شاد

١٣١

شاد باش ای عشق خوش سودای ما
ای طبیب جمله علتهای ما

شاد اول ای بزم خوش سودالی عشقمز ای بزم جمله علتلر
مزك طبیبی یعنی ای بزم سوداسی خوش عشقمز شاد اول
كه سنك بو خوش سوداك بزی ایكی جهانك غوغا
سندن فارغ وآزاد ایلدی وجمله صوری ومعنوی
اولان علتلرمز وباطن وظاهر مرضلرمزه طبیب اولوب
بزی بی علت وپاك دانای رموز سر عرفانك ایلدی
ای دوای نخوت وناموس ما ای تو افلاطون وجالینوس ما
ای بزم نخوتمزك وناموسمزك دواسی سن بزم افلاطونمز
وجالینوسمزسن یعنی ای بزم نخوت وناموسمزه دوا اولان
افلاطون وجالینوس وش حكمت الهیهنك استادی اولان
عشقدر دائما شاد اول **جسم خاك از عشق بر افلاك شد**
كوه در رقص آمد وچالاك شد طپراقی جسملر عشقدن افلاكه
اوزره اولدی طاغ رقصه كلدی وچابك اولدی
یعنی خاكدن مراد جسم انبیا واولیادر حضرت

حضرت محمد صلى الله عليه وسلم معراجنده جسميله
عروج ايلدى تا سدرة المنتهى يه ايرنجه و حضرت
ادريس عليه السلام فلك جسميله عروج ايلدى
و حضرت عيسى عليه السلام كذلك جسميله
فلك تابنه بردوا ابتدا ولدخى رابعه عروج
ايلدى و اوليا ده دخى اول قدرت حاصلدر بس
بونلرك اجسام شريفلرى طيرا قدنا يدى چون
عالم عشقده مؤتلف اولديلر و مظهر عين عشق
اولديلر عشق بونلرك جسدلرين روح و قالبلرين
قلب ايلدوب كثافتلرين لطافته تبديل ايلدى
لاجرم افلاكه عروج ايتمكه قوت و قدرت
و لياقت حاصل ايلدوب جسم خاكيلرى عشق
سببيله افلاك اوزره چقوب مقام عاليه ايرديلر
و عشق تجليسندن كوه موسى قصه كلوب

جابك

جابك و چالاك اولدى آخر تجلى جلاله دوقنوب
مندك و پاره پاره اولدى بيت از عاشقى كيتى ديو
عقل از سوداى او كورست و كر عاشقدن ديوانه رك
بر كمسنه بو قدر عقل انوك سوداسندن كوردر
و صغردر يعنى عشقه مظهر دوشن عاشقدر ايما
مست و لا يعقل ديوانه ولى و عشقك و عاشقك
سوداسندن عقل و اهل عقلى كور و صاغردر زيرا
سوداى عشق درون عاشقده نور دل مثالى
محيى و نهان در چنكه اهل دريا نوردر عاشقدن
تموج ايده عاشق بر درده قرار ايده ميوب ديوانه
جوش خروشده كلوب كونه كونه رنكده و نوع
لباس كيردر اهل عقل انوك اول حالتلرن شورش
ولى قرارلغن كوروب جنونه حمل ايدوب ديوانه
حكم ايلر اول سببدندر كه عاشقه

عاشقك سوداسی و اهل عقل حقیقتده نکوز وکردنی
و ذوق دروندن نی ادراك و نی سمع و نی بصردر اکر خطا
کوید ورا خاطی مکو ور شود پر خون شهید اورا مشو
اکر خطا سویلینه
اکر خطا ایدیجیدر دیمه و کر قانیله طولمش شهید اولسه سن
انی یومه یعنی اول عاشق خطا و صواب هر نه سویلرسه سن
اکا خطا سویلدی دیمه زیرا انك نطقی کندیدن و کندی
اختیارندن کلدیکی یوقدر بلکه غلبهٔ عشق ایله وجوددن
اثر قومیوب بالکلیه محو و طمس ایدوب ناطق و حاکم
کندی اولمشدر صدور ایدن قول و فعل مطلق
عشقکدر سن انی عقلکه قیاس ایدوب بو دیوانه
ایچون کفر سویلر و خطا سویلر دیو انکاره و طعنه
دوشمه و انوك معشوقیله کندی ما بیننده اولان رازلردن
بی خبر اولوب احوالنه منکر کلوب اعتراض و رحمت حقدن
اعراض ایتمه و عاشقلر شهداء اللهدر پرخون شهید اوله
انلری سائر ناسوك موتاسنه قیاس ایدوب جسملرین یومه

که

پرخون شهید اولد

که شهیده تغسیل و تجهیز لازم دکلدر
زاب اولیتر است این خطا از صد صواب اولیتر است فان شهیدلره
صودن اولیدر کلدر بو خطا یوز صوابدن اولیدر کده
یعنی شهید انك کندی قانلری صودن پاك و اولیدر
و مزارلری ایچره اول قانلر کلستان و لاله و نعمادندر
و روز حشرده اول قانلر یوز آقلغی و بکز قزللغی و حجت
و برهاندر و حدیث شریفده وارد درکه ان ارواح
الشهداء فی جوف طیور خضر تسرح من الجنة حیث شاءت
هم شهداء السیوف و اما شهداء المحبة فکلهم
ارواحهم واجسادهم فی جوف طیور خضر یعنی تحقیق شهیدلر
جانلری یشل قوشلر ایچنده در جنت ایچره نه یرده دلرلرسه
سیر ایدرلر بونلر قلیجدن شهید اولنلردر اما محبة الله
شهیدلری جانلریله و جسدلریله و کلیتلریله اول یاشل
قوشلره کیروب استدکلری یرده جنان ایچره طیران

وجولان ایلرلر تا روز حشره اولنجه و اولیاء کاملین بونلر که
اول یا شکل و شکل صورتنده اولان عاشقلرك و عارفلرك
وجود مکتسبیلریدر که بو عالمده کسب ایدوب حاصل
ایتمشلردی بوندن انتقال ایتدکده روحلری اول قوش
شکلنده اولان جسده داخل اولوب انده محفوظ اولور
قیامت کوننه دك جنانك باغ و راغنده و عیوننده و انهارنده
و شجر طوبینك اغصاننده کاه قونوب کاه اوچوب سیر و
جولانده اولورلر و بو حدیثك اثباتنده چوق احادیث نبویه
و دلائل معنویه کلمشدر که حقیقت معاددن خبرلر ویروب
تحقیقلر ایتمشلردر اما بو مختصرده ذکری ممکن دکلدر پس
سالك عارفه و عاشق محققه لایق بودر ذکر فرصت الدن
ایکن کندو معاد و مرجعی در لا یلله و محبت برهانیله
علم الیقین بلمکلکه قناعت ایتمیوب جهد ایدوب عین
الیقین و حق الیقین کوروب مشاهده ایتمکه و اولمزدن

اولا اولوب اول مقامده و اصل اولمغه سعی و همت ایلیه تا
درست و مستقیم اولوب بر قل مقداری تحقیقنده
اولمیه نته کیم حضرت علی کرم الله وجهه بیوردیلر که
لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا یعنی دنیا ایله آخرتك ما بیننده
اولان پردهلر اچلورسه بنم یقینم زیاده اولمز الله و
حضرت امام علینك کرم الله وجهه نظر و شهودنده
مقام آخرت و عالم معنی بر آن و بر طرفة العین غایب
و نهان دکلدی اول سببدن نورانی و ظلمانی
حجابلر چشم یقینلرنه حایل و مانع اولمدی پس بو مرتبه
یقینه طالب اولان سالك کرکدر که درد عشقی همراه ایدوب
شرط عبودیتی یرینه کتوروب سر دوستدن آکاه اولوب
اولمزدن اول اولوب شهید عشق و کشته معشوق
اولا بویله شهید عشقك خطاسی حق قاتنده یوز صواب ایدن
مقبول و اعلی و معتبردر نوبت غزلی کبرانی عشق

تو بحری آنچه بیدی سن بر خواد لغله عشقدن تهی سن سن
بر نامدن غیری عشقدن نه بلورسن یعنی سن هنوز عارك
وناموس فکرندن خلاص اولوب عشقه تسلیم اولمدك
عشقوك بر خودارلغنده دوتموب دایما تحوو وزره سن عشقه
سن انجق بر نام اشتمش سن سن عشق نه ایدوکن نه بلورسن
تا نتیجه بشره دوشمش اهو کبی شیر عشقك نتیجه تصرفنده
محکوم و مقهور و مسخر اولمیه سن بلکه حقیقت
عشقدن بی خبر سن عشق از اول چرا خونی بود تا گریزد
هر که بیرونی بود عشق اولدن نیچون قانی دوکجی اولا تا که
هر کیم طشره یه منسوبدر یعنی عشقك ابتداسی قان
دوکیجلك وقتی حلق و جلادلقدر تا که لایق اوله
طشره دن اولان کمسنه لر قورقوب قاچسونلر ایچون زیرا
عشق معشوقه واصل ایدیجی بر طریق مستقیمدر که هر
بی سر و سامان جان آتوب بی باك و فرحناك و
راه عبور ایلدی اول قدمدن دنیوی واخروی

جمله

جمله مراداتنده ملاقات اولورلر اندن معنی عالمی بو کوستر
اصل مقصودنه ایدکین ادراك ایلیوب جمله مراداتدن
مستغنی اولوب الحکم مقام منتهی یه سعی ایلرلر پس
طریق عشقك اکرچه اولی مخوف و خونی کورینور
اما داخل اولندقده غایتدن حضرت خلیله آتش گلستان
اولدیغی کبی سکاده عشق صفت جمالیله محلی
ایلیوب تسلی ایلر اول محلده در سنك نوله ایدی
بوندن اول لکن عمری دخی بونده صرف ایدوب تو سعادت تلره
دخی اولنجه ارشدم بلمدم دیو نیجه پشیمان اولور سن
زیرا ارشندکه قرانه تقصیرات ایدوب بعدن زمان
ارشنده البته اول جهالله ایدوکی تقصیراته ندامت
چکمسه اولمز پس عشق که حیات دل و جان و سعادت
جاویداندر روح انسانی کاتسنده و مشاهده
لکن طبیعت بشریه انی محجوب ایلیوب غفلت و نسیان

غفلت ونسیان دوشروب مهجور ابالمشدد حوتن
عنایتی صمدی ایروب روح خواب غفلتدن باش
قالدروب عشقده ارشد اوله زمان معلوم
ایدنیرکه جهل سببله نه سعادتدن
مهجور ونه دولتدن دورایش فوت اولان عمرنه
استغفار ایدوب شب وروز شوق وسوزده
اولورامّا انلرکه خواب غفلته زیاده دوشوب
دوحلری بو عالمده فرصت بولمیوب آه واله مش
اوله انلر بو عالمدن اعمی کیدوب اول عالمده اعمی و
واضل ایسرلر درفوت فرصت وافتراق وصلندن
نار جحیمه وعذاب الیمه دوشوب هرکاه
دیرلرکه الهی بزه دنیاده بونخله آلات وبودکلون
تو اداکات احسان ایلدك امّا قیمتنی بلمیوب
نامحللرده خرج ایدوب نفسمزه ظلم ایلد
ایلدك

ایلدك جهل وعماده قالدق نوله بر کز دخی
عنایت ایدوب بنه بزی اول عالمه کوندرسك
تا وارب اززمانك ایچنده عمل صالح ایدوب
تحصیل عشق ایدندك تا انوك سببله جحیم نوکه
واصل اولمغه لیاقت بولمدق دیو عذرلر ایده
عذرلری فایده ایتمیوب جواب کله جهنمدن
بونجه زمان دنیاده وعالم کون وفسادده سایکن
اولوب بونجه کامرانلق ایدکوز هیچ برکون بنده
جانبنه توجه ایدوب تضرع ونیاز ایتمدکوز
سزك اصلوکوز بیلدوکزکه واول عالمه وارسکوز
نیچه هوای نفسکزه تابع اولوب بنی اونتمکوز
نقدر سزك مکانوکز همان جحیمدر دیوب
جوابی تمام ایدوب مالکه امرایلرکه ابواب
جحیمی بند ایله وبونلری بر دخی سویلتمه که عذر

عددلري بي فايده بي فايده ولي معني درس
ايمدي عمر فرصتي الكده ايكن باقي قلانجه سن
مجاهده و عشقه صرف ايتمك اوزره اوليمسنه
همت و وقت ايتمكدن غافل اولميه عشق اصد ناز
استيكنا دهست عشق با صد نياز ميخريد ست عشقك
بو نيازي و تكبرلكي وار در عشق بو نيازله كلور
الله يعني عشق غايتله عزت و نازيله و شاه مكان
و مكين در بو نيازي و كبرياسي وار در حق هر
كم باب و مقصود اولوب لا ابد در بو نياز الله و استغنا الله
الله كلور زيرا ايكي جهانك سلطانلغي و دل
و جانك جاودانلغي انوكله در انك عزتله كلدر
كي بسيد اين خانه اكرد عشق كاسمان فرش ساز ددر و عشق
فخر ايشعورلر بو قدر تحملر عشقك اطرافنه كه كوكي
بردور عشقك ددي يعني عشق بلند همت

ولا ابا

ولا ابابي جان و جهاندن كچمش عاشقلره منسوبدر
بو خوف و رجا و قبض و بسط اسيري اولان
جر نكسلر عشقك اطرافني دور ايتمكله فخر ايشعورلر
زيرا ايدي كوكده اهل عشقك ايغي التنه بديركيدرهر كش
كوكلري ايغي التده اولور عرش رحمانه و جناب سلطانه
دست رس مي بولور تومكن هند بدانكشتي كرمن تشنه
دارم نجون خوبتر سن قورقمه بني دبلنمدن كه
اكيجي صو صر بن كندي قاغه يعني عشقك صفتي خوبلنلو
و تكبرلك و عاشقلك درسن بني انوك دبنه لتمسندن
قورقو عنه كه بن عشقك بحه شاه و بحه سرور ايدوكي
بلمش و اكله مستند رو بنم دلمه نه حيات جاودني و نه
سعادت سبحاني و صفا و كامراني اولدو غزغنينا
مشاهدت ايت مستند را نو كيجون بن كندي قاغه تشنه
دار اتابرجان و يروب يو زبيك جان حاصل ايدم

عاشقم من كشتهٔ قربان الا جان من توسكه طبل بلا
عاشقم
ودبه لنمشم ولابنك قربانيم بنم جانم بلا طبلنك نوبت
كاهيدر يعني عاشق حقيقي يم وعشقك مبتهلكيم
وتيغ لا ايله قربانم كه شمشير لا وجودم ماسواسني
قتل ايدوب وكلي وجودم عشقه قربان ايلدوب لا ايله
زنده وعشقله ثابت وقائم وفرخنده اولدم اول
سببدندركه بنم جانم بلاء عشق طبلنك نوبتگاهي
اولمشدركه جميع عاشقلرك نوبتي بنم جانمدن اورلور
وبلاء عشقه صلا ايدوب زمرهٔ عشاقه واوتاده
واقطابه انفس وافاقه سرور وسلطان اولدم وعلم
لدني سموات اراحه فرزايدوب سرعسكر اولياء كرام
وسرحلقهٔ اصفياء مشايخ عظام اولدم توقيرده دير خودبين
باشكن مفروخته سن طوكمش بو دمك لايق دگلسن شكرله اكرچه
مقارن دگلسن اگرچه قامشسن يعني سن كه

دردِ عشقدن وگرهسب وحرارتنا عشقدن بي خبر
وغافلسن بودمه لايق وبونفسدن بطر مند وفايق دگل سن
زيرا صورت انساندن اولوب عشقه مقارن ومتلكف
اولمابن شول قمشه بكزركه شكره منسوب اولميا
اگرچه اول صورتا انسان گورينور اما معنيدن ا
حسن تقويمدن خارجدر وحيواناتدن بدتردر اول
سببدنكه انسانك كرامتي وصورت حقك
قائم ودائم اولمه واسما وصفات خدايه مظهر ولت
اولمهسي واسطه عشقله درايله اولسه اهل
عشقك ساير انساندن فرقي وتفاوتي نيشكر ايله شير
قصب ري تفاوتيدر اگرچه بيان قامش اتشه
يانقوا ايجون وديوار خانه ايجون وبعضي لوا ايجون
خدمت ايدرلر ليكن كه لب معشوقه واصل اولمغه
وزرين كاسه ايجره نظر شاهدا يرمكه نيشكر

وشکردن غیری لایق ومقبول کلمدر امدی جهد ایدوب
نایء وجودی شکر عشقله بر ایلیوب وقودن آزاد اولمقدن
خلاص اولمق ونجات بولمق کرکدر نیجه تر سند
از بندم بو عشقه آشنا آخرده دانشمند بو قترق اولدیغم
باغم سنک نصیحتکدن عشقی اکلمدی سنک دانشمندلک
یعنی عشق بنی سنی جهتمدن ایله محکم بند ایدوب باغلدی
هرکز ناصحک نصیحتی انوک بر تارن وبر عقدهسن حل ایتمکه
قدرتی وطاقتی اولمز نیته که حضرت خداوندکار قدس الله
سره العزیز ایله حضرت شمس تبریز قدسنا الله بسره العزیز
ایله ملاقات اولدقدن نفحات نسمات الهی وجذبات غلبات
عشق نامتناهی دریالری دن تموج ونفور ایلیوب
شور وغوغالری کون عالمده مشهور وجمیع آفاقی پر نور
ایلدی اول اثناده بعضی موالیدن کبی ومشایخدن کمسلر
حضرت سلطان نصیحت یوزندن سوز سویلمک استدیلر

حضرت

١٣٩

حضرت دخی هر بنک فهمی وسلوک مقداری حسنله جواب
بیورب جمله سن حقیقتله الزام ایلدی بعضی اهل انصاف
اولوب جواب شریفلرین قبول ایدوب حضرت خداوندکاره
همدم وهمدرد اولدیلر وبعضیلر انکار ایتمیوب تسلیم
اولوب ایتدکلری تعرضه توبه وانابت ایتدیلر اما انلر
بنیادی بد واصللری بوالهوس وارباب حسددن ایدی
وخفاش وش ضیای نور زهودن بی نصیب ودائما انلر
انکار ایدوب اتش حرماندن قلمشلر ایدی انلرک حاللری
مقتضاسنجه جواب ایدرکه نیچه بندم سزک بند ونصیحتکوزدن
محکم وقویدر زیرا عالم عشقی سزک بیلیجیلرکوز وسزک
اکلیجیلرکوز فهم وادراک ایده مزکه مقام عشق سزک
خیال ایتدوککوزه کلدر معنی اغزدرنیته که حکمای متقدمین
وعلمای متکلمیندن بعضی طایفه استدلال عقلی ایله
عالم عشقدن بحث ایدوب دیمشلرکه العشق جوهر مجرد
دائمی یزداد بالنظر والسماع وینقص بالشهوة والجماع

من
یکه
له
کله
ی
مبین

العشق نار تحرق ما سوى المحبوب یعنی عشق بر جوهر
مجرد فرد آیدر که محبوبه نظر ایله وجوبا و ارشد مکله
ازر و شهوتله و جماعله اکسلور و بر یرده دخی کلمشدر
العشق خروج العاشق عن عالم یعنی عشق بر آتشدر که محبوبدن
غیر سنده یعنی محو ایدر و بر یرده دخی کلمشدر که

من التشبیه الی عالم التنزیه

یعنی عشق عاشقك
عالم بشریتدن هیئت و حکمت عالمنه جقوب ایرشمسیدر
بس بو جمله که ذکر اولندی عشقك صورتا بعضی اوصافندن
درنه که طبیعت نار حرارتله و یبوستله و احراقیله معلوم
اولدوغی کبی عشق دخی بعضی صفاتیله و وصفیله استدلال
ایدوب بلدیلر لیکن حقیقت عشق و ذات عشقونه ایدوکن
آنلر بلمشلردر که سلوك و فقرله و افنای وجودله و دردله
عشقده دوشوب بجه مدت تیوب یاقل ماغله و جذبه عشق
دوشوب رسوم مضمحل اولمغله بر مقامه و بر مرتبه به ایر
شورلر که سمندر و آرانش عشق اشیانلری و مکانلری

اولور وجودلری عشقك عینی اولوب طبیعتلری طبیعت
عشق اولور جمله اوصاف صوریه دن مستغنی اولوب
ذاتلری مطلق ذات عشق و جوهر عشق اولور **ازطرفکه**

عشق

ی فروهد درد بو حنیفه و شافعی درسی نکرد اول طرفکه
عشق دردار تو ردی ابو حنیفه و شافعی رضی الله عنهم
اندن درس ایلمدی یعنی کوکلده مکانده هر شیء که اکر
محسوس در عالم ناسوتده و اکر معقولدر عالم ملکوتده
موجود اولوب علم حقده ماهیتی سبقت ایتمشدر البته
انوك بر ظاهری و بر ده باطنی واردر پس عشقك دخی باطنی
و ظاهری واردر باطنی حقیقت و معرفت و شهود و حیرت
ظاهری شریعت و طریقتدر پس قرآن عظیم که کلام رب
الارباب و نتیجه ام الکتابدر عالم عشقك ظاهرنده و
و باطننده و صورت و معنی سنه شاملدر پس رسول کبریا
علیه افضل الصلوات و السلام دار البقایه و مقام محموده

رحلت ایدکلرندن صکره خلفاء الراشدین رضوان الله
علیهم اجمعین زمانی ایرشوب کما هو حقه آنلردن دین اسلام
وشریعت رسول انامه رونق وبهجت وقوت وهیبت ویر
تا علماء اصحاب کباردن وفضلاء احباب رسول حضرت
جباردن بجه سلطانلر اجتهادلر ایدوب معانی دقایق
قرآن تفسیر ومبانی ظواهر زواهر فرقانی نص وبراهین محمدی
ایله تشریح وتنویر ایلیوب آیات شریفه واحادیث لطیفه
نك حقایقنه وغرایب فایقنه ذوق وحقیقتله دانوب وجمع
مزایاسندنه فایق اولوب محکمات امر ونهی ومحکمات وعد و
وعیدی وضع الهی اوزره ترتیب وتعیین ایلیوب صور
احکام من کتب فقه ومشروعات اجره ضبط وبیان ومعارف
ومعانی محکمات ومتشابهین توضیح وعیان ایدوب فروض
وسنن وواجبات واصول طاعات وعبادات اثر امر حق
وقول وفعل رسول اوزره تبیان ایلیوب شریعت نبوی
وطریقت مصطفویه قیام تمام ویروب جمیع امت

امت محمد

امت محمد اول منهج شرع مقیمه وصراط مستقیمه سالك
وملازم طاعت مالك اولوب هر مؤمن استعداد ذی معدن احمد
جناب حقه وصول بولمغه سعی واجتهاد ایتمکدن ایدی بس چونکه
ائمه مجتهدین زمانی ایردی حضرت امام اعظم ابو حنیفه
نعمان وحضرت امام شافعی وامام مالك واحمد حنبلی رضوان الله
علیهم اجمعین ظهوره کلدیلر علم ظاهر وباطن قرآنده هر بری
کمالیله اجتهاد ایدوب اجتهادلرنده درجه خطا ایتمیوب کما هو
اصابت ایلیوب هر بری اجتهادی ثمرسندن بر مذهب تعیین ایلیوب
آیات کریمه یه واحادیث شریفه یه تطبیق ایدوب امت محمد
ایچون مذاهب اربعه لی نور آفتاب مثال ظاهر وباهر ایتدیلر دردنوك
دخی مآل ونتیجه سی بر اولوب شریعت مبین وصراط متین اوزره
نصب ایتدیلر ومذاهبلرنوك اصول وفروعی امر خدا ومراد
رسول مجتبا اوزره محکم وثابت ایلیوب ظواهر وبواطن شائبه عللدن
وخطا وزللدن سالم وامین ایلیوب فراق ضلالتدن محفوظ

حقه

ومصون ومیلل ونحل معرفه نوك دخل وتعرض وقصدندن
عنایت حضرت حق محروس ومكنون ایلدی تاكه بوجار مذهب
جار انهار جنت كبی مجموع اهل ایمانه حیات جان ونشئه علم
لدنیه آب حضرت شراب عرفان اولدی وجمله خاص وعامه هادی
سبیل رحمان اولدیلر ایمه مذاهب بو اسلوب ایله خلق عالمه نظام
وانتظام ویروب تقویم ظاهر شرعه مقید اولوب ارشاد حقایقه
وتعلیم علم اسمائیه وعلم عشق وشوق وشهود وحیرته ومحو وطمس
وفنا وفناء الفنایه مظهر د وشمیوب مرآتنه ابد الیندن وارشاد
غیب هویتدن وتجلیات ذات وصفاتدن محجوب اولوب كشف تجلیات
سبحانی وجه سبحانی بصیرت عاشقلریندن مستور ورأیت ربی
تبی بعین ربی ورئیت ربی فی احسن صورة معنی سنك مشاهده
سندن دیده خبرلری مكشوف وفؤاده مهجلری عشق وشوقله
محروق ومجرور اولمشلردی مطلق نظام عالم صورت وانتظام
ظاهر شریعت ایچون مبعوث ومأمور اولمشلردی رضوان الله
علیهم اجمعین اما علماء راسخین وحكماء اهل یقیندن

بعضی سلاطین صورت ومعنی فرقان مبینك وقرآن عظیمك اسرار
حقایقنه وتأویل بطون ثالث ورابع وخامس وسادس وسابعنه
مظهر دوشنمود عالمدن بالكلیه تجرد ایدوب دریای عشقه مقام
لاهوتیه واصل اولوب سر احدیت ایله قائم اولدیلر علماء ربانیون
اولوب صاحب علم لدن اولدیلر انلرك حقیقتن جمله دن بوحدیث
شریف سور لمشدركه قال النبی علیه الصلوة والسلام

ان فی القرآن كهیئة المكنون لا یعلمها الا العلماء بالله

یعنی تحقیق قرآنك ایچنده كیزلی هیئتنده نسنه لر واردركه
در انی بلمز الا الله منسوب اولان علماء كه عالم ربانی انلردر وعالم
انلر نفحات الهی لردركه شریعت وطریقتی كما كان ضبط ایدوب سلوك
وعرفان الله وشهود دل وجان الله حقیقته ومعرفته نیلشوب
دست حقدن اول شرابی نوش ابدیلركه قال علیه السلام
ثوانا ان لله شرابا اعده لاولیائه اذا شربوا طابوا واذا طربوا طا
الی وصالو واتصلوا لا فرق بینهم وبین الله یعنی الله تعالی نوك

بر شرابی واردرکه دوستلر ایچون خام المحبتدر قچن ایچیلر
شوقه گلورلر قچن شوقه گلسه‌لر طربه و سروره گلور
قچن سروره گلسه‌لر طشرلر قچن طشسه‌لر حیرته ایررلر تاکه
حقه واصل و متصل اولورلر کندیلکرده وجودن آزاد اولوب
یوق اولوب حقله وار اولورلر حقله کندی مابینلرنده فرق
و حقدن غیری وجود مطلق قالمز امدی انلردرکه عشق الٰه
انلرده وجود عاریتی قومیوب جمله یاقوب افنا ایدوب ذات عشق
اولوب حی و باقی و شراب معشوقه ساقی اولدیلر انلر جانبنك
قچن که عشق دردار تو رب مرشد عشق انلرك روح و قلبلرن
تربیه ایدردی اول طرفدن و اول عالم عشق و عاشق معشوقدن
ابو حنیفه و شافعی درسن و بیان و تقریر مراتب اولیاء اهل
عیان ایدوب تفصیل و شرح و تبیان قلمه مشکلدر انلر نصب
میزان شریعته منسوب اولدقلری گبی بونلرده ارشاد حقانیت
معنویته منسوب لردر و بونلر که اولیاء کاملین و اصفیاء

مکملین

١٤٣

مکملیندر دایکی جهانك احوالندن و اون سکز بیك عالمك
اطوارندن آگاه اولوب عشقله معشوقدن غیریدن نظرلرین
یومیوب مستغرق بحر حیرت و مستهلك غیب هویت اولوب
ابدی ذات الله ده کان الله و لم یکن معه شیء الآن کما کان
بقای لم یزال ایله مشکوردرو انلرك نفس ناطقه‌لرندن ظهور ایدن
واردات و الهامات غیبیه و کشف کرامات عینیه و جمیع دقایق
معنویه جمله نفس رحمانیدن و ذات سبحانیدن نازل اولوب
دن بیانه و عیانه گلورو بونلردن صادر اولان معانی لدنیه
ابو حنیفه و شافعی حضرتلری درس دینه مشکلدر الرجه
الظاهر عنوان الباطن حسبنجه بو علم باطندن انلر دخی
نق نجه معانی غریبه و لمحات عجیبه ادراك ایدوب کشف حقایق
لدنیه ایتمشلردر لکن لباس الفاظ کتوریلوب تجلیات
تعلیم و تدریس و بیان مشاهدات نفیس ایتمه مشکلدر
ب صدرلری نظام عالم اولمغین بو دقیقه ء عشقه طوتشو

طولسون بر مضطر درد عشق اولوب جذبهٔ الهیه‌دن واسرار احدیدن
خبر ویرمشلردر **شرح عشق ار من بکویم بر دوام صد قیامت**
بکذرد وین ناتمام عشقك شرحنی اگر بن دوام اوزره سویلسم
یوز قیامت کچه و بو تمام اولمیه یعنی عشقك شرحنه حد و غایت
و آخر و نهایت یوقدر و انوك شرح و بیاننه آغاز ایلسم عمر دنیا
آخر اولوب نیجه یوز قیامت کلوب کچوب و هر قیامتدن بر قیامت
دخی بر نیجه یوز بیك ییللر کچوب و حشر و نشر تمام اولوب
یوم الحساب آخره ایرشوب دفتر اعمال و کتب افعال و اقوال درلوب
و ختم اولوب هر موجودات اصلنه راجع اولوب و هر شی
نهایته ایرشه لیکن شرح عشقك یوزبیك فصلدن
بر فصلی بیاننه کلوب تمامه ایرمیه **قل لو کان البحر مدادا**
لکلمات ربی لنفد البحر قبل ان تنفد
کلمات ربی ولو جئنا بمثله مددا
اکر دکزلر مرکب و جمله اشجار قلم اوله کلمه و کلام عشقك
یوزبیك اوصافندن بری زبان ناطقه بیاننه کتورمیه

زانکه

زانکه تاریخ قیامت را حد است حد کجا آنجا که وصف ایزدست
قیامت تاریخنه حد وار در حقیقتده دراول بر دکه حق تعالینك
وصفنده یعنی قیامت محدود و موعود و حد و غایتی معلوم
و مشهوردر اما عشق احدیت نامحدود و نامتناهیدر
و وصف احد قل هو الله احد اولیدر که وصف خدای قدیم اولدر که
نه حد و نه غایت و نه ابتدا و نه انتها اولور **این شنیدی مو بمو**
گوشت باد آب حیوانست خوردی نوشت باد ٦ بونی استدك
قیل بقیلکه قولاغ اولسون آب حیات ایچدك نوش اولسون
یعنی بو کلام ربانی‌یی و بو نطق رحمانی‌یی چون استماع ایتدك
هر بر قللك و هر ذره جسمك بر قولاغ اولوب جمیع وجودك
بو کلمات اسماء‌یی استماع ایتسون و بو آب حیات
معانی‌یی نوش ایتدی ایکی عالمده روحك و قلبك حی
و باقی اولسون **آب حیوان خوان مخوان این را سخن روح**
آب حیوان اوقی بوکه سوز اوقو

اسكی حرفك ایچره بونی بكی جان كور یعنی بو نطق
الهی حیات جان و غذای دل اولیاء صاحب عرفاندر
بوكه كلام دیمه حیات ربانیدر و بو كهنه و
قدیم حروفك ایچنده بو معانیی اسرار جبروتی بكیدر و تازه
و تازه جان كوزیدر نفس رحمان مشاهده ایدوب كندی
روح و قلبنه اضافت ایلدوكی بو نفس رحمان
و معانیی اسرار تاویل قرآن سكا روح و جان جان
بر فتوح اوله اول زمان موت و فنادن بالكلیه
نجات بوله وصال جانان ایله شاد و خرم و انیس خدا
ذو الكرم اوله ربوبیتدن و عبودیتدن
خلاص اوله رسن این نه بحثست و نه رمكنست و نه خوب
وحی خوب والله اعلم بالصواب بو نه علم نجومدر و نه
رملدر و نه دوشدر الا حقك وحی كریمیدر
و صواب الله اعلمدر یعنی مطلق علم حقدن

واسرار

و اسرارلكدندر لوح محفوظ قلب حقیقته نازل اولمشن
معانیی غیبیه دركه سمع حقیله ایشدیر لسان
حقیله اوقونمیه بو معانینك حقیقتنه مطلع اولمق
ممكن دكلدر جهد ایدوب توفیق حقله رتبق
اولورا الت حقا و لمغه سعی ایتمك كركدر
و السلام تمت النسخة الشریفة المباركة
المسمى بشرح جزیرة المثنوی المكنی بلمعات
لمعات بحر المعنوی و هی مرآت للسالكین
و مرقات للناسكین نفع الله بها الطلاب اخواننا
اخواننا المولویة و حقق بها جمیع اسرار الهویت
و هو الله فی السماء و الارض لا اله الا هو علیه
توكلت و هو رب العرش العظیم و كان
الفراغ من هذه تمة النسخة المباركة فی اواسط
جمادی الآخر من شهور سنة و الف

Süleymaniye ... Kısmı: Hacı Mahmud
Yeni kayıt: 2422
Eski kayıt No:

رحم الله قاريها وكاتبها ومن
اليها بعين الرحمة وترحم لمؤلفها
ودعا له بالغفران

وصلى الله على محمد
صاحب العين
والعيان

قد وقع الفراغ من تحرير هذه النسخة الشريفة المباركة
على يد العبد الضعيف المحتاج الى رحمة ربه اللطيف
محمد بن اسكندر بمعروف صولاقى سلطانى
عفي عنهم في اواسط جمادى الآخرة وقت
العصر عند اذان المؤذن في
في تاريخ سنة خمس
والف
١٠٠٥

صباح نمازندن صكره اوقنه جق دعادر

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم اني اعوذ بك من ان اشرك بك شيئا

وانا اعلم واستغفرك لما لا اعلم انك

انت علام الغيوب اشهد ان لا اله الا

الله وحده لا شريك له واشهد ان محمدا

عبده ورسوله اللهم انت حق وقولك حق

ولقاءك حق ووعدك حق والجنة حق

والنار حق والصراط حق والميزان حق

والنبيون حق ومحمد المصطفى صلى الله تعالى

عليه وسلم حق وان الساعة اتية لا ريب فيها

وان الله يبعث من في القبور رضينا بالله

ربا وبالاسلام دينا وبالقرآن اماما وبالكعبة

قبلة وبالصلوة فريضة وبالمؤمنين اخوانا

وبالصديق والفاروق وذي النورين وعلي المرتضى

ل

رضوان الله تعالى عليهم اجمعين وبحلال الله تعالى

حلالا وبحرام الله تعالى حراما وبعذابا

وبالجنة ثوابا وبالنار عقابا مرحبا مرحبا بالقضاء

الجديد وباليوم السعيد وبالملكين الكاتبين

العادلين اللذين هديتنا الله اكتبنا في غرة

يومنا هذا لا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم

اللهم اصبحنا واصبح الملك لله والعظمة لله والكبرياء

لله والخلق والامر والليل والنهار وما سكن فيهما

كله لله وحده لا شريك له اصبحنا على فطرة الاسلام

وكلمة الاخلاص وعلى دين نبينا محمد صلى الله عليه وسلم

وعلى ملة ابينا ابراهيم حنيفا اللهم اجعله لنا صلاحا

واوسطه فلاحا واخره نجاحا برحمتك يا ارحم الراحمين

والحمد لله رب العالمين

تم تم

تم

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud
Yeni kayıt No: 2422
Eski kayıt No: